

Laura Peutere ja Signe Jauhiainen

Työttömät kuudessa suurimmassa kaupungissa

Taustatekijöiden, työttömyyden keston ja TE-palveluiden käytön tarkastelua

Työttömät kuudessa suurimmassa kaupungissa

Kirjoittajat

Laura Peutere, erikoistutkija, FT
Kelan tutkimusyksikkö
etunimi.sukunimi@kela.fi

Signe Jauhiainen, ryhmäpäällikkö, KTT
Kelan tutkimusyksikkö
etunimi.sukunimi@kela.fi

© Kirjoittajat ja Kela

ISSN 2984-3499

ISBN 978-952-284-198-8 (pdf)

URI <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-284-198-8>

Julkaisija: Kela, Helsinki 2024

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden henkilöiden taustoja, työttömyysturvan käyttöä ja TE-palveluihin osallistumista kuudessa suurimmassa kaupungissa. Tutkimus kohdistui vuosina 2015–2022 työttömänä olleisiin henkilöihin, jotka olivat asuneet Helsingissä, Espoossa, Oulussa, Tampereella, Turussa tai Vantaalla.

Maahan muuttaneilla tarkoitetaan ulkomailla syntyneitä, äidinkieltään vieraskielisiä henkilöitä, ja pitkään työttömänä olleiksi määriteltiin vähintään vuoden työttömänä olleet. Tutkimuksen pääasiallisena aineistona käytettiin Kelan ja Finanssivalvonnan rekisteritietoja työttömyysturvan saajista vuosilta 2015–2022.

Maahan muuttaneet työttömät ja pitkään työttömänä olleet olivat taustaltaan hyvin samanlaisia kuudessa suurimmassa kaupungissa. Kaikissa kaupungeissa esimerkiksi yleisin muuton syy oli perhe, ja merkittävä osa sai työttömyysturvaa ensi kerran pian maahanmuuton jälkeen. Pitkään työttömänä olleista vähintään puolet oli 35 vuotta täyttäneitä kaikissa kaupungeissa.

Molemmissa kohdejoukoissa työttömyys kesti keskimäärin lyhyimmän aikaa Espoossa ja Vantaalla asuneilla. Asuinkaupunkien välisiä eroja suurempia olivat kuitenkin esimerkiksi ikäryhmien väliset erot. Maahan muuttaneilla työttömillä työttömyyden kesto vaihteli myös maahanmuuton syyn, syntymämaan ja maassa asutun ajan mukaan.

Molemmilla kohdejoukoilla eniten kuukausia TE-palveluista kertyi työvoimakoulutuksessa ja omaehtoisissa opinnoissa lähes kaikissa kaupungeissa. TE-palveluihin osallistuminen oli yleisintä vastikään maahan muuttaneille työttömille ja asuinkaupunkeja vertaillen vähäisempää Helsingissä kuin muualla asuneilla.

Asiasanat (YSO): työttömyys, pitkäaikaistyöttömyys, työttömät, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat, työttömyysturva, työttömyyskorvaukset, työvoimapalvelut, työvoimakoulutus, kotoutumiskoulutus, kaupungit, vertailu

Alkusanat

Tähän raporttiin on koottu Työttömät kuudessa suurimmassa kaupungissa -tutkimushankkeen tulokset. Tutkimushanke käynnistyi Turun kaupungin aloitteesta. Tietotarpeen taustalla on TE- ja kotoutumispalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Tutkimuksessa keskitytään kahteen näiden palvelujen kannalta keskeiseen kohderyhmään: maahan muuttaneisiin ja pitkään työttömänä olleisiin. Toivomme tutkimuksen herättävän vuoropuhelua kuuden suurimman kaupungin kesken.

Tutkimusta on rahoittanut Turun kaupunki (työllisyyspalvelu-uudistus) osana Turun kaupunkitutkimusohjelmaa. Kiitämme rahoituksesta. Lämpimät kiitokset kaupunkitutkimusohjelman tutkimusjohtaja Sampo Ruoppilalle sujuvasta yhteistyöstä hankkeen aikana. Hanketta on ohjannut asiantunteva ohjausryhmä muutosjohtaja Pipa Turvasen johdolla. Ohjausryhmään ovat lisäksi kuuluneet Timo Aro, Elise Haapamäki, Mika Helva, Kalle Myllymäki, Tiina Rahimi Ahmadi, Sampo Ruoppila ja Juha Salminen. Kiitokset ohjausryhmälle hyödyllisestä palautteesta ja hyvistä keskusteluista.

Tutkimustamme ovat hankkeen eri vaiheissa kommentoineet Jenni Blomgren, Tuija Korpela ja Saija Karinkanta Kelan tutkimuksesta. Timo Korhoselta Kelan tietoaainestoryhmästä olemme saaneet apua aineiston poiminnassa ja käsittelyssä. Kelan tutkimusjulkaisujen julkaisutoimitus on toimittanut käsikirjoituksen julkaisukuntoon. Kiitokset työtovereillemme hyvästä yhteistyöstä ja avusta hankkeen eri vaiheissa.

Helsingissä kesäkuussa 2024
Tekijät

Sisältö

1	Johdanto	7
2	Taustaa	10
2.1	Kaupunkien väliset erot maahan muuttaneiden työttömyydessä ja pitkäaikaistyöttömyydessä	10
2.2	Työvoima- ja kotoutumispalvelut	12
2.3	Aihetta koskevia aiempia tutkimuksia	13
3	Aineistot ja menetelmät	17
3.1	Kohdejoukot ja rekisteriaineiston kuvaus	17
3.2	Taustatiedot	21
3.3	Menetelmät	22
4	Työttömät maahan muuttaneet kuudessa kaupungissa	24
4.1	Maahan muuttaneiden taustatiedot	24
4.2	Työttömyyskuukausien määrä ja osallistuminen TE-palveluihin vuosina 2015–2022	29
4.3	Taustatekijöiden yhteydet TE-palveluihin osallistumiseen ensimmäisellä työttömyysjaksolla	34
4.4	Taustatekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen	38
4.5	TE-palveluihin osallistuminen ja työttömyysetuudelta poistuminen	42
5	Pitkään työttömänä olleet kuudessa kaupungissa	47
5.1	Pitkään työttömänä olleiden taustatiedot	47
5.2	Työttömyyskuukausien määrä ja osallistuminen TE-palveluihin vuosina 2015–2022	50
5.3	Taustatekijöiden yhteydet TE-palveluihin osallistumiseen ensimmäisellä pitkäaikaistyöttömyysjaksolla	54
5.4	Taustatekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen	57
5.5	TE-palveluihin osallistuminen ja työttömyysetuudelta poistuminen	59

6 Yhteenveto ja pohdinta	64
6.1 Kaupunkien välillä vain vähän eroja maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden taustoissa	64
6.2 Maahan muuttaneiden ja pitkään työttömänä olleiden työttömyyden kesto lyhyin Espoossa ja Vantaalla	65
6.3 Maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden osallistuminen TE-palveluihin vähäisempää Helsingissä	66
6.4 Loppupäätelmät	68
Lähteet	71
Liitteet	74

1 Johdanto

Työllisyyden parantamisen kannalta maahan muuttaneet ja pitkään työttömänä olleet ovat keskeisiä ryhmiä. Maahan muuttaneiden työttömyysaste on koko väestön työttömyysastetta korkeampi, ja työttömyyden pitkittyminen hankaloittaa työllistymistä. Maahan muuttaneiden työllisyyden parantaminen ja työttömyyden keston lyhentäminen tuovat työmarkkinoille lisää työllisiä. Näiden kahden ryhmän työllistymiseen voi liittyä myös erityisiä esteitä, joita voidaan TE-palveluilla helpottaa.

Maahan muuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä pyritään tukemaan kotoutumispalveluilla. Työllisyysaste nousee maassaolovuosien mukaan, samoin työvoimaan kuuluvien henkilöiden osuus (Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024a; Pesola ym., 2024). Työllisyyden kehityksessä on kuitenkin eroa muuan muassa maahanmuuton syyn ja maahanmuuton ajankohdan mukaan (Pesola ym., 2024; Toikka ym., 2023).

Useissa tutkimuksissa on seurattu kotoutumispalveluiden piirissä olevien henkilöiden palveluiden käyttöä ja työllistymistä (Alasalmi ym., 2023; Aho & Mäkiaho, 2017; Eronen ym., 2014; Rinne ym., 2018; Shemeikka ym., 2021). Shemeikka ym. (2021, 123–134) ovat määritelleet viisi maahan muuttaneiden kouluttautumiseen ja työllistymiseen liittyvää ongelmakohtaa: osaamisen tunnistaminen ja tunnistaminen, puutteet työllistymis- ja koulutuspalveluiden asiakaslähtöisyydessä, puutteet palveluiden tarjonnassa, taloudelliset tuet sekä maahan muuttaneisiin kohdistuva syrjintä ja kielteiset asenteet. Kielitaidon ongelmat tai maahanmuuttajiin kohdistuva syrjintä voivat haitata myös pidempään maassa asuneiden työllistymistä.

Tutkimuksen mukaan kotoutumispalveluiden järjestämisessä on alueellisia eroja, jotka liittyvät esimerkiksi alueen maahanmuuttajaväestön määrään (Shemeikka ym., 2021, 86). 2010-luvulla alkaneiden kuntakokeilujen myötä kunnat ovat saaneet vastuuta erityisesti pitkään työttömänä olleiden TE-palveluista, mikä on voinut jonkin verran lisätä alueellisia eroja tämän kohderyhmän TE-palveluiden suhteen.

Työttömyyden taustalla olevia tekijöitä Suomessa ovat esimerkiksi terveysongelmat, puutteet osaamisessa ja rajalliset työmahdollisuudet alueella (Farchy & Immervoll, 2021). Pitkäaikainen työttömyys on yhteydessä heikompaan terveydentilaan. Yhteyden taustalla voi olla se, että työttömyys pitkittyy henkilöillä, joilla on terveysongelmia, sekä se, että pitkäaikainen työttömyys heikentää terveyttä (Maunu ym., 2023). Pitkään työttömänä olleet voivat tarvita monipuolisia palveluita tukemaan työhön paluuta, eikä suora siirtymä avoimille työmarkkinoille ole välttämättä mahdollinen (van Gerven ym., 2022).

Vastuu työvoima- ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnille vuoden 2025 alussa. Jatkossa kunnat vastaavat kaikkien työttömien työvoimapalveluista (HE 207/2022). Uudistuksen tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä edistämällä työn kysyntää ja tarjontaa sekä vahvistaa kuntien elinvoimaa asiakaslähtöisillä palveluilla. Vuoden 2025 alusta lähtien kunnilla on kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä, ja kunnat laativat kotoutumishjelman maahanmuuton alkuvaiheen palveluista (HE 208/2022). Uudistuksen tavoitteena on muun muassa parantaa maahan muuttaneiden työllisyyttä, nopeuttaa kotoutumisen käynnistymistä ja tavoittaa työvoiman ulkopuolella olevia maahan muuttaneita kotoutumispalveluiden pariin. Työnhakijana olevien maahan muuttaneiden palvelut järjestetään jatkossakin työvoimapalveluissa.

Tämän tutkimuksen lähtökohta oli Turun kaupungin tietotarve. Maahan muuttaneiden työttömyysasteessa ja pitkään työttömänä olleiden määrän kehityksessä on eroja kuuden suurimman kaupungin välillä. Maahan muuttaneiden työttömyysaste on Turussa vertailukaupunkeja suurempi (Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024b). Viime vuosien hyvän työllisyyskehityksen aikana pitkään työttömänä olleiden määrä ei kääntynyt Turussa laskuun (Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024c). Tilastotietoihin perustuvat havainnot saivat aikaan tarpeen kohderyhmien yksityiskohtaisempaan tarkasteluun.

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa työttömyydestä kuudessa suurimmassa kaupungissa. Tutkimuksessa kuvaillaan ja vertaillaan maahan muuttaneita työttömiä ja pitkään työttömänä olleita kuudessa suurimmassa kaupungissa. Tutkimuksessa luodaan yhtenäinen tietopohja, joka mahdollistaa kuuden suurimman kaupungin vertailun. Tutkimuksessa tehdyt havainnot tarjoavat lähtökohdan vuoropuheluun ja vertaisoppimiseen kaupunkien välillä. Maahan muuttaneet työttömät ja pitkään työttömänä olleet ovat työvoimapalveluiden merkittäviä asiakasryhmiä, joten tutkimustieto näistä ryhmistä tukee TE-palveluiden rakentamista, kun palvelut siirtyvät kuntien vastuulle.

Tämän tutkimuksen kohdejoukkoja olivat maahan muuttaneet työttömät ja pitkään työttömänä olleet henkilöt. Maahan muuttaneilla tarkoitetaan ulkomailla syntyneitä äidinkieleltään vieraskielisiä henkilöitä, ja pitkään työttömänä olleiksi määriteltiin vähintään vuoden työttömänä olleet. Tutkimus kohdistui vuosina 2015–2022 työttömänä olleisiin henkilöihin, jotka olivat asuneet Helsingissä, Espoossa, Oulussa, Tampereella, Turussa tai Vantaalla. Tutkimuksessa tarkasteltiin henkilöiden taustatietoja, työttömyyden kestoa ja TE-palveluihin osallistumista.

Tutkimuskysymykset olivat seuraavat:

Maahan muuttaneet työttömät

- Millaisia eroja maahan muuttaneiden, työttömänä olleiden henkilöiden taustoissa, työttömyyskuukausien määrässä ja TE-palveluiden käytössä on kuuden suurimman kaupungin välillä?
- Onko kaupunkien välillä eroa maahan muuttaneiden työttömänä olleiden henkilöiden TE-palveluihin osallistumisessa ja työttömyysetuudelta poistumisessa, kun erot työttömien taustatekijöissä on otettu huomioon?
- Onko kaupunkien välillä eroa maahan muuttaneiden työttömien tilanteessa kuusi kuukautta palveluun osallistumisen jälkeen, kun taustatekijät on huomioitu?

Pitkään työttömänä olleet

- Millaisia eroja pitkään työttömänä olleiden henkilöiden taustoissa, työttömyyskuukausien määrässä ja TE-palveluiden käytössä on kuuden suurimman kaupungin välillä?
- Onko kaupunkien välillä eroa pitkään työttömänä olleiden henkilöiden TE-palveluihin osallistumisessa ja työttömyysetuudelta poistumisessa, kun erot työttömien taustatekijöissä on otettu huomioon?
- Onko kaupunkien välillä eroa pitkään työttömänä olleiden henkilöiden tilanteessa kuusi kuukautta palveluun osallistumisen jälkeen, kun taustatekijät on huomioitu?

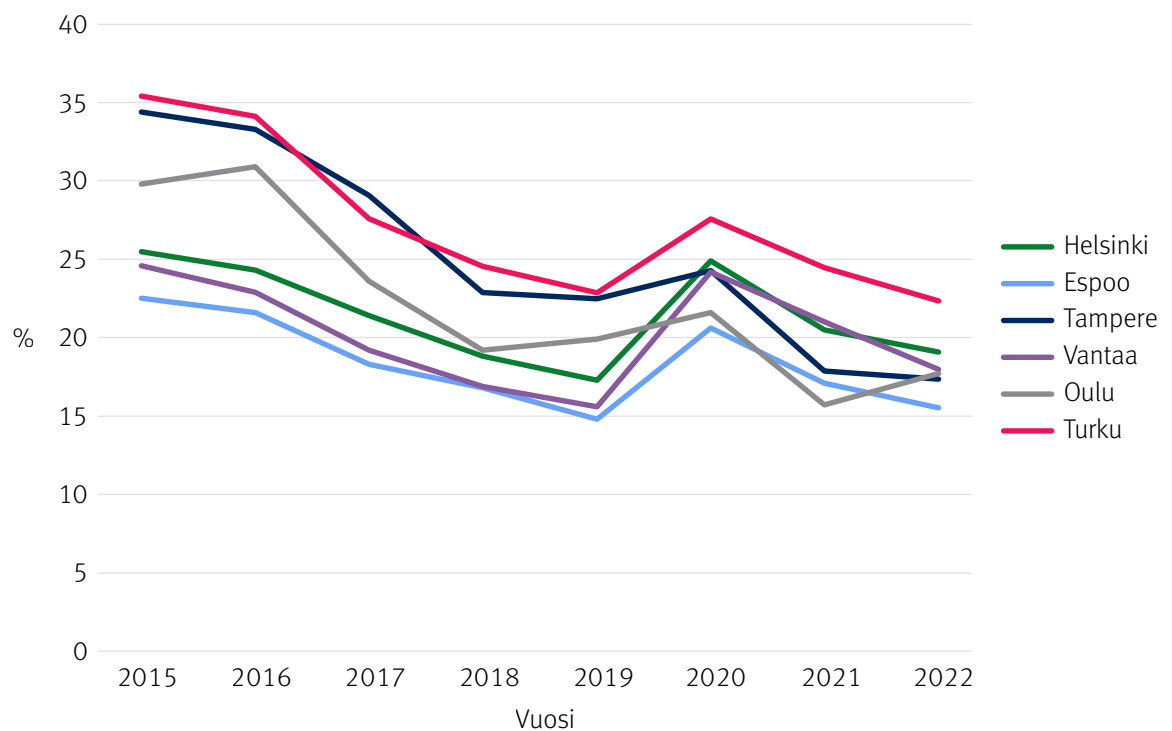
Raportin seuraavassa luvussa tarkastellaan eroja maahan muuttaneiden työttömyydessä ja pitkäaikaistyöttömyydessä eri kunnissa tilastotietojen avulla ja koostaan aiempaa tutkimustietoa TE-palveluiden toimivuudesta. Kolmannessa luvussa esitellään tutkimuksen kohdejoukko, tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmät. Neljännessä luvussa kuvataan maahan muuttaneita ja viidennessä luvussa pitkään työttömänä olleita koskevat tutkimuksen tulokset. Kuudes luku kokoaa yhteen tutkimuksen tulokset ja johtopäätökset.

2 Taustaa

2.1 Kaupunkien väliset erot maahan muuttaneiden työttömyydessä ja pitkäaikaistyöttömyydessä

Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste oli pääosin laskusuunnassa kaikissa kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2015–2019 ja koronapandemian alkuvuonna 2020 tapahtuneen työttömyyden kasvun jälkeen vuosina 2021–2022 (kuvio 1). Vuosina 2015–2019 työttömyysaste oli korkeimmalla tasolla Turussa ja Tampereella, kun taas vuodesta 2020 alkaen työttömyysaste oli korkein Turussa. Vuonna 2022 ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste oli Turussa 22 prosenttia, kun muissa viidessä kaupungissa osuus vaihteli 16:n ja 19 prosentin välillä. Työttömyysaste oli vuosina 2015–2019 pienin Espoossa ja Vantaalla, kun taas vuosina 2020–2022 erot kaupunkien välillä olivat Turku lukuun ottamatta aiempaa pienemmät.

Kuvio 1. Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste 2015–2022, %.^a

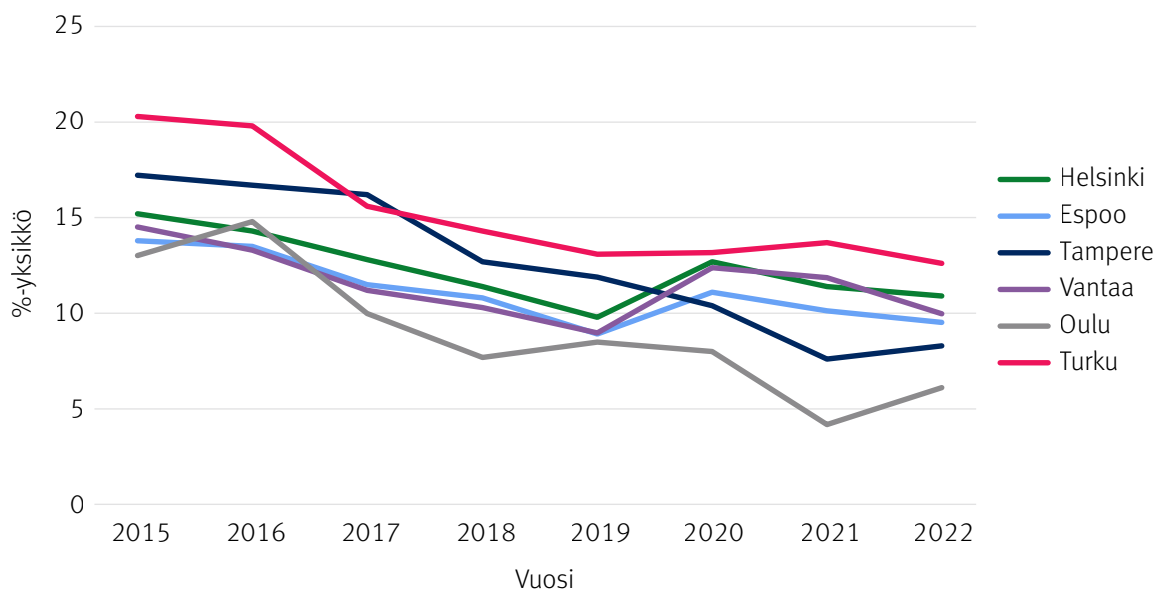

Lähde: Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024b.

^a Kuusi suurinta kaupunkia ovat kaikissa taulukoissa ja kuvioissa väestön lukumäärän mukaisessa suuruusjärjestyksessä.

Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysasteen ja muun työikäisen väestön työttömyysasteen erot olivat laskusuunnassa kaikissa kuudessa kaupungissa vuosien 2015–2022 ajan (kuvio 2). Turussa ero työttömyysasteissa oli suurin, 13 prosenttiyksikköä, vuonna 2022. Pienin ero työttömyysasteissa oli vuodesta 2017 alkaen Oulussa.

Kuvio 2. Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysasteen ero verrattuna muun väestön (suomalaistaustaisten ja Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten) työttömyysasteeseen 2015–2022, %-yksikköä.^a

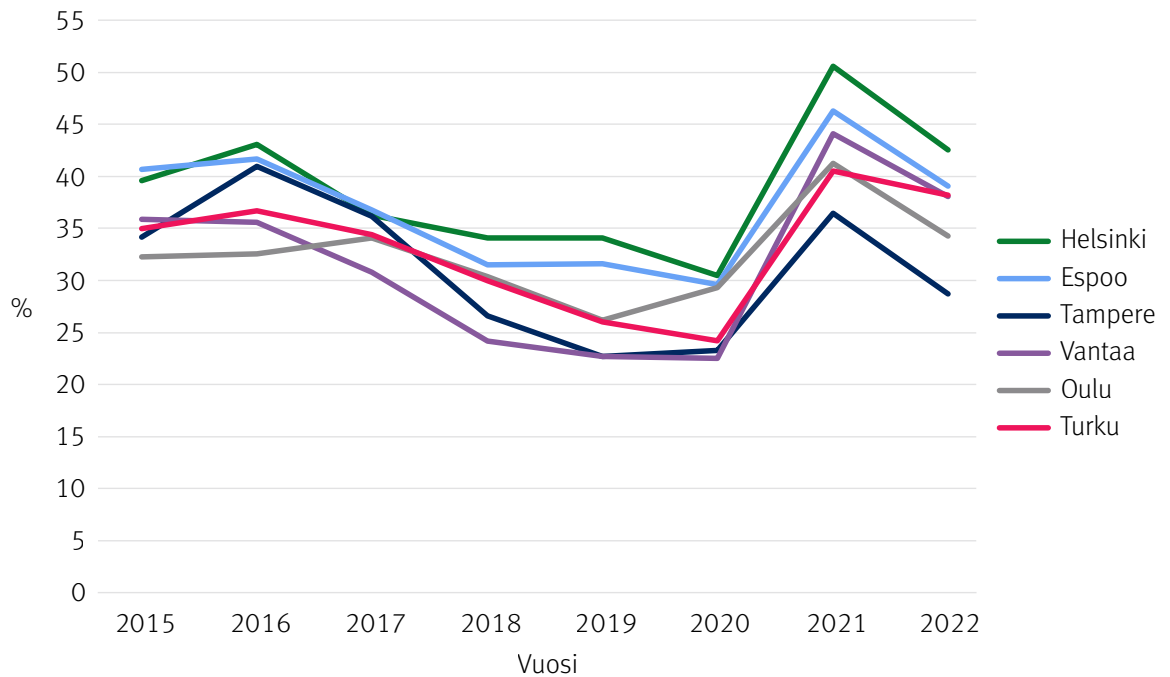

Lähde: Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024b.

Vuoden 2022 tilastojen mukaan kuudessa kaupungissa 68–77 prosenttia 18–64-vuotiaista ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista kuului työvoimaan, eli olivat joko työllisiä tai työttömiä. Esimerkiksi opiskelijat ja kotihoidon tukea saavat eivät kuulu työvoimaan. Vantaalla osuus oli suurin (77 %), minkä jälkeen tulivat Espoo (74 %), Helsinki (73 %) ja Turku (73 %). Tampereella (69 %) ja Oulussa (68 %) osuudet olivat pienemmät. (Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024a.)

Kaupunkien välillä oli vaihtelua pitkäaikaistyöttömien osuudessa kaikista työttömistä vuosien 2015–2020 välillä (kuvio 3, s. 12). Erot kaupunkien välillä olivat suuremmat ja selkeämmät vuosina 2021–2022 kuin tätä aiemmin. Verrattuna muihin kaupunkeihin, osuus oli suuri erityisesti Helsingissä. Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä oli Helsingissä 43 prosenttia vuonna 2022. Osuus oli pienin Tampereella, 29 prosenttia.

Kuvio 3. Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä 2015–2022, %.

Lähde: Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024c.

2.2 Työvoima- ja kotoutumispalvelut

Työttömiä työnhakijoita tuetaan monenlaisilla palveluilla, joista säädetään muun muassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (L 916/2012). Maahan muuttaneiden kotoutumista edistävistä palveluista säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (L 1386/2010). Työvoimapalveluiden valikoima ei ole suuresti muuttunut tämän tutkimuksen tarkastelujaksolla 2010-luvun puolivälin jälkeen. Tässä luvussa käydään läpi näitä palveluita yleisesti sekä erityisesti maahan muuttaneiden ja pitkään työttömänä olleiden näkökulmasta.

Maahan muuttaneet työttömät ja muut TE-palveluiden asiakkaat ohjataan sopivalle palvelulinjalle tarpeen mukaan (Shemeikka ym., 2021, s. 23). TE-toimistojen tarjoamiin palveluihin kuuluvat esimerkiksi tiedonvälitys avoimista työpaikoista sekä erilaiset asiantuntija-arvioinnit ja ohjaukset (L 916/2012). Alkuhaastattelun yhteydessä työnhakijalle tehdään työllistymissuunnitelma tai sen korvaava suunnitelma. TE-palveluiden asiakas voi saada valmennusta työhaussa ja ammatinvalinnassa, osallistua työ- tai koulutuskokeiluun tai työvoimakoulutukseen sekä suorittaa omaehtoisia opintoja työttömyysetuuden turvin. Työllistymistä voidaan edistää myös palkkatuen ja starttirahan avulla.

TE-palveluiden kestot vaihtelevat. Työnhakuvalmennuksen kesto on enintään 20 päivää, uravalmennuksen enintään 40 päivää, työhönvalmennuksen enintään 50 tuntia ja koulutuskokeilun kesto on enintään 10 päivää (A 1073/2012). Työkokeilu voi kestää enintään 12 kuukautta. Työvoimakoulutuksen kesto vaihtelee tarjolla olevien koulutusten mukaan ja omaehtoisten opintojen kesto on enintään kaksi vuotta (L 916/2012.)

Vastikään maahan muuttaneille työttömille työnhakijoille tehdään TE-toimistossa alkukartoitus, jossa selvitetään valmiuksia ja palveluiden tarvetta sekä laaditaan tarvittaessa kotoutumissuunnitelma (L 1386/2010). Kotoutumissuunnitelma tulee tehdä viimeistään ”kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröimisestä”. Kotoutumissuunnitelman kestosta sovitaan yksilöllisesti. Suunnitelman kesto on enintään kolme vuotta, mutta kestoa voidaan erityistapauksissa pidentää. Suunnitelmassa sovitaan niistä palveluista, jotka tukevat esimerkiksi suomen tai ruotsin kielen oppimista sekä osallistumista suomalaiseen työelämään ja yhteiskuntaan. Kotoutumisajalla voi osallistua kotoutumiskoulutukseen ja tehdä omaehtoisia opintoja. (L 1386/2010.)

Kotoutumislakia on uudistettu kokonaisuudessaan, ja uusi laki tulee voimaan vuoden 2025 alussa (L 681/2023) yhdessä työvoimapalveluita koskevien uudistusten kanssa (L 380/2023). Tässä yhteydessä vastuu kotoutumispalveluista siirtyy kunnille. Muita keskeisiä muutoksia ovat esimerkiksi kotoutumissuunnitelman enimmäiskeston lyheneminen kahteen vuoteen.

Kotoutumislaisissa säädetyillä palveluilla pyritään tukemaan erityisesti uusia maahanmuuttajia. Pidempään maassa asuneille työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneille maahan muuttajille voidaan tehdä TE-toimistossa työllistymissuunnitelma.

Pitkään työttömänä olleille työnhakijoille voidaan tarvittaessa tehdä aktivointisuunnitelma kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisesti (L 189/2001) tai monialainen työllistymissuunnitelma työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain mukaisesti (L 1369/2014). Näissä suunnitelmissa voidaan sopia kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta, minkä tavoitteena on tukea asiakkaan työ- ja toimintakykyä. Kuntouttavan työtoiminnan kesto on kerrallaan enintään kaksi vuotta.

2.3 Aihetta koskevia aiempia tutkimuksia

Tilastojen mukaan 2010-luvulla yleistyi erityisesti kuntouttava työtoiminta sekä työttömyysturvalla tuettava omaehtoinen opiskelu. Työllistettyjen ja työvoimakoulutuksen määrä puolestaan laski 2010-luvun aikana. (Tuomaala, 2021, 6–7.)

Eri TE-palveluissa olevien yhteismäärä laski hieman koronapandemian alkaessa 2020 ja on sen jälkeen pysynyt aiempaa matalammalla tasolla (Tuomaala, 2021; Työ- ja elinkeinoministeriö, 2024a).

Ulkomaan kansalaisten ja vieraskielisten työttömyydestä ja TE-palveluihin osallistumisesta on koottu tietoa työllisyyskatsauksiin (Työ- ja elinkeinoministeriö, 2024b). Tilastojen mukaan ulkomaisten kansalaisten aktivointiaste on korkeampi kuin kaikilla työnhakijoilla. Aktivointiaste viittaa TE-palveluissa olevien osuuteen kaikkien työttömien työnhakijoiden ja TE-palveluissa olevien lukumäärästä yhteensä. Ulkomaan kansalaisista, TE-palveluja saavista henkilöistä valtaosa on työvoimakoulutuksessa tai opiskelee omaehtoisesti työttömyysetuuden turvin. (Työ- ja elinkeinoministeriö, 2024b.)

Maahan muuttaneiden kotoutumis- ja työvoimapalveluiden käytöstä on tehty useita rekisteriaineistoihin perustuvia seurantatutkimuksia. Esimerkiksi Shemeikka ym. (2021, 109–112) tarkastelivat vuosina 2015–2017 kotoutumissuunnitelman saaneiden tilannetta 12 kuukautta suunnitelman saamisesta alkaen. Valtaosa (60 %) koko joukosta oli suunnitelmaa seuraavan 12 kuukauden ajan pääosin kotouttamis- tai muissa palveluissa. Neljäsosa siirtyi työelämään tai opiskelemaan ja loput 15 prosenttia työn, palveluiden ja opintojen ulkopuolelle. Miehistä suurempi osa päätyi suunnitelman jälkeen työhön tai opiskelemaan kuin naisista. Naisista suurempi osa jäi työn, opintojen ja palveluiden ulkopuolelle.

Shemeikka ym. (2021, 118–120) tarkastelivat myös, miten kotoutumiskoulutukseen kytkeytyneet muut TE-palvelut olivat yhteydessä henkilöiden työmarkkinatilanteeseen vuosi sen jälkeen, kun kotoutumiskoulutus oli päättynyt. Tarkastelun mukaan omaehtoinen opiskelu oli negatiivisesti yhteydessä, kun taas työvoimakoulutus ja työkokeilut positiivisesti yhteydessä työllistymiseen. Seuranta-aika oli lyhyt, joten raportissa mainitaankin, että omaehtoisen opiskelun hyödyt voisivat tulla esille pidemmällä seuranta-ajalla.

Seurantatutkimusten lisäksi aiemmissa tutkimuksissa on pyritty tarkastelemaan toimenpiteiden vaikuttavuutta eri ryhmillä ottaen tarkemmin huomioon toimenpiteisiin valikoitumisen. Vuonna 2014 julkaistun, kansainvälisiin tutkimuksiin perustuvan meta-analyysin mukaan maahan muuttaneet hyötyvät erityisesti yksityisen sektorin palkkatuesta (Butschek & Walter, 2014). Kiviholman ja Karhusen uudemman (2022) katsauksen mukaan maahan muuttaneille suunnatut kotouttamistoimet edistävät työmarkkinoille kiinnittymistä. Maahan muuttaneet voivat hyötyä myös muista TE-palveluista, mutta palveluiden vaikuttavuudesta tarvittaisiin kirjoittajien mukaan lisää tutkimustietoa. Sarvimäki ja Hämäläinen (2016) tutkivat Suomessa vuonna 1999 voimaan tullutta kotoutumislakia ja havaitsivat, että kotoutumissuunnitelman saaminen vaikutti positiivisesti myöhempään tulotasoon ja vähensi sosiaaliturvan käyttöä.

Vuonna 2018 julkaistun, kansainvälisiin tutkimuksiin perustuvan meta-analyysin mukaan pitkään työttömänä olleet hyötyvät muihin työttömiin verrattuna etenkin koulutuksesta ja yksityisen sektorin palkkatuesta (Card ym., 2018). Suomessa tehdyn tutkimuksen mukaan toistuva osallistuminen TE-palveluihin on yleistä. Useimmin niihin osallistuvat henkilöt, joilla on vähemmän koulutusta ja työkokemusta. Vaikeammin työllistyvät valikoituvat muita ryhmiä tyypillisemmin sellaisiin TE-palveluihin, jotka eivät edistä pääsyä avoimille työmarkkinoille, kuten kuntouttavaan työtoimintaan. (Aho ym., 2018.) Uudemmassa tutkimuksessa havaittiin, että vuonna 2021 vähintään vuoden työttömänä olleille tehtiin yleisesti työllistymissuunnitelmia, mutta TE-palveluihin osallistuminen oli vähäistä. Tutkimuksessa ei kuitenkaan huomioitu esimerkiksi kuntouttavaan työtoimintaan osallistumista. (Laaksonen ym., 2024.)

Kotoutumis- ja työvoimapalveluiden järjestämisessä on alueellisia eroja, mikä voi myös vaikuttaa työllistymiseen. Esimerkiksi kuntouttavassa työtoiminnassa olevien osuus on ollut selvästi suurempi Pirkanmaalla kuin muilla alueilla (Tuomaala, 2021). Tämän lisäksi alueiden väliset erot työmarkkinatilanteessa voivat vaikuttaa siihen, miten palveluilta työllistytään.

Kunnat ovat saaneet vastuuta TE-palveluiden järjestämisestä työllisyyden kuntako-keiluissa. Näitä on järjestetty vuosina 2012–2015 ja 2017–2018, ja uusiin kokeiluun alkoi vuonna 2021. Kaikki kuusi suurinta kaupunkia osallistuivat ensimmäiseen kokeiluun, Turku ja Tampere olivat vuosien 2017–2018 kokeilussa mukana. Uusimmassa kokeilussa ovat mukana kaikki kuusi suurinta kaupunkia. Kuntako-keiluissa kunnat ovat vastanneet erityisesti pitkään työttömänä olleiden palveluista. Kuntakokeilujen vaikutusten arviointi on todettu vaikeaksi. Niemisen ym. (2021) tutkimuksen mukaan vuosien 2017–2018 kokeilu lisäsi aktivointiastetta kokeilukunnissa. Työttömyys puolestaan väheni kokeilukunnissa, minkä arvioitiin johtuvan siitä, että työttömät siirtyivät palveluiden piiriin. Myöskään uusiin kokeilu ei ole vaikuttanut työllisyyteen (Aho ym., 2024).

Shemeikan ym. (2021) tutkimuksen mukaan maahan muuttaneiden kotoutu-
miskoulutuksen järjestämisessä on alueellisia eroja maakuntien sekä pienten ja suurten kuntien välillä. Palvelutarjonnan alueellisten erojen todetaan liittyvän maahanmuuttajien määrään, maahanmuuton syihin ja työmarkkinatilanteeseen eri alueilla. Tutkimuksen mukaan koulutustarjonnan alueellinen vaihtelu ja suppeat palvelut nähdään ongelmana. Myös omaehtoisten opintojen vaihtoehtoisissa on alueellisia eroja. (Shemeikka ym., 2021, s. 86–89, 134.)

TE-palveluiden käyttöä ja riittävyttä on tutkittu myös kyselytutkimusten avulla. Vuosina 2022–2023 toteutetun MoniSuomi-kyselytutkimuksen mukaan 38 prosenttia TE-palveluita tarvinneista maahan muuttaneista koki palvelut riittämätömiksi (Nykänen, 2023). Osuudessa oli jonkun verran alueellista vaihtelua; esi-

merkiksi Helsingissä palvelut oli kokenut riittämättömiksi 45 prosenttia ja Turussa 43 prosenttia. Kaikista kuudesta suurimmasta kaupungista vastaavia lukuja ei ollut saatavilla.

3 Aineistot ja menetelmät

3.1 Kohdejoukot ja rekisteriaineiston kuvaus

Tutkimuksessa tarkasteltiin kahta kohdejoukkoa: 1) kuudessa suurimmassa kaupungissa asuneita, jossain vaiheessa vuosien 2015–2022 aikana työttömänä olleita maahan muuttaneita henkilöitä sekä 2) kuudessa suurimmassa kaupungissa asuneita, jossain vaiheessa vuosien 2015–2022 aikana pitkään työttömänä olleita henkilöitä. Henkilö voi kuulua kumpaankin kohdejoukkoon.

Tutkimus perustui Kelan ja Finanssivalvonnan rekisteritietoihin työttömyysturvaa saaneista henkilöistä (taulukko 1, s. 20). Tiedot työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajista perustuivat Kelan rekisteritietoihin, ja ansiosidonnaisen työttömyysturvan saajista Finanssivalvonnan tietoihin. Lisäksi tutkimuksessa on käytetty tietoa ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (Keha-keskus) hallinnoimasta URA-asiakastietojärjestelmästä, joka sisältää TE-toimistoissa kirjattua tietoa työnhakijoista.

Aineistoon poimittiin ensin kaikki henkilöt, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea, työttömyysturvan peruspäivärahaa tai ansiosidonnaista työttömyysturvaa jossain vaiheessa vuosien 2015–2022 aikana ja jotka ovat asuneet vähintään yhtenä työttömyysturvan maksukuukautena Helsingissä, Espoossa, Oulussa, Tampereella, Turussa tai Vantaalla. Tästä aineistosta poimittiin tutkimuksen kohdejoukot: maahan muuttaneet työttömät ja pitkään työttömänä olleet työttömät.

Kohdejoukkoihin kuuluneet, jossain kuudesta tutkimuskohteena olevasta kaupungista asuneet henkilöt ovat voineet muuttaa vuosien 2015–2022 aikana eri kuntien välillä. Kohdejoukkoja rajattiin siten, että mukaan otettiin vain henkilöt, jotka asuivat yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista ensimmäisen aineistossa olevan työttömyyskuukauden aikana. Vastaava rajausta käytettiin, kun aineistoa tarkasteltiin eri näkökulmista (ks. luku 3.3).

Maahan muuttaneiden henkilöiden määrittelyssä käytettiin osittain samoja periaatteita kuin aiemmassa tutkimuksessa (Jauhiainen & Raivonen, 2020). Maahan muuttaneiksi määriteltiin Kelan väestötietojen perusteella ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden äidinkieli oli jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Neuvostoliitossa ja Venäjällä syntyneet määriteltiin maahan muuttaneiksi äidinkielestä riippumatta, samoin Ruotsissa syntyneet henkilöt, joilla ei ollut Suomen kansalaisuutta. Tieto henkilön kansalaisuudesta määriteltiin sen mukaan, mikä se oli Kelan väestötiedoissa aineiston poimintahetkellä. Ukrainasta tulleet, sotaa paenneet

henkilöt eivät ole aineistossa mukana, sillä he olivat vielä vuonna 2022 tilapäisen suojelun piirissä.

Pitkään työttömänä olleiden poiminnassa hyödynnettiin työttömyysturvan maksukuukausitason tietoja perus- ja ansioturvan maksupäivien kertymisestä ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan päättymisestä. Kun henkilö on TE-palvelussa, työmarkkinatuen laskuriin ei kerry päiviä. Tästä syystä pitkään työttömien poiminnassa hyödynnettiin myös tietoa siitä, kuinka kauan henkilö oli työttömyysturvan maksukuukausien perusteella ollut työttömänä.

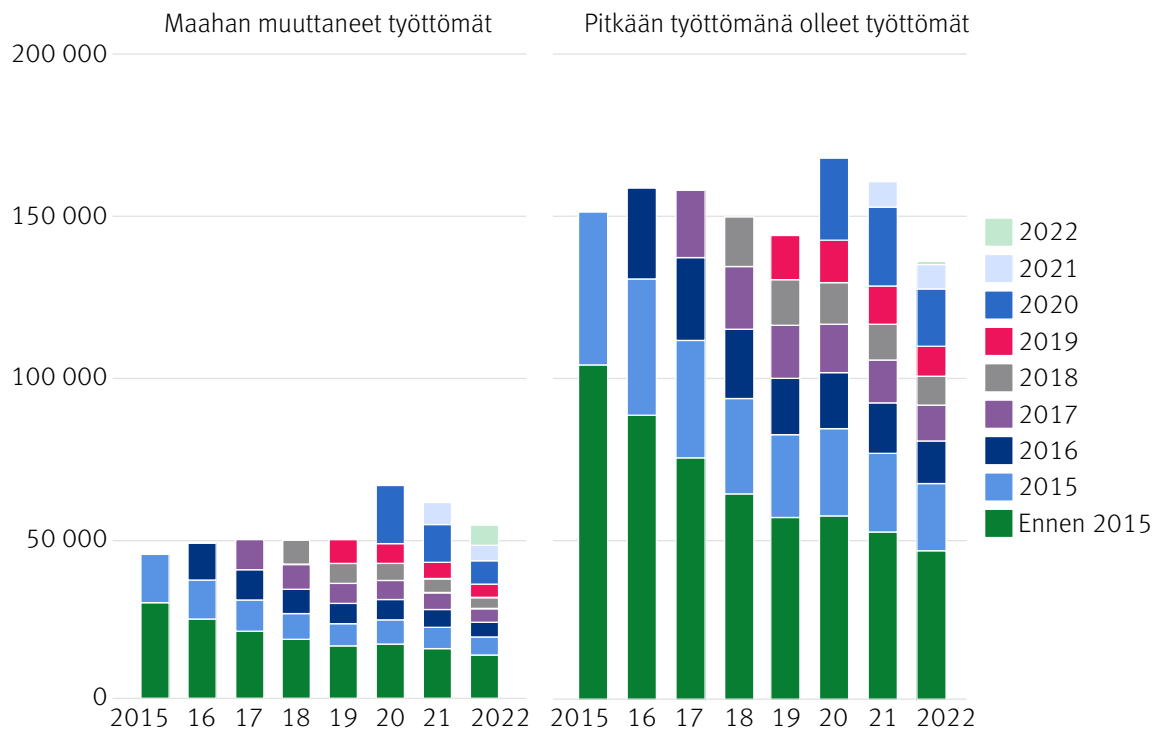
Pitkään työttömänä olleiden joukkoon pyrittiin poimimaan vähintään vuoden työttömänä olleet. Pitkään työttömänä olleiksi määriteltiin siten henkilöt, joilla täyttyi jokin seuraavista ehdoista vähintään yhtenä työttömyysturvan maksukuukautena vuosien 2015–2022 välisenä aikana: 1) oli saanut yli vuoden työmarkkinatukea tai ansiosidonnaista työttömyysturvaa (> 258 maksupäivää)¹, 2) työttömyyspäivärahan enimmäisaika oli päättynyt² tai 3) työttömyysturvaa oli maksettu vähintään 12 peräkkäisenä kuukautena. Koko ajanjakson (2015–2022) tarkastelussa pitkäaikaistyöttömiksi luokiteltiin henkilöt, jotka olivat olleet pitkään työttömänä jossakin vaiheessa seurannan aikana. Työttömyysjaksojen suhteen tarkasteluun valittiin kultakin henkilöltä työttömyysjakso, jolloin työttömyysturvaa oli ensi kertaa maksettu vähintään 12 peräkkäisenä kuukautena (ks. luku 3.3).

Osa henkilöistä sai työttömyysturvaa jo vuonna 2015, osa tuli työttömiksi myöhemmin vuosina 2016–2022. Kuvio 4 (s. 19) havainnollistaa eri vuosina työttömyysturvaa saaneiden, kohdejoukkoihin kuuluneiden henkilöiden lukumääriä työttömyyden alkuvuoden mukaan. Kuviossa ovat mukana ne henkilöt, joiden työttömyys ajanjaksolla 2015–2022 alkoi yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista. Vuoden 2015 alussa tammikuussa työttömänä olleilla työttömyys on voinut alkaa jo aiemmin, mutta asuinkunta on heillekin silti määriteltä tammikuun 2015 tilanteen mukaan. Tämä ryhmä muodostaa merkittävän osan tutkituista työttömien joukoista.

1 Laskettu seuraavalla kaavalla: 21,5 etuuspäivää kuukaudessa x 12 kuukautta = 258 maksupäivää.

2 Päivärahakauden enimmäisaika on 300, 400 tai 500 päivää riippuen henkilön työhistoriasta ja iästä (Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290).

Kuvio 4. Eri vuosina työttömyysturvaa saaneiden lukumäärät työttömyyden alkuvuoden mukaan tutkimusaineistossa.^a

a ”Ennen 2015” viittaa työttömyysturvaa tammikuussa 2015 saaneisiin.

Aineistot on rajattu niihin kuukausiin, jolloin henkilölle on maksettu etuutta eli etuuksien palautukset on rajattu pois. Jos henkilölle oli saman maksukuukauden aikana maksettu sekä Kelan työttömyysturvaa että ansiosidonnaista työttömyysturvaa, hänen statukseensa määriteltiin kyseiselle kuukaudelle ansiosidonnaisen työttömyysturvan saaja.

Maksukuukausi määriteltiin aktiivikuukaudeksi, mikäli henkilölle oli maksettu työttömyysturvaa TE-palveluun osallistumisen ajalta tuona kuukautena. Muussa tapauksessa maksukuukausi määriteltiin passiivijaksiksi. Lisäksi kunkin kuukauden osalta katsottiin, minkä TE-palvelun – yhden tai useamman – osalta etuutta oli maksettu. Ansiosidonnaisen työttömyysturvan aineistossa TE-palvelut on jaettu viiteen ryhmään, joten tätä luokitusta käytettiin myös Kelan aineiston osalta: työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, työ- ja koulutuskokeilut, ura- ja työnhakuvalmennukset ja kuntouttava työtoiminta. Työvoimakoulutus voi viitata kotoutumiskoulutukseen, joka on järjestetty työvoimakoulutuksena, tai tavalliseen työvoimakoulutukseen, eikä näitä voi aineistossa erottaa toisistaan. Työ- ja koulutuskokeilu -kategoriassa valtaosa on Kelan työttömyysturvan aineistossa työkoekielua. Finanssivalvonnan ansiosidonnaisen työttömyysturvan aineistossa työ- ja koulutuskokeiluja ei ole erotettu toisistaan.

Keha-keskuksesta saatava URA-aineisto ei sisällä tietoa kaikista vuosien 2015–2022 työnhakijoista, sillä lain mukaan kyseisestä rekisteristä tulee poistaa niiden asiakkaiden tiedot, joiden työnhaku ei ole ollut voimassa viimeisten neljän vuoden aikana (L 916/2012, 13 luku 5 §). Siksi tämän rekisterin tietoja yhdistettiin vain niihin työttömyysturvaa saaneisiin, kohdejoukkoihin kuuluneisiin henkilöihin, joille etuutta oli maksettu vuosina 2019–2022.

Edellä mainittujen rekisterien lisäksi Kelan väestötiedoista on poimittu henkilöiden taustatietoja. Tässä tutkimuksessa käytettävät rekisterien keskeiset tiedot on koottu taulukkoon 1.

Taulukko 1. Käytettävät rekisterit ja niiden tietosisällöt.

Rekisteri	Tiedot	Ajanjakso
Kelan työttömyysturva-rekisteri	Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan maksut TE-palvelu, jonka ajalta etuutta on maksettu Tieto työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisestä ja maksettujen työmarkkinatuki-päivien lukumäärä Lapsikorotukseen oikeuttaneiden lasten määrä Asuinkunta	Maksukuukausien tasolla 2015–2022
Finanssivalvonnan etuudensaajarekisteri	Ansiosidonnaisen työttömyysturvan maksut TE-palvelu, jonka ajalta etuutta on maksettu Enimmäisaikalaskuriin kertyneiden ansiopäivä- rahopäivien lukumäärä vuosineljänneksen lopussa Lapsikorotukseen oikeuttaneiden lasten määrä Asuinkunta	Maksukuukausien tasolla 2015–2022
Kelan väestötiedot	Sukupuoli Syntymäpäivä Kuolinpäivä Kansalaisuus Äidinkieli Syntymävaltio Ensimmäinen vakituinen kotikuntaan muuton päivämäärä Ensimmäisen vakuuttamispäätöksen peruste (maahanmuuton syy)	Tuorein tieto datan poiminta- hetkellä
URA-asiakastieto-järjestelmä	Asiakastietoihin merkitty pääkoulutus Terveystietoihin merkityt diagnoosit Palvelulinja TE-toimistossa Tiedot kotoutumis- ja työllistymissuunnitelmista Palkkatuen tai starttirahan saaminen	Tiedot vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneille

3.2 Taustatiedot

Sekä maahan muuttaneiden työttömien että pitkään työttömänä olleiden henkilöiden taustatietoina tarkasteltiin asuin kaupungin lisäksi sukupuolta, ikää ja alaikäisten lasten lukumäärää (ks. taulukko 1). Lisäksi huomioitiin kalenterivuosi, jolloin henkilö oli ensi kertaa työttömänä vuosien 2015–2022 aikana, sekä työttömyysturvan muoto (perus- vai ansioturva).

Tutkimuksessa tarkasteltiin työttömyysturvaa vuosina 2015–2022 saaneita henkilöitä. Kuten edellä on kuvattu, osa heistä on voinut saada työttömyysturvaa jo ennen vuotta 2015. Etenkin vuoden 2015 alussa työttömyysturvaa saaneilla työttömyys on suurella osalla voinut alkaa jo aiemmin. Tämän vuoksi seurantojen alkuvuotta kuvaavassa muuttujassa tammikuussa 2015 työttömyysturvaa saaneet luokiteltiin omaksi ryhmäkseen (selite ”ennen 2015”) niistä, joiden työttömyysturvan saaminen on alkanut myöhemmin vuonna 2015.

Maahan muuttaneiden taustatietoina olivat lisäksi maahanmuuton syy, syntymämaa ja asumisaika Suomessa. Tieto maahanmuuton syystä perustui ensimmäisen Kelassa tehdyn vakuuttamispäätöksen perusteeseen, joka luokiteltiin neljään ryhmään: työ, perhe, humanitaarinen ja muut syyt. Humanitaarisista syistä muuttaneisiin on luokiteltu esimerkiksi pakolaiset ja oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat. Muut syyt -ryhmään on luokiteltu esimerkiksi paluumuuttajat ja henkilöt, joiden muuton syytä ei ole tarkennettu rekisterissä. Vakuuttamispäätöksen käytännöt ja perusteiden luokittelu ovat muuttuneet vuosien aikana Kelassa siten, että tiedot ovat epätarkempia myöhempinä vuosina.

Maahan muuttaneiden syntymämaa luokiteltiin kuuteen ryhmään: EU- ja Efta-maat, Venäjä ja entinen Neuvostoliitto, Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä, muu Afrikka, Aasia ja muu tai tuntematon (ks. liitetaulukko 1). Maassaolovuosien määrittelyssä käytettiin tietoa muuttoajankohdasta henkilön ensimmäiseen kotikuntaan Suomessa. Henkilön maassaolovuodet on laskettu tarkastelutavasta riippuen aina kunkin seurantajakson alkuvuoden mukaan eli työttömyyden alkuvuoden tai TE-palvelujakson alkuvuoden mukaan. Pieneltä osalta puuttui tieto maahanmuuton syystä ja muuton ajankohdasta.

Maahan muuttaneet ovat voineet ilmoittautua työttömiksi työnhakijoiksi pian maahanmuuton jälkeen tai työttömyys on voinut alkaa vasta myöhemmin esimerkiksi opintojen päättyttyä. Osa on myös voinut hoitaa ensin lapsia kotona ja siirtyä vasta lasten kasvettua työnhakijaksi. Osa tutkimuksen kohdejoukkoon kuuluvista, maahan muuttaneista ja työttömyysturvaa saaneista henkilöistä on muuttanut Suomeen seuranta-aikana vuosina 2015–2022 ja osa on voinut muuttaa tuona aikana myös Suomesta pois. Aineistossa ei kuitenkaan ollut tietoa siitä, ketkä ovat muuttanut pois Suomesta.

Pitkään työttömänä olleiden taustatietona tarkasteltiin lisäksi tietoa siitä, oliko henkilö maahan muuttanut (ulkomailla syntyneet vieraskieliset) vai Suomessa syntynyt. Jälkimmäiseen ryhmään luokiteltiin myös kotimaisia kieliä äidinkielenään puhuvat henkilöt, jotka olivat syntyneet ulkomailla.

Vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneiden osalta tarkasteltiin lisäksi URA-asiakastietojärjestelmään pohjautuvia taustatietoja. Nämä olivat asiakastietoihin merkitty pääkoulutus ja terveystietoihin kirjattu, asiakkaan itse ilmoittama työkykyä heikentävä diagnoosi.

3.3 Menetelmät

Aineistoa tarkasteltiin kahdella eri tavalla. Ensinnäkin kuvailtiin kohdejoukkojen työttömyysturvaa maksukuukausien määrää ja TE-palveluihin osallistumista taustatekijöiden mukaan koko ajanjaksolla vuosina 2015–2022. Näissä tarkasteluissa asuinkunta ja muut taustatiedot on katsottu seurannan alun eli ensimmäisen työttömyysturvaa maksukuukauden tilanteen mukaan. Vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneiden osalta tarkasteltiin lisäksi, millä palvelulinjalla heitä on palveltu TE-toimistossa, minkä tyyppisiä suunnitelmia on tehty ja kuinka suuri osa heistä on saanut palkkatukea tai starttirahaa.

Toiseksi tarkasteltiin tarkemmin työttömien yhtenäisiä työttömyys- ja palvelujaksoja. Työttömyysjaksoksi määriteltiin peräkkäiset maksukuukaudet, joiden välissä etuuden maksamisessa oli enintään kolmen kuukauden taukoja. Palvelujaksoksi määriteltiin vastaavasti sellaiset peräkkäiset maksukuukaudet, joiden aikana henkilölle maksettiin työttömyysturvaa TE-palveluun osallistumisen perusteella ja joiden välissä oli enintään kolmen maksukuukauden taukoja (eli henkilö sai silloin joko työttömyysturvaa passiiviajalta tai oli kokonaan ilman työttömyysturvaa). Maahan muuttaneiden työttömien osalta tarkasteltiin kunkin henkilön ensimmäistä työttömyysjaksoa sekä TE-palveluihin osallistuneiden osalta ensimmäistä palvelujaksoa. Pitkään työttömänä olleiden osalta tarkasteltiin kunkin henkilön ensimmäistä työttömyysjaksoa, jolloin työttömyysturvaa oli ensi kertaa maksettu vähintään 12 peräkkäisenä kuukautena. Lisäksi pitkään työttömänä olleiden osalta tarkasteltiin niitä ensimmäisiä palvelujaksoja, jotka alkoivat henkilön oltua ensi kertaa pitkään työttömänä.

Logistisen regressioanalyysin avulla tarkasteltiin, miten asuinkaupunki ja muut taustatekijät olivat yhteydessä TE-palveluihin osallistumiseen työttömyysjaksolla. Selitettävä muuttuja on luokiteltu kahteen luokkaan; osallistui tai ei osallistunut TE-palveluun jakson aikana. Tuloksena tässä raportissa esitetään vetosuhteet (*Odds ratio*) 95 prosentin luottamusvälein. Vaikka kyseessä on kokonaisaineisto eikä otos, kuvioissa esitetään luottamusvälit tavanomaiseen tapaan. Aineiston

suuren koon vuoksi luottamusvälit ovat monin paikoin hyvin kapeat, eivätkä siksi tule esille kaikissa regressiokuvioissa.

Taustatekijöiden yhteyttä työttömyysetuudelta poistumiseen tarkasteltiin Coxin regressioanalyysin avulla. Kuten aiemmin on kuvattu, työttömyysjaksoksi määriteltiin peräkkäiset työttömyysturvan maksukuukaudet, joiden välissä on enintään kolmen kuukauden taukoja. Henkilön katsottiin siis poistuneen työttömyysetuudelta, mikäli turvan saaminen loppui kokonaan tai mikäli turvan saaminen jatkui seuraavan kerran uudestaan neljän tai tätä useamman kuukauden kuluttua. Henkilöitä seurattiin joulukuuhun 2022, 65 ikävuoteen tai kuolemaan saakka, jos he eivät tätä ennen poistuneet työttömyysetuudelta. Työttömyysjakso määriteltiin sensuroiduksi, jos seuranta päättyi edellä luetellusta syystä ennen kuin henkilö poistui työttömyysetuudelta. Sensurointi tarkoittaa, että seuranta-aika päättyi eikä etuudelta poistumista voitu havaita. Tuloksena tässä raportissa esitetään suhteellinen todennäköisyys poistua etuudelta (*Hazard ratio*) 95 prosentin luottamusvälein.

Palvelujaksojen osalta kuvailtiin, mitä TE-palveluita jaksoihin sisältyi. Lisäksi tarkasteltiin multinomiaalisen logistisen regressioanalyysin avulla, miten taustatekijät olivat yhteydessä henkilön tilanteeseen kuusi kuukautta ensimmäisen TE-palvelujakson päätyttyä. TE-palvelujakson päättymisen jälkeen henkilö on voinut 1) poistua kokonaan työttömyysetuudelta, 2) osallistua uudelleen TE-palveluun tai 3) olla työttömänä. Osaa henkilöistä ei ole voitu seurata täyttä kuutta kuukautta palvelujakson päättymisen jälkeen, sillä seuranta olisi ulottunut aineiston lopun eli vuoden 2022 jälkeiselle ajalle. Nämä henkilöt on rajattu pois analyysistä kokonaan. Tuloksena tässä raportissa esitetään suhteellinen riski (*Relative risk ratio*) 95 prosentin luottamusvälein. TE-palveluihin osallistuneita ei valita satunnaisesti vaan palveluihin valikoidutaan tarpeen ja jopa henkilön oman aktiivisuuden perusteella, joten analyysi ei kerro TE-palveluiden vaikuttavuudesta.

Regressioanalyysit tehtiin siten, että taustatekijät ovat mallissa yksittäin, sekä siten, että kaikki muuttujat ovat yhtä aikaa mallissa mukana ja vakioivat toisiaan. Vakioidussa mallissa jää jäljelle kunkin muuttujan itsenäinen yhteys selitettävään muuttujaan. Asuinkaupunki ja muut taustatiedot olivat malleissa mukana työttömyysjakson ja TE-palvelujakson alun tilanteen mukaan. URA-asiakasjärjestelmän saatuja taustatietoja ei käytetty regressioanalyyseissa, sillä tiedot saatiin kattavasti vain vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneista.

4 Työttömät maahan muuttaneet kuudessa kaupungissa

4.1 Maahan muuttaneiden taustatiedot

Vuosien 2015–2022 aikana työttömyysturvaa maksettiin yhteensä 111 420:lle maahan muuttaneelle henkilölle, jotka asuivat seurannan alussa eli ensimmäisen työttömyysturvan maksukuukauden aikana yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista. Suurella osalla tästä joukosta (84 %) asuinkaupunki pysyi samana kaikkina työttömyysturvan maksukuukausina. Henkilöt ovat voineet saada työttömyysturvaa jo ennen vuotta 2015, mutta tässä tarkastelussa seuranta alkaa siitä kuukaudesta, jolloin työttömyysturvaa maksettiin ensi kerran vuosien 2015–2022 välillä. Seurannan alku viittaa siis työttömyysturvan ensimmäiseen maksukuukauteen vuosien 2015–2022 välillä. Kohdejoukosta 65 prosenttia oli vuosien 2015–2022 aikana jossain vaiheessa pitkään eli vähintään vuoden työttömänä.

Taulukko 2. Maahan muuttaneiden työttömien taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkaupungin mukaan, %.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Sukupuoli							
Mies	50	46	49	47	50	51	49
Nainen	50	54	51	53	50	49	51
Ikäryhmä, v							
17–24	10	12	15	12	20	15	12
25–34	37	38	39	36	39	37	38
35–44	27	29	25	27	25	24	27
45–54	16	14	14	16	11	15	15
55–	9	7	7	9	5	8	8
Lasten lukumäärä							
Ei lapsia	60	53	58	55	61	59	58
1–2 lasta	31	37	33	35	30	32	33
3+ lasta	9	10	9	10	9	10	9
Henkilöitä, n	45 250	19 604	9 918	19 890	5 248	11 510	111 420

Useimmat, 41 prosenttia maahan muuttaneista työttömistä, asuivat seurannan alussa Helsingissä. Koko joukosta puolet oli naisia (taulukko 2). Seurannan al-

kaessa puolet oli 17–34-vuotiaita ja valtaosalla (58 %) ei ollut lapsia. Kaupunkien välillä oli pieniä eroja näiden taustatekijöiden jakaumissa. 17–24-vuotiaiden osuus oli suurempi Oulussa kuin muissa kaupungeissa.

Yleisimmät maahan muuttaneiden työttömien syntymämaat olivat EU- ja Efta-maissa, Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä sekä Aasiassa (taulukko 3). Asuinkaupunkeja verratessa havaitaan, että EU- ja Efta-maissa syntyneiden osuus oli pienin Tampereella (15 %) ja Oulussa (12 %). Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä syntyneiden osuus (29 %) oli Turussa suurempi ja Aasiassa syntyneiden osuus (15 %) pienempi kuin muissa kaupungeissa.

Taulukko 3. Maahan muuttaneiden työttömien taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkaupungin mukaan, %.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Syntymämaa							
EU- ja Efta-maat	20	18	15	22	12	20	19
Venäjä ja entinen Neuvostoliitto	18	14	15	18	13	13	16
Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä	18	20	24	18	25	29	21
Muu Afrikka	16	12	10	11	15	11	13
Aasia	20	26	26	21	27	15	21
Muu tai tuntematon	8	10	10	10	8	13	9
Muuton syy^a							
Työ	20	22	13	23	12	16	20
Perhe	39	43	43	40	45	38	40
Humanitaarinen	13	14	18	12	26	18	14
Muut syyt	27	21	26	25	17	28	25
Asumisaika Suomessa, v^a							
0–2	28	35	36	31	45	31	32
3–5	14	14	13	14	15	14	14
6–9	16	16	15	17	13	15	16
10–19	25	24	25	26	20	27	25
20–	16	11	11	12	8	13	13
Henkilöitä, n	45 250	19 604	9 918	19 890	5 248	11 510	111 420

^a Osalla henkilöistä puuttui tieto muuton syystä tai asumisajasta Suomessa, mutta ryhmät ovat niin pieniä, ettei niiden osuuksia näytetä.

Yleisin maahanmuuton syy oli kaikissa kaupungeissa perhe, osuus vaihteli 38:n ja 45 prosentin välillä. Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla työ oli muuton syynä yleisempi kuin muissa kolmessa kaupungissa. Tampereella, Oulussa ja Turussa puolestaan humanitaarisista syistä muuttaneiden osuus oli suurempi kuin pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Humanitaarisista syistä Suomeen muuttaneiden osuus oli suurin Oulussa.

Koko joukosta kolmannes oli asunut maassa enintään kaksi vuotta seurannan alkaessa. Enintään kaksi vuotta maassa asuneiden osuus oli suurin Oulussa (45 %) ja pienin Helsingissä (28 %). Vastikään Suomeen muuttaneiden eli enintään kaksi vuotta maassa asuneiden osuus työttömäksi tulleista maahan muuttaneista oli pienempi vuonna 2015 ja tätä ennen kuin myöhemmin vuosina (taulukko 4). Tämä johtune osaksi siitä, että vuonna 2015 työttömänä olleiden joukossa on myös niitä, joilla työttömyys jatkui aiemmilta vuosilta ja jotka olivat asuneet pidempään maassa. Tämän lisäksi koronapandemian alkamisvuonna 2020 vastikään maahan muuttaneiden osuus työttömäksi päätyneistä oli pienempi kuin muina vuosina. Vastikään Suomeen muuttaneiden osuudet työttömäksi tulleista vaihtelivat alkuvuosien mukaan samankaltaisesti kaikissa kaupungeissa.

Taulukko 4. 0–2 vuotta maassa asuneiden osuudet maahan muuttaneista työttömistä seurannan alkuvuoden ja asuinkaupungin mukaan, %.

Seurannan alku	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Ennen 2015	12	15	14	14	20	12	14
2015	24	26	27	26	33	25	25
2016	36	41	44	38	57	40	40
2017	43	45	55	41	68	50	46
2018	42	49	57	43	67	51	47
2019	44	56	56	49	64	55	50
2020	23	29	33	24	40	32	26
2021	41	50	58	46	58	47	47
2022	48	56	62	52	70	59	54
Henkilöitä, n	45 250	19 604	9 918	19 890	5 248	11 510	111 420

Valtaosa (77 %) työttömistä maahan muuttaneista sai peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea seurannan alussa (taulukko 5, s. 27). Osuus oli suurempi Tampereella ja Oulussa kuin pääkaupunkiseudulla ja Turussa.

Merkittävä osa joukosta sai työttömyysturvaa jo tammikuussa 2015 (27 %). Etenkin tällä joukolla työttömyys on todennäköisesti alkanut jo ennen vuotta 2015³. Turussa tämän ryhmän osuus oli suurempi (34 %) kuin muissa kaupungeissa asuneilla.

Vuoden 2015 jälkeen uusien työttömien määrä on vähentynyt vuosi vuodelta. Poikkeuksena oli koronapandemian alkamisvuosi 2020, jolloin 16 prosenttia kohdejoukosta sai ensi kertaa työttömyysturvaa.

Taulukko 5. Maahan muuttaneiden työttömien taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkaupungin mukaan, %.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Työttömyysturvan muoto							
Ansioturva	22	22	18	26	17	24	23
Perusturva	78	78	82	74	83	76	77
Seurannan alku							
Ennen 2015	27	22	31	24	29	34	27
2015	14	12	13	13	13	14	13
2016	10	10	11	10	10	10	10
2017	8	9	8	8	11	7	8
2018	7	8	7	7	7	7	7
2019	6	7	7	7	6	6	7
2020	17	17	12	19	11	11	16
2021	6	7	6	6	6	6	6
2022	5	7	5	6	7	5	6
Henkilöitä, n	45 250	19 604	9 918	19 890	5 248	11 510	111 420

Taulukossa 6 (s. 28) on lisäksi taustatietoa niistä maahan muuttaneista työttömistä, jotka saivat työttömyysturvaa vuosien 2019–2022 aikana ja joiden tiedot löytyivät TE-toimistojen käyttämästä URA-asiakastietojärjestelmästä. Koko joukosta yli puolella (54 %) oli enintään toisen asteen koulutus, ja vajaan viidesosan (18 %) koulutus ei ollut tiedossa. Korkeasti koulutettujen osuus oli suurin Espoossa (35 %) ja pienin Turussa (22 %) ja Vantaalla (23 %). Pelkän perusasteen suorittaneita oli eniten Vantaalla (24 %).

3 Myös osa myöhemmin vuosina työttömäksi tulleista on voinut saada työttömyysturvaa ennen vuotta 2015, mutta tässä tutkimuksessa käytetään tietoa vain vuosien 2015–2022 työttömyysturvan maksukuukausista.

Yhteensä 6 prosentille oli merkitty jokin työkykyä heikentävä diagnoosi vuonna 2019 tai sen jälkeen ja 10 prosentille diagnoosi oli kirjattu jossain vaiheessa. Jälkimmäinen osuus vaihteli 7–12 prosentin välillä eri kaupungeissa. Osuus oli pienin Oulussa (7 %).

Taulukko 6. Maahan muuttaneiden työttömien taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkunnan mukaan, %. Mukana vain vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneet henkilöt.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Pääkoulutus							
Perusaste	18	18	17	24	20	17	19
Toinen aste	33	31	40	36	35	41	35
Korkea-aste	30	35	29	23	31	22	29
Tuntematon	19	17	15	17	14	20	18
Diagnoosi kirjattu 2019 tai myöhemmin							
Ei	95	94	94	94	95	95	94
Kyllä	5	6	6	6	5	5	6
Diagnoosi kirjattu ennen 2019 tai ei päivämäärää							
Ei	94	94	96	93	97	92	94
Kyllä	6	6	4	7	3	8	6
Diagnoosi kirjattu jossain vaiheessa							
Ei	90	90	91	89	93	88	90
Kyllä	10	10	9	11	7	12	10
Henkilöitä, n	37 817	17 099	8 036	17 754	4 055	9 407	94 168

Maahan muuttaneiden taustoissa oli jonkin verran eroja työttömyyden alkuvuoden mukaan (liitetaulukko 2). Henkilöt, jotka saivat työttömyysturvaa jo tammikuussa 2015 eli joiden työttömyys on todennäköisesti alkanut ennen vuotta 2015, erosivat joiltakin osin myöhemmin työttömäksi tulleista. Heidän joukossaan oli enemmän vanhempia ihmisiä ja henkilöitä, joilla on lapsia. Lisäksi heillä muuton syy oli harvemmin työ ja pidemmän aikaa maassa asuminen oli yleisempää.

Koronapandemian alkaessa 2020 työttömäksi tulleiden joukossa puolestaan oli muita vuosia yleisemmin työn vuoksi Suomeen muuttaneita, kauemman aikaa maassa asuneita, ansioturvaa saavia ja vanhempia henkilöitä. Vuosina 2020–2022 työttömäksi tulleiden joukossa oli selvästi aiempaa vähemmän humanitaarisista syistä Suomeen muuttaneita. Osittain taustalla voi olla se, että

koronapandemian aikaan maahan pääsy oli vaikeampaa. Osittain humanitaarisista syistä maahan muuttaneiden pienempi osuus johtuu muuttujan taustalla olevien Kelan kirjauskäytäntöjen muuttumisesta aiempiin vuosiin verrattuna. Pohjois-Afrikasta ja Lähi-idästä muuttaneiden ja humanitaarisista syistä muuttaneiden osuus työttömäksi tulleista oli suhteellisen suuri vuosina 2016–2018, mikä johtunee siitä, että Suomeen tuli paljon turvapaikanhakijoita vuosina 2015–2016.

4.2 Työttömyyskuukausien määrä ja osallistuminen TE-palveluihin vuosina 2015–2022

Yleiskuvan havainnollistamiseksi tarkasteltiin ensin maahan muuttaneille työttömille vuosina 2015–2022 kertyneiden työttömyysturvan maksukuukausien keskiarvoja taustatekijöiden mukaan (kuvio 5, s. 30). Työttömyysturvaa maksetaan työttömyyden ajalta ja TE-palveluihin osallistumisen ajalta eli aktiiviajalta. Kuviossa on esitetty erikseen TE-palveluissa vietettyjen kuukausien keskiarvot eli aktiiviaika sekä työttömyysaika ilman TE-palveluihin osallistumista eli passiiviaika. Kaikki taustatekijät olivat seurannan alun tilanteen mukaisia eli ensimmäiseltä työttömyysturvan maksukuukaudelta vuosien 2015–2022 välillä. Kuten edellisessä luvussa, mukana tarkastelussa olivat vain ne henkilöt, jotka asuivat seurannan alussa yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista.

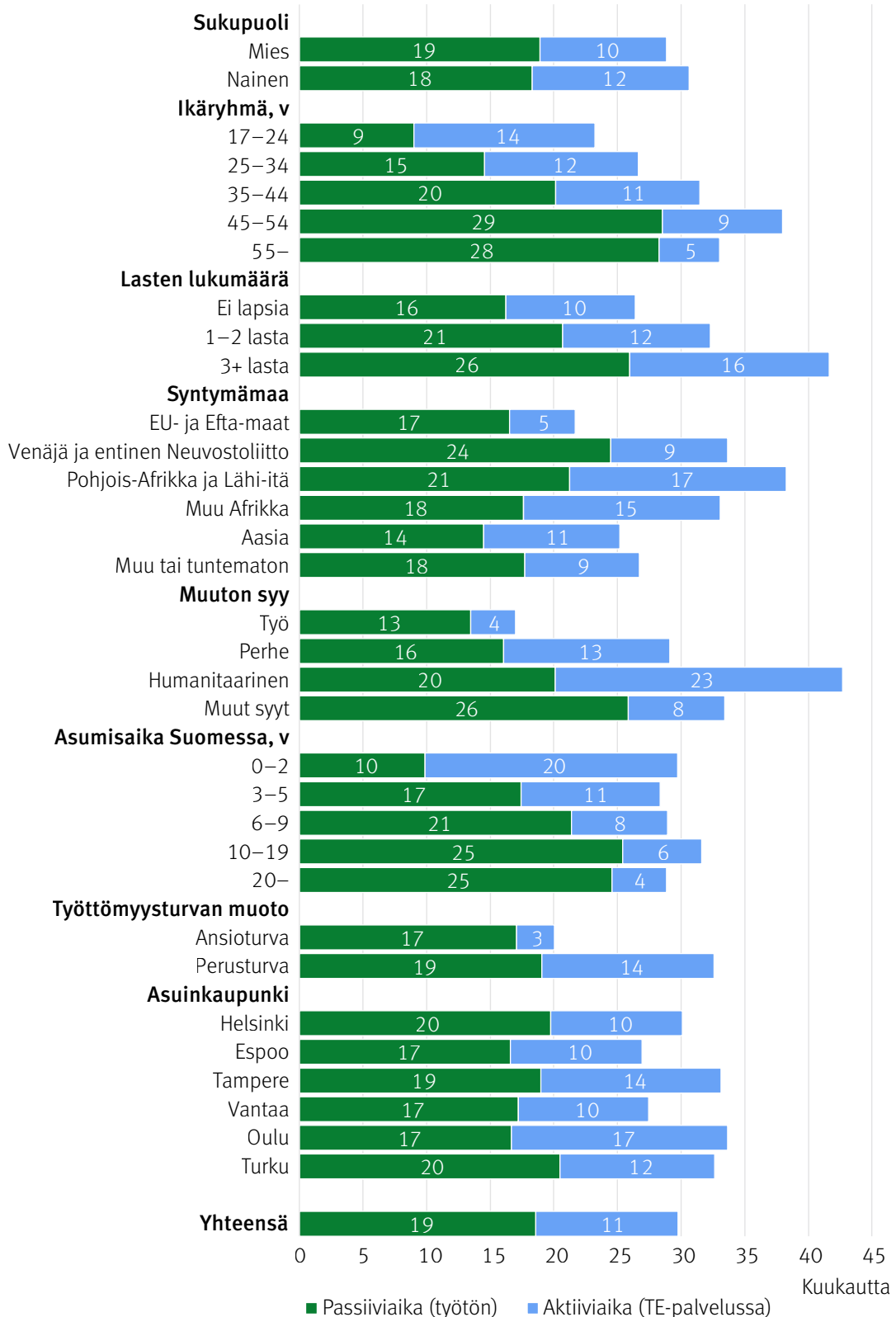
Työttömyyskuukausia kertyi keskimäärin 30. Seurannan alussa Espoossa tai Vantaalla asuneille kuukausia kertyi vähiten. Seurannan alussa Oulussa asuneilla TE-palveluissa vietetyn ajan osuus työttömyysajasta oli suurin.

Naisilla ja miehillä oli keskimäärin lähes saman verran työttömyyskuukausia ja aktiiviajan osuus oli samaa luokkaa. Työttömyyskuukausia oli keskimäärin sitä enemmän, mitä vanhempi henkilö oli ollut seurannan eli työttömyyden alkaessa, vanhinta ikäryhmää lukuun ottamatta. Keskimäärin eniten työttömyyskuukausia oli henkilöillä, jotka olivat seurannan alkaessa 45–54-vuotiaita. Aktiiviajan osuus työttömyysajasta puolestaan oli suurempi nuoremmilla ikäryhmillä. Työttömyyskuukausia oli keskimäärin sitä enemmän, mitä useampia lapsia henkilön taloudessa oli asunut. Seurannan alussa perusturvaa saaneilla oli keskimäärin enemmän työttömyyskuukausia ja suurempi aktiiviajan osuus työttömyysajasta kuin ansioturvaa saaneilla.

Kun tarkastellaan syntymämaata ja muuton syytä, keskimäärin vähiten työttömyysturvan maksukuukausia oli EU- ja Efta-maissa syntyneillä ja työn vuoksi Suomeen muuttaneilla. Näillä ryhmillä myös aktiiviajan osuus työttömyyskuukausista oli keskimäärin pienempi. Keskimäärin eniten työttömyysturvan maksukuukausia oli Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä syntyneillä ja humanitaarisista syistä Suomeen

muuttaneilla. Näillä ryhmillä myös aktiiviajan osuus työttömyysajasta oli verrattain suuri.

Kuvio 5. Maahan muuttaneiden työttömyysturvan maksukuukausien keskiarvot taustatekijöiden mukaan 2015–2022, N = 111 420.

Työttömyyskuukausien määrässä ei ollut suuria eroja sen mukaan, miten kauan henkilö oli asunut Suomessa seurannan alussa. Kun tarkastellaan pelkästään tammikuun 2015 jälkeen työttömäksi tulleita, oli työttömyyskuukausia keskimäärin enemmän henkilöillä, jotka olivat työttömyyden alkaessa asuneet Suomessa alle kolme vuotta.

Aktiiviajan osuus työttömyysajasta oli sitä pienempi, mitä kauemmin henkilö oli asunut maassa seurannan alussa. Tähän havaintoon voi vaikuttaa se, että työttömyysturvalle ja kotoutumispalveluihin pian Suomeen muuton jälkeen ohjautuvat ne, joilla ei ole maahan tullessa työ- tai opiskelupaikkaa valmiina.

Suuri osa tutkimusaineistoon kuuluvista henkilöistä sai työttömyysturvaa jo vuonna 2015 – ja tällä joukolla potentiaalista työttömyysaikaa ehti olla eniten vuoteen 2022 asti. Osa henkilöistä tuli ensi kertaa työttömäksi vuosien 2016–2022 aikana, joten heidän seuranta-aikansa on lyhyempi. Kuten edellisessä luvussa kävi ilmi, tammikuussa 2015 työttömänä olleet erosivat taustatekijöiltään myöhemmin työttömäksi tulleista. Työttömyyskuukausia oli myös keskimäärin eniten kertynyt henkilöille, jotka olivat työttömänä jo tammikuussa 2015. Tammikuussa 2015 työttömänä olleilla työttömyyskuukausia oli keskimäärin 48, kun taas myöhemmin vuonna 2015, vuonna 2016 ja vuonna 2017 vastaavat keskiarvot olivat 35, 34 ja 32. Työttömyyskuukausien keskiarvot pienenivät luonnollisesti sen mukaan, mitä myöhempään seuranta oli alkanut, sillä seuranta päättyi kaikilla vuoteen 2022. Tammikuussa 2015 työttömänä olleiden joukossa oli myös tätä myöhemmin työttömäksi tulleisiin verrattuna suhteessa enemmän henkilöitä, joiden työttömyys oli kestänyt hyvin pitkään. Muiden taustatekijöiden jakaumat seurannan alkuvuoden mukaan on esitetty liitetaulukossa 2.

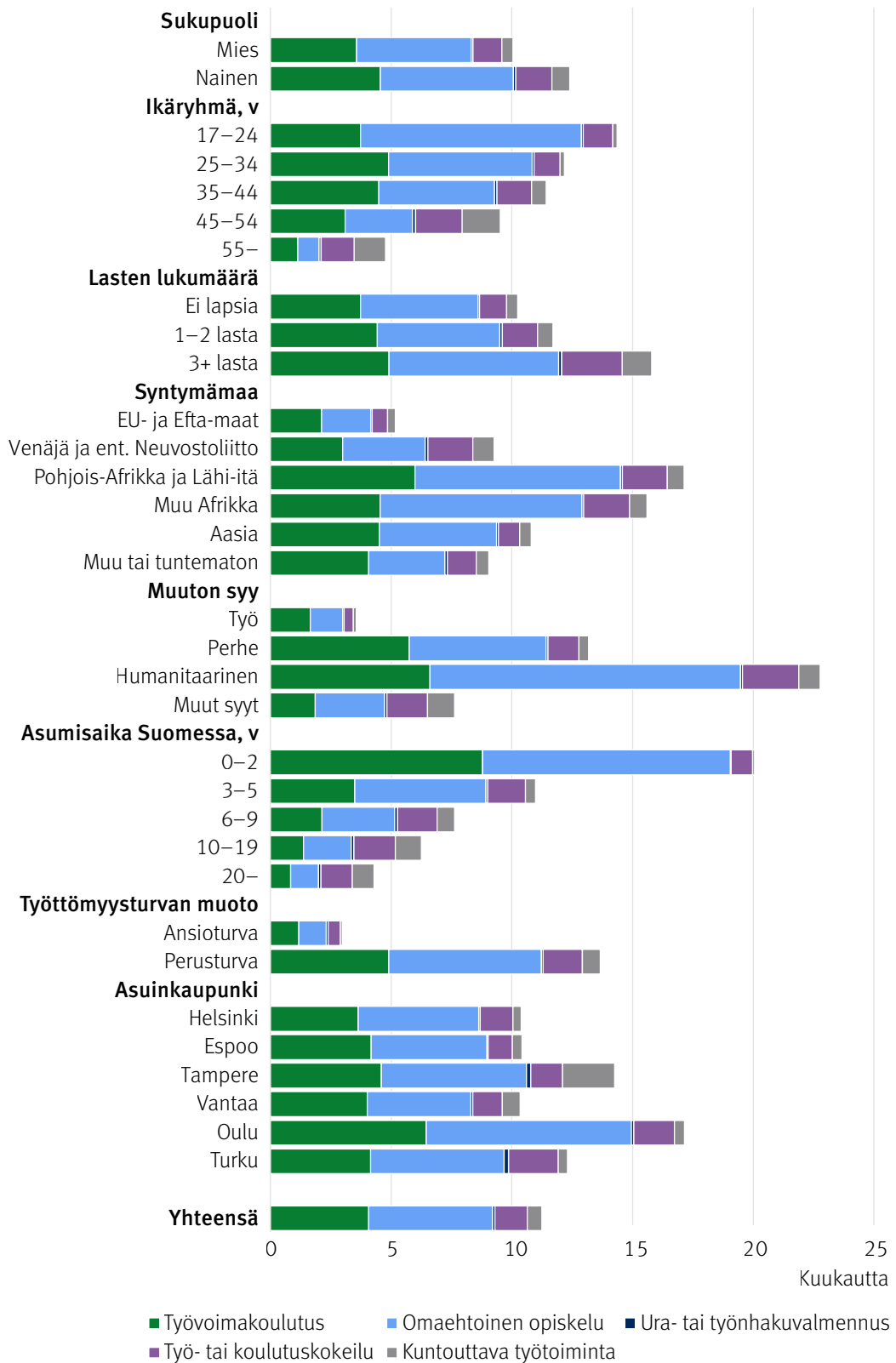
Suurin osa TE-palveluissa vietetystä ajasta oli työvoimakoulutusta tai omaehtoista opiskelua kaikissa kuudessa kaupungissa asuneilla (kuvio 6, s. 32). Työ- ja koulutuskokeiluihin ja kuntouttavaan työtoimintaan oli keskimäärin osallistuttu edellisiä vähemmän aikaa. Ura- ja työnhakuvalmennuksen osuus TE-palveluista oli kaikkein vähäisin. Täytyy myös huomata, että eri TE-palveluiden kestot lähtökohtaisestikin eroavat toisistaan, kuten luvussa 2.2 on kuvattu.

Seurannan alussa Oulussa ja Tampereella asuneet olivat osallistuneet keskimäärin pisimpään TE-palveluihin: Oulussa aktiivikuukausia kertyi keskimäärin 17 ja Tampereella 14. Tampereella asuneet olivat osallistuneet keskimäärin pidempään kuntouttavaan työtoimintaan kuin muissa kaupungeissa asuneet. Muiden kaupunkien väliset erot olivat vähäiset.

Valtaosa aktiiviajasta oli ollut työvoimakoulutusta tai omaehtoista opiskelua lähes kaikissa taustatekijöiden mukaisissa ryhmissä. Vanhemmilla ikäryhmillä ja pidempään maassa asuneilla maahan muuttaneilla työ- ja koulutuskokeilujen

sekä kuntouttavan työtoiminnan osuus aktiiviajasta oli suhteessa suurempi kuin nuoremmilla ja vähemmän aikaa maassa asuneilla.

Kuvio 6. Maahan muuttaneiden TE-palveluiden ajalta maksettujen työttömyysturvan maksukuukausien keskiarvot taustatekijöiden mukaan 2015–2022, N = 111 420.

Taulukossa 7 on esitetty vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneiden maahan muuttajien saamia TE-palveluita URA-asiakastietojärjestelmään perustuen. Suurin osa oli sijoittunut osaamisen kehittämispalveluiden (43 %) ja työnvälitys- ja yritys-palveluiden (35 %) linjoille. Nämä olivat yleisimmät palvelulinjat kaikissa kau-pungeissa. Kaupunkien välillä oli jonkun verran eroja eri palvelulinjoilla olleiden osuuksissa. Esimerkiksi Tampereella monialaisen yhteispalvelun linjalla olleiden osuus oli suurempi (13 %) kuin muissa kaupungeissa (1–5 %).

Yhteensä 65 prosentille oli tehty työllistymissuunnitelma ja 25 prosentille kotou-tumissuunnitelma. Osalla työttömyys on alkanut jo ennen vuotta 2019 ja heille suunnitelmat on voitu tehdä aiemmin. Pidemmän aikaa maassa asuneille maahan muuttaneille on voitukin tehdä pelkästään työllistymissuunnitelma. Tampereella asuneille on tehty selvästi enemmän kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä akti-vointisuunnitelmia (17 %) kuin muissa kaupungeissa asuneille (1–6 %).

Koko joukosta 6 prosenttia on saanut palkkatukea ja 2 prosentille on maksettu starttirahaa jossain vaiheessa tarkastelujaksolla eli vuosien 2019–2022 välillä. Palkkatukea saaneiden osuus oli suurin Turussa asuneilla, 12 prosenttia.

Taulukko 7. Maahan muuttaneiden työttömien saamia TE-palveluita seurannan alun asuinkunnan mukaan, %. Mukana vain vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneet henkilöt.^a

TE-palvelut 2019–2022	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Palvelulinja							
Ei asiantuntijapalvelun tarvetta	10	9	7	12	10	9	10
Työnvälitys- ja yritys-palvelut	33	33	36	40	30	41	35
Osaamisen kehittämispalvelut	42	43	48	41	55	47	43
Tuetun työllistymisen palvelut	19	11	16	18	9	9	16
Monialainen yhteispalvelu	4	2	13	5	1	3	5
Saadut suunnitelmat							
Työllistymissuunnitelma	66	65	62	64	61	67	65
Aktivointisuunnitelma	2	5	17	1	6	4	4
Kotoutumissuunnitelma	22	30	28	24	39	25	25
Monialainen työllistymissuunnitelma (käytössä 2022 alkaen)	2	0	7	2	1	1	2
Työllistämiset							
Sai palkkatukea	6	5	8	4	6	12	6
Sai starttirahaa	1	2	2	2	1	2	2
Henkilöitä, n	37 817	17 099	8 036	17 754	4 055	9 407	94 168

a Sama henkilö on voinut sijoittua useammalle eri palvelulinjalle ja saada useamman erilaisen suunnitel-man työttömyyden eri vaiheissa.

4.3 Taustatekijöiden yhteydet TE-palveluihin osallistumiseen ensimmäisellä työttömyysjaksolla

Kaikissa kuudessa kaupungissa maahan muuttaneista työttömistä yli puolet oli osallistunut johonkin TE-palveluun ensimmäisen työttömyysjakson aikana, mutta palveluihin osallistuneiden osuudessa oli eroja kaupunkien välillä (taulukko 8). Pääkaupunkiseudun kaupungeissa osuus vaihteli 52:n ja 54 prosentin välillä, ja osallistuneiden osuus oli pienin Helsingissä asuneilla (52 %). Turussa, Oulussa ja Tampereella asuneista yli 60 prosenttia osallistui TE-palveluun ensimmäisen työttömyysjakson aikana.

Naiset, nuoret ja lapsiperheelliset olivat osallistuneet yleisemmin TE-palveluihin verrattuna miehiin, vanhempiin ikäryhmiin ja henkilöihin, joilla ei ollut alaikäisiä lapsia. Syntymämaiden ja muuton syiden mukaan tarkastellen osallistuminen oli vähäisintä EU- ja Efta-maissa syntyneillä (35 %) ja yleisintä Afrikassa ja Lähi-idässä syntyneillä (67–72 %) sekä humanitaarisista syistä Suomeen muuttaneilla (79 %). Samoin työttömyysjakson alkaessa vähiten aikaa maassa asuneet olivat osallistuneet TE-palveluihin yleisemmin kuin henkilöt, jotka työttömyyden alkaessa ovat asuneet jo pidempään maassa. TE-palveluihin osallistuminen vaihteli taustatekijöiden mukaan samankaltaisesti Turussa asuneilla kuin koko aineistossa (liitetaulukko 3).

Taulukko 8. Ensimmäisen työttömyysjakson kuvailua maahan muuttaneilla työttömillä taustatekijöiden mukaan.

Taustatekijät ^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaanikesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaanikesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Sukupuoli				
Mies	50	16	5	31
Nainen	61	18	6	28
Ikäryhmä, v				
17–24	70	13	4	21
25–34	60	15	5	25
35–44	55	18	6	33
45–54	46	20	7	44
55–	30	22	15	44
Lasten lukumäärä				
Ei lapsia	52	15	5	27
1–2 lasta	58	18	6	30
3+ lasta	68	28	9	40

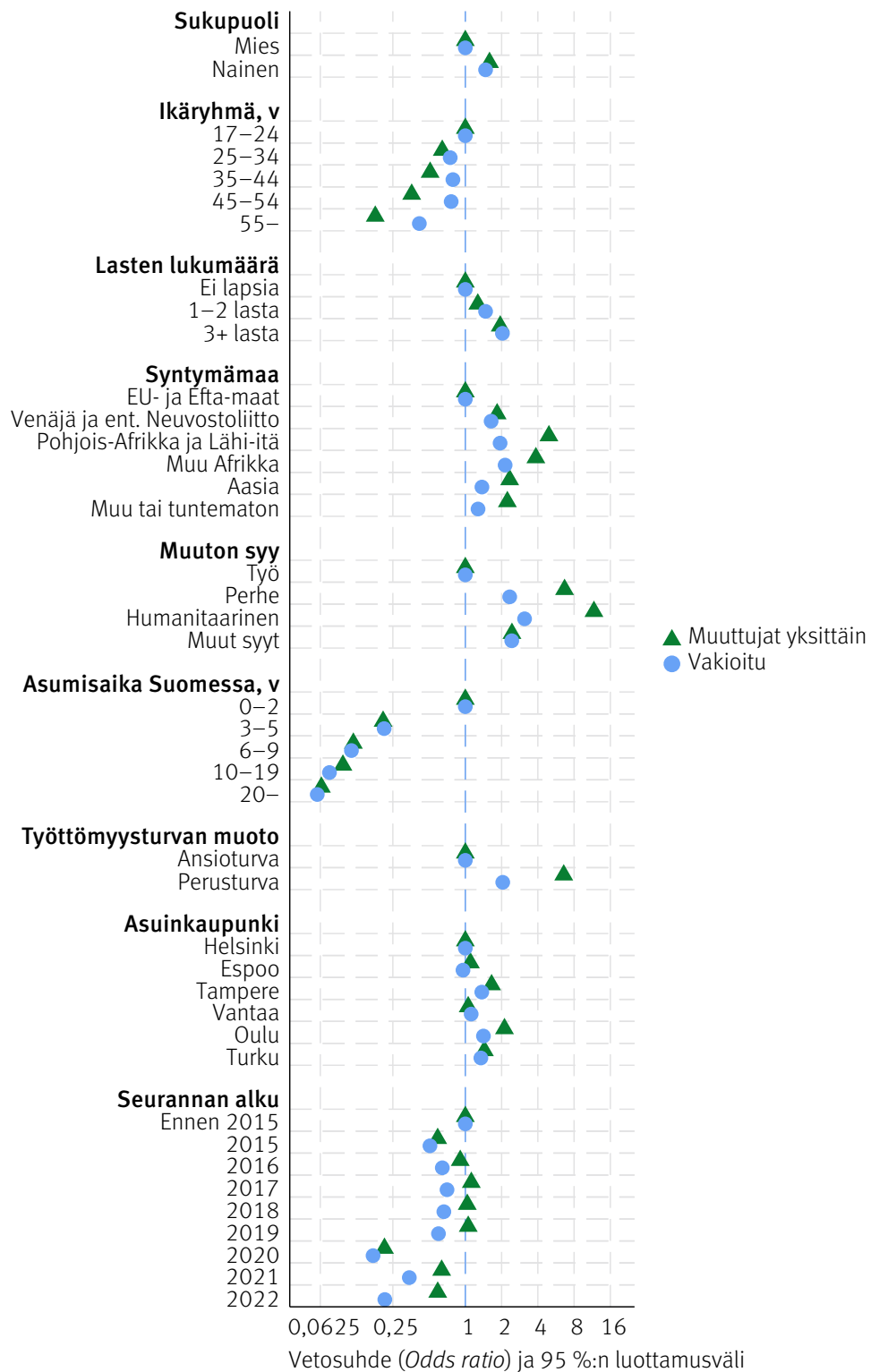
Taustatekijät ^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaani-kesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaani-kesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Syntymämaa				
EU- ja Efta-maat	35	9	5	22
Venäjä ja entinen Neuvostoliitto	49	19	7	33
Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä	72	28	9	36
Muu Afrikka	67	20	7	29
Aasia	55	15	5	26
Muu tai tuntematon	54	15	6	24
Muuton syy				
Työ	25	7	4	22
Perhe	69	18	6	25
Humanitaarinen	79	31	8	37
Muut syyt	44	19	9	35
Asumisaika Suomessa, v				
0–2	86	26	3	31
3–5	57	14	4	25
6–9	43	12	6	26
10–19	38	14	7	30
20–	29	14	8	32
Työttömyysturvan muoto				
Ansioturva	22	8	5	24
Perusturva	65	20	6	30
Asuinkunta				
Helsinki	52	16	6	29
Espoo	54	16	5	28
Tampere	64	20	6	31
Vantaa	53	16	5	28
Oulu	69	24	6	34
Turku	61	19	6	30
Yhteensä	55	17	6	29
Henkilöitä, n	111 420	111 420	49 760	61 660

a Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta työttömyysjakson alussa.

Kuviossa 7 (s. 37) tarkastellaan logistisen regressioanalyysin avulla, miten asuinkaupunki, muut taulukossa 8 esitetyt taustatekijät ja seurannan alkuvuosi olivat yhteydessä TE-palveluihin osallistumiseen ensimmäisen työttömyysjakson aikana. Asuinkuntien väliset erot TE-palveluihin osallistumisessa pienenevät, kun muut taustatekijät otetaan vakioidussa mallissa huomioon. Verrattuna Helsingissä asuneisiin, muissa kaupungeissa asuneet olivat osallistuneet todennäköisemmin TE-palveluihin ensimmäisen työttömyysjakson aikana, lukuun ottamatta Espoota, jossa osallistuminen oli epätodennäköisempää.

Muiden taustatekijöiden yhteydet TE-palveluihin osallistumiseen pysyivät samansuuntaisina vakiointien jälkeen. Esimerkiksi maassa asutun ajan mukaan tarkastellen havaitaan, että pidempään maassa asuneet olivat epätodennäköisemmin osallistuneet TE-palveluihin. Taustatekijöiden mukainen vaihtelu TE-palveluihin osallistumisessa oli pääosin samankaltaista, kun yhteyksiä tarkasteltiin erikseen eri kaupungeissa.

Kuvio 7. Eri tekijöiden yhteydet TE-palveluun osallistumiseen maahan muuttaneilla ensimmäisen työttömyysjakson aikana^a.

^a Logistinen regressioanalyysi. Vakioidussa mallissa kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Ykköstä suuremmat arvot viittaavat suurempaan ja ykköstä pienemmät arvot pienempään todennäköisyyteen osallistua TE-palveluun. N = 111 051.

4.4 Taustatekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen

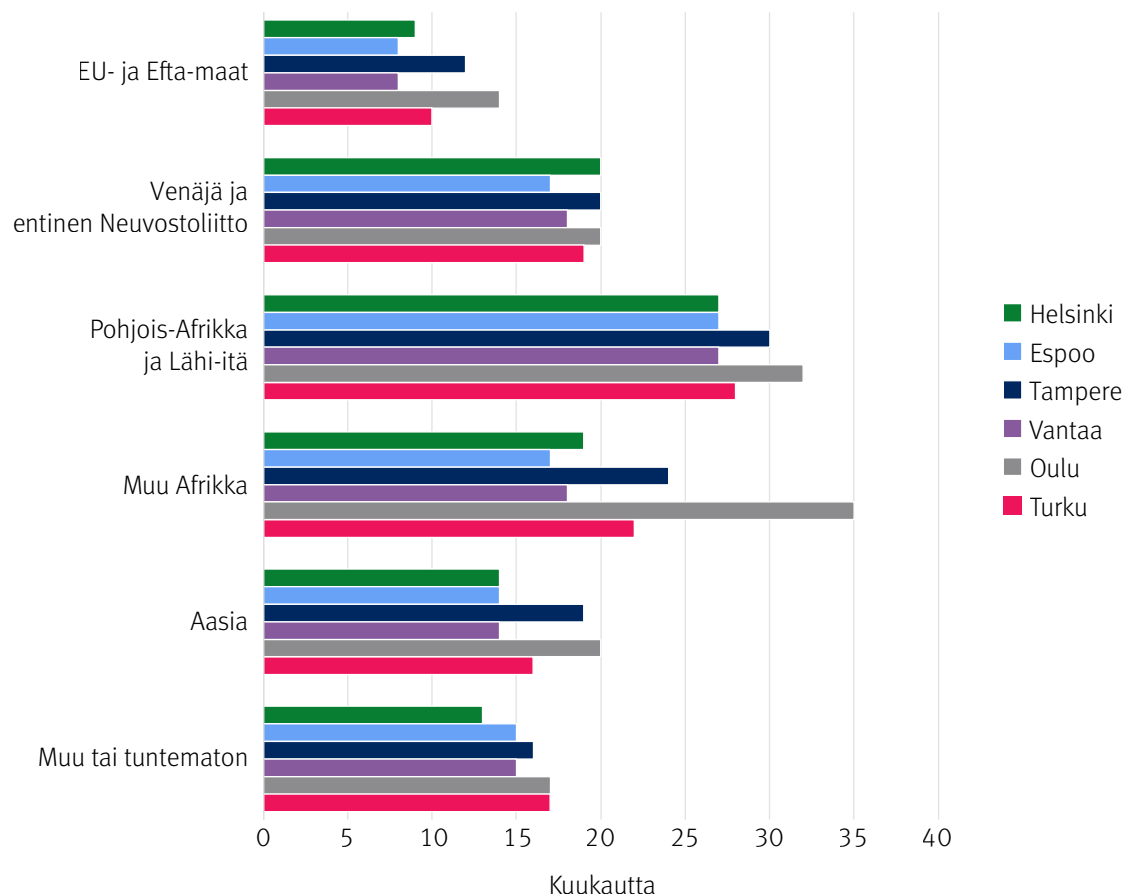
Tässä luvussa tarkastellaan, miten taustatekijät olivat yhteydessä ensimmäiseltä työttömyysjaksolta poistumiseen. Tarkastelun kohteena oli työttömyysjakson kesto eikä aineistossa ollut tietoa siitä, mistä syystä jakso päättyi ja ketkä kohdejoukosta työllistyivät.

Koko joukolla työttömyysjakson mediaanikesto oli 17 kuukautta, mikä tarkoittaa että 17 kuukauden kuluttua jakson alkamisesta puolet joukosta oli poistunut työttömyysturvan piiristä (taulukko 8, s. 34–35). Pääkaupunkiseudun kaupungeissa Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla mediaanikesto oli 16 kuukautta, ja muissa kaupungeissa tätä pidempi; Turussa 19, Tampereella 20 ja Oulussa 24 kuukautta.

Naisten ja miesten työttömyysjaksojen kestossa ei ollut suurta eroa; mediaanikesto oli miehillä 16 ja naisilla 18 kuukautta. Mitä vanhempi henkilö oli työttömyysjakson alkaessa ja mitä enemmän hänellä oli lapsia, sitä pidempiä työttömyysjaksoja olivat. Syntymämaiden ja muuton syiden mukaan tarkastellen havaitaan, että EU- ja Efta-maissa syntyneet ja työn vuoksi Suomeen muuttaneet olivat selvästi lyhyimmän aikaa työttöminä. Pisimpiä työttömyysjaksoja oli Pohjois-Afrikasta ja Lähi-idästä muuttaneilla sekä humanitaarisista syistä muuttaneilla. Työttömyysjaksojen kestojen vaihtelu oli samankaltaista syntymämaiden mukaan eri kaupungeissa (kuvio 8, s. 39). Esimerkiksi EU- ja Efta-maissa syntyneillä jaksot olivat keskimäärin lyhyimpiä kaikissa kaupungeissa. Oulussa ja Tampereella asuneiden työttömyysjakso olivat pisimpiä lähes kaikissa syntymämaaryhmissä. Oulussa erityisesti muualla Afrikassa syntyneiden työttömyysjakso olivat keskimäärin huomattavasti pidempiä kuin muissa kaupungeissa.

Vastikään Suomeen muuttaneilla jakson mediaanikesto oli 26 kuukautta, kun se tätä pidempään Suomessa asuneilla oli 12–14 kuukautta. Vastikään Suomeen muuttaneilla työttömyysetuudelta poistuminen näytti selvästi hitaammalta kuin myöhemmin Suomessa asumisen aikana työttömäksi jäävillä. Taustatekijöiden mukainen vaihtelu työttömyysjaksojen mediaanikestoissa oli samankaltaista Turussa asuneilla kuin kaikilla maahan muuttaneilla työttömillä (liitetaulukko 3).

Kuvio 8. Ensimmäisten työttömyysjaksojen mediaanikestot syntymämaiden mukaan eri kaupungeissa asuneilla maahan muuttaneilla, N = 111 420.

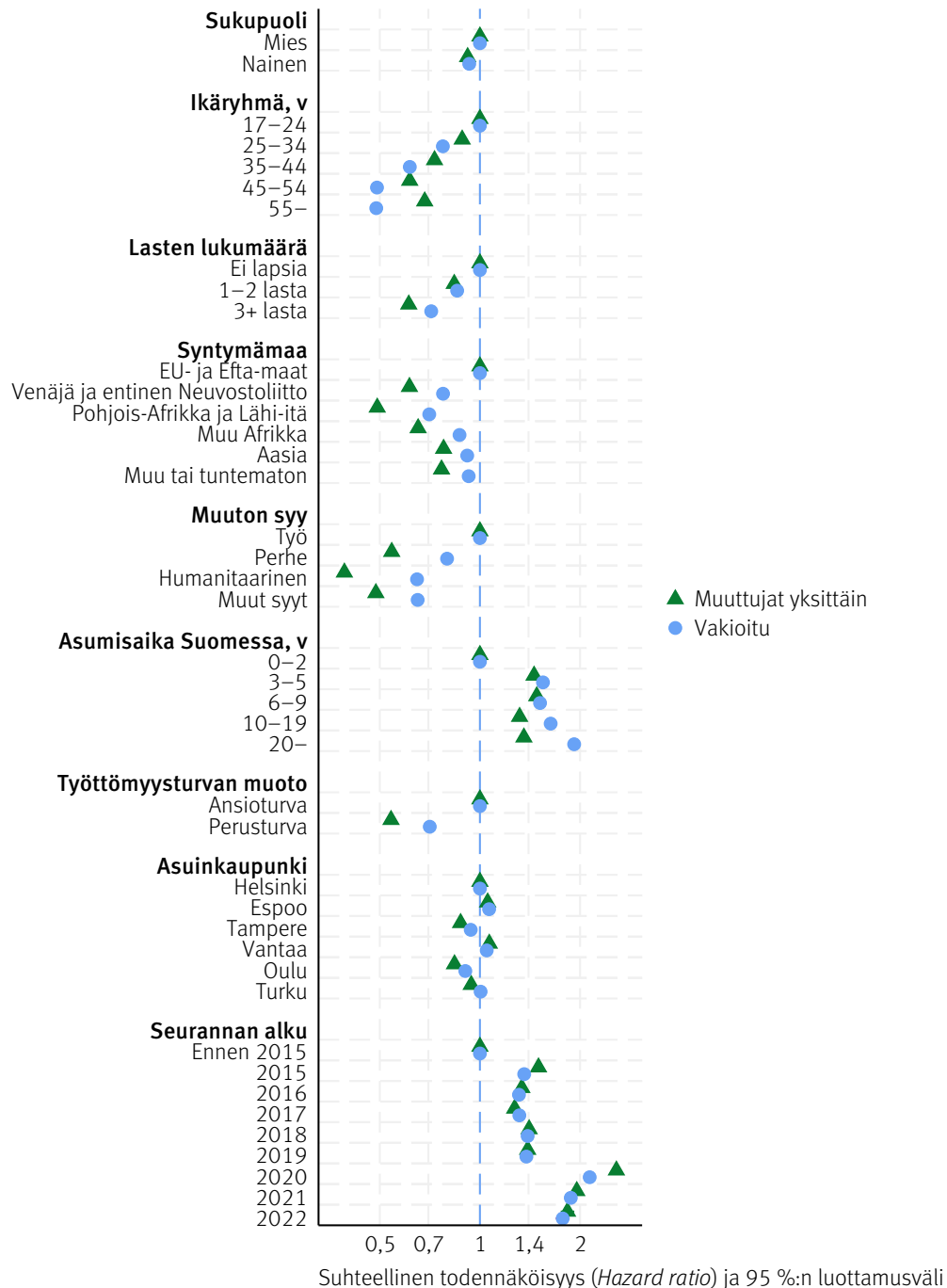

Kuviossa 9 (s. 40) tarkastellaan regressioanalyysin avulla, miten asuinpaikka ja muut taustatekijät olivat yhteydessä työttömyysetuudelta poistumiseen. Asuinpaikkojen väliset erot työttömyysetuudelta poistumisessa pienenevät, kun muut taustatekijät otettiin vakioitua mallissa huomioon. Verrattuna Helsingissä asuneisiin Espoossa ja Vantaalla asuneet poistuivat työttömyysetuudelta nopeammin, kun taas Tampereella ja Oulussa asuneet poistuivat hitaammin. Helsingissä ja Turussa asuneiden välillä ei ollut eroa työttömyysetuudelta poistumisessa, kun muut taustatekijät otettiin vakioitua mallissa huomioon.

Kaupunkien väliset erot työttömyysetuudelta poistumisessa olivat pienemmät kuin muiden taustatekijöiden. Verrattuna Helsingissä asuneisiin Espoossa asuneilla suhteellinen todennäköisyys poistua työttömyysetuudelta oli 7 prosenttia suurempi ja Vantaalla asuneilla 5 prosenttia suurempi. Verrattuna esimerkiksi 0–2 vuotta työttömyysjakson alussa Suomessa asuneisiin pidempään maassa asuneilla oli suurempi todennäköisyys poistua työttömyysetuudelta; vähintään 20 vuotta maassa asuneilla todennäköisyys poistua etuudelta oli lähes kaksinkertainen. Verrattuna ennen vuotta 2015 työttömänä olleisiin tätä myöhemmin työttömäksi tulleet poistuivat etuudelta nopeammin.

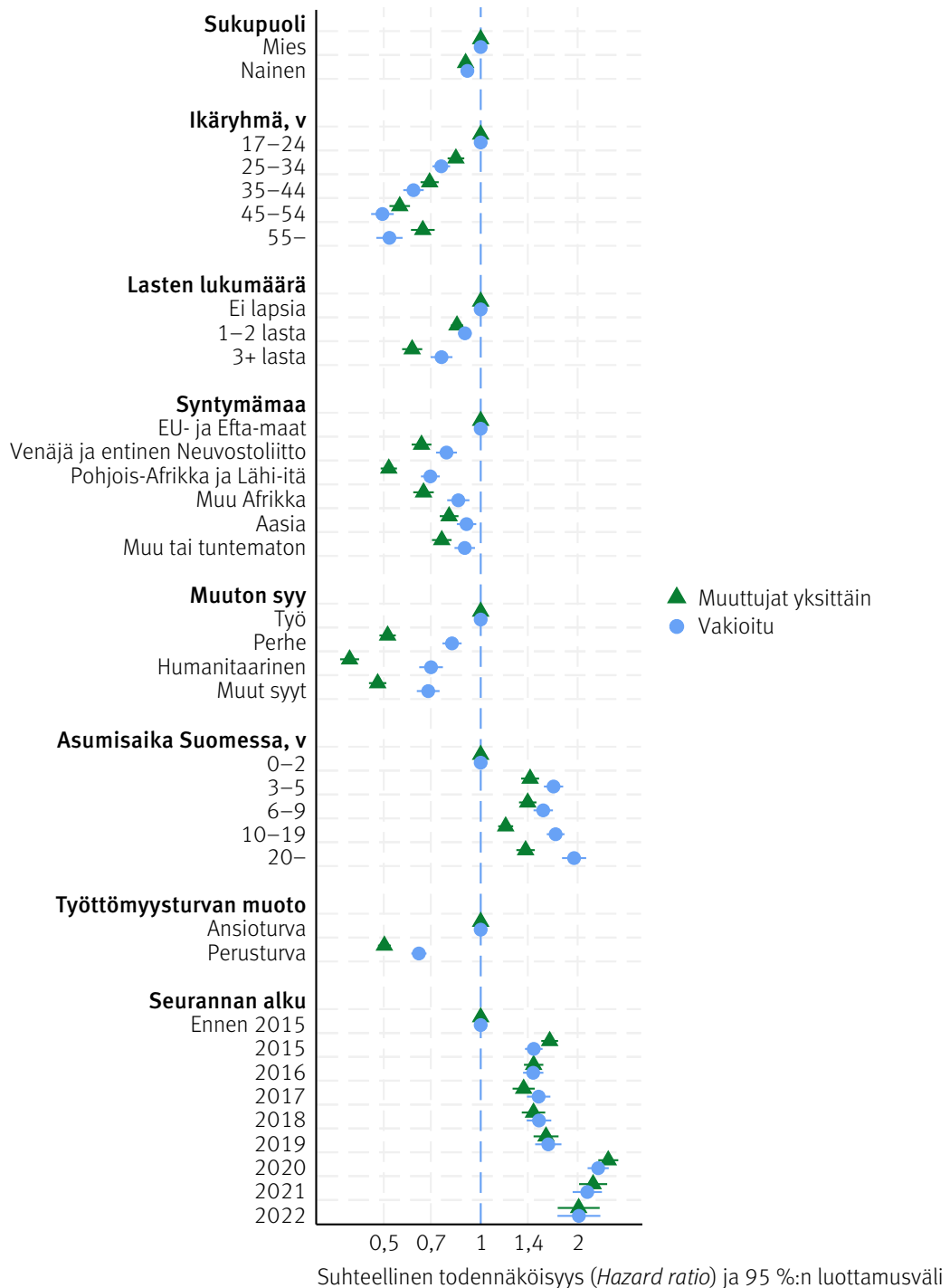
Taustatekijöiden mukainen vaihtelu työttömyysetuudelta poistumisessa oli pääosin samankaltaista, kun yhteyksiä tarkasteltiin erikseen eri kaupungeissa. Turun osalta tulokset on esitetty kuviossa 10 (s. 41). Yhteydet olivat hyvin samankaltaiset kuin koko joukossa.

Kuvio 9. Eri tekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen maahan muuttaneilla^a.

^a Coxin regressio. Vakioidussa mallissa kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Yli yhden arvot viittaavat suurempaan ja alle yhden arvot pienempään todennäköisyyteen poistua työttömyysetuudelta. N = 111 011.

Kuvio 10. Eri tekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen Turussa asuneilla maahan muuttaneilla^a.

^a a Coxin regressio. Vakioidussa mallissa kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Yli yhden arvot viittaavat suurempaan ja alle yhden arvot pienempään todennäköisyyteen poistua työttömyysetuudelta. N = 11 446.

4.5 TE-palveluihin osallistuminen ja työttömyysetuudelta poistuminen

Tässä luvussa tarkastellaan tarkemmin TE-palvelujaksoja ja sekä henkilöiden tilannetta ensimmäisen palvelujakson jälkeen. Taulukossa 8 (s. 34–35) on kuvattu ensimmäisten työttömyysjaksojen mediaanikestot sen mukaan, osallistuiko henkilö jakson aikana jossain vaiheessa TE-palveluun vai ei. TE-palveluihin osallistuneilla työttömyysjakson mediaanikesto oli 29 kuukautta. Mediaanikesto oli kuusi kuukautta henkilöillä, jotka eivät osallistuneet lainkaan ensimmäisen jakson aikana TE-palveluihin. Vastaava ero näkyi kaikissa taustatekijöiden mukaisissa ryhmissä sekä seurannan alussa Turussa asuneilla (liitetaulukko 3).

TE-palveluihin osallistuneilla oli siis keskimäärin pidemmät työttömyysjaksot kuin henkilöillä, jotka eivät osallistuneet palveluihin. Henkilöillä, jotka eivät osallistuneet TE-palveluihin, on huomattavasti keskimääräistä lyhyemmät työttömyysjaksot. Jos henkilön työttömyys päättyy hyvin nopeasti, TE-palveluille ei välttämättä ole tarvetta tai niihin ei lyhyen työttömyyden aikana ehdi hakeutua.

Taulukko 9. Maahan muuttaneiden työttömien ensimmäisten TE-palvelujaksojen sisältö jakson alun asuinkunnan mukaan, %.

TE-palvelut	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Yksi palvelu jaksolla:							
Työvoimakoulutus	34	39	30	37	35	27	34
Omaehtoinen opiskelu	21	19	16	16	16	17	19
Ura- tai työnhakuvalmennus	3	3	5	3	2	5	3
Työ- tai koulutuskokeilu	17	12	11	14	11	21	15
Kuntouttava työtoiminta	2	3	7	5	2	2	3
Useampi palvelu:							
Työvoimakoulutus + muuta	15	17	17	17	18	17	17
Omaehtoinen opiskelu + muuta	4	4	6	3	9	4	4
Ura- tai työnhakuvalmennus + muuta	1	1	2	1	0	1	1
Työ- tai koulutuskokeilu + muuta	3	2	3	3	5	5	3
Kuntouttava työtoiminta + muuta	1	1	1	1	0	0	1
Muut yhdistelmät	0	0	1	0	2	1	1
Henkilöitä, n	25 922	11 772	6 850	11 762	3 854	7 730	67 890

Taulukossa 9 (s. 42) on kuvattu TE-palvelujaksojen sisältöjä sen mukaan, missä kaupungissa henkilö asui jakson alussa. Kaikissa kaupungeissa yleisimmät TE-palvelut olivat työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, työ- tai koulutuskokeilu sekä työvoimakoulutus yhdistettynä johonkin muuhun TE-palveluun. Täytyy huomata, että tarkastelussa olivat mukana kaikki työttömyysturvaa saaneet maahan muuttaneet; niin vastikään muuttaneet kuin pidempään maassa asuneetkin. Työvoimakoulutuksena toteutettu kotoutumiskoulutus ja omaehtoinen opiskelu ovat tyypillisiä palveluita uusille maahan muuttaneille, kun taas muut TE-palvelut ovat yleisempiä pidempään maassa asuneille.

Seuraavaksi tarkastellaan, miten eri taustatekijät olivat yhteydessä henkilön tilanteeseen kuusi kuukautta ensimmäisen TE-palvelujakson päätyttyä. Reilu puolet (52 %) oli poistunut työttömyysetuudelta, 37 % oli työttömänä ja 10 % oli uudelleen TE-palvelussa kuusi kuukautta ensimmäisen TE-palvelujakson päätyttyä (taulukko 10). Kaupunkien välillä ei ollut suuria eroja henkilöiden tilanteessa palvelujakson jälkeen.

Taulukko 10. Maahan muuttaneiden työttömien tilanne taustatekijöittäin tarkasteltuna kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen TE-palvelujakson päätyttyä, %.

Taustatekijät ^a	Poistunut etuudelta	TE-palvelussa	Työtön
Sukupuoli			
Mies	51	11	39
Nainen	53	10	36
Ikäryhmä, v			
17–24	73	10	17
25–34	58	10	32
35–44	46	12	42
45–54	35	11	54
55–	29	9	62
Lasten lukumäärä			
Ei lapsia	57	10	33
1-2 lasta	50	10	40
3+ lasta	39	13	48
Syntymämaa			
EU- ja Efta-maat	57	6	37
Venäjä ja entinen Neuvostoliitto	44	10	46
Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä	45	14	41
Muu Afrikka	56	11	33
Aasia	60	10	31
Muu tai tuntematon	55	9	36

Taustatekijät ^a	Poistunut etuudelta	TE-palvelussa	Työtön
Muuton syy			
Työ	60	6	34
Perhe	57	10	33
Humanitaarinen	48	14	37
Muut syyt	41	9	50
Asumisaika Suomessa, v			
0–2	60	14	26
3–5	54	10	36
6–9	49	8	43
10–19	43	7	49
20–	40	6	53
Työttömyysturvan muoto			
Ansioturva	58	6	36
Perusturva	52	11	37
Asuinkunta			
Helsinki	52	10	38
Espoo	55	10	35
Tampere	51	10	38
Vantaa	52	11	37
Oulu	55	11	34
Turku	50	10	40
Yhteensä	52	10	37
Henkilöitä, n	30 805	6 182	22 030

a Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta TE-palvelujakson alussa.

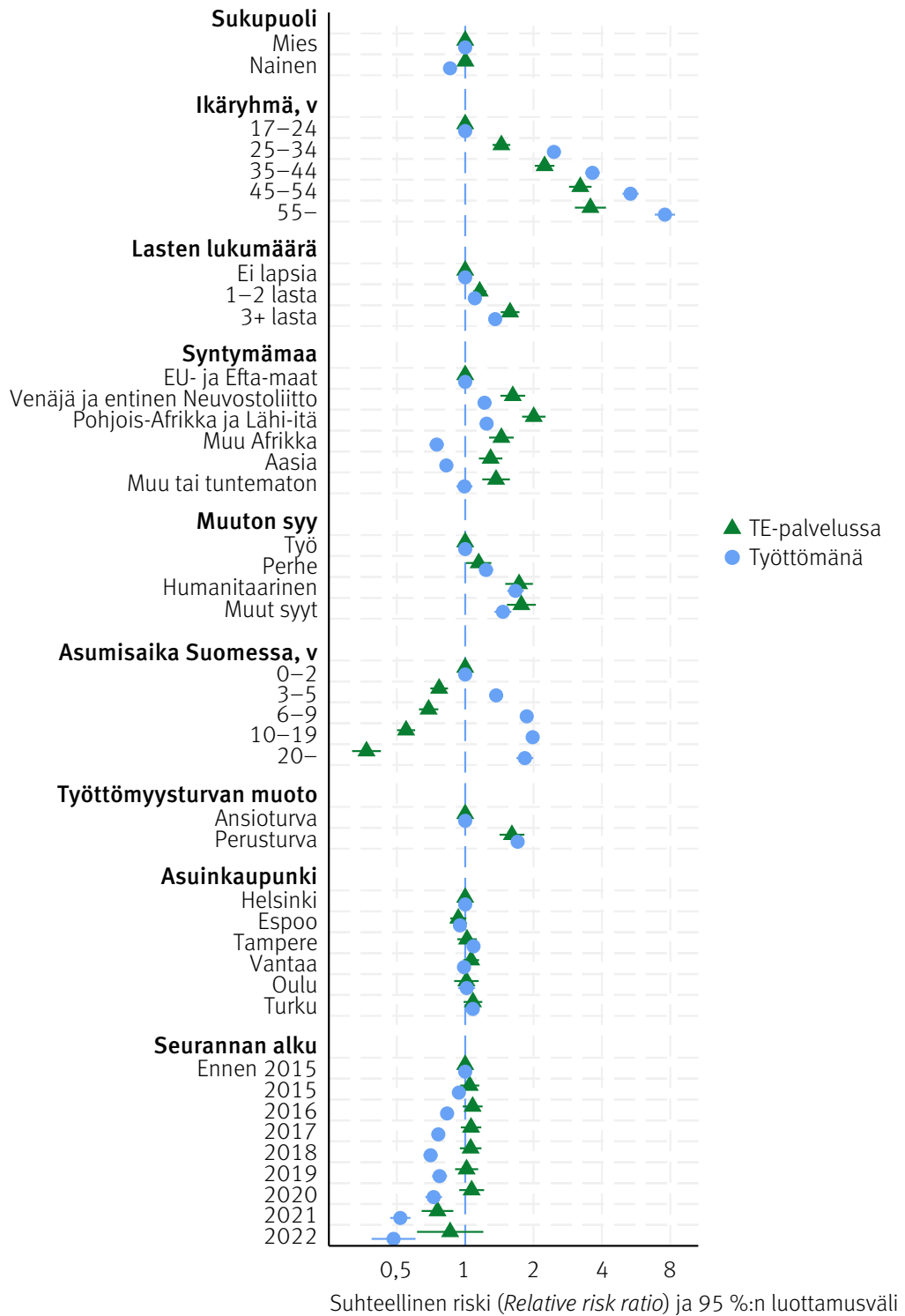
Muiden taustatekijöiden väliset erot henkilöiden tilanteessa palvelujakson jälkeen olivat suurempia. Esimerkiksi nuoremista ikäryhmistä suurempi osa oli poistunut työttömyysetuudelta kuin vanhemmista. Vanhemmista ikäryhmistä puolestaan suurempi osa oli uudestaan työttömänä. Vähemmän aikaa palvelujakson alussa maassa asuneista suurempi osa oli poistunut etuudelta tai uudestaan TE-palvelussa kuin pidemmän aikaa maassa asuneista; pidempään maassa asuneista taas suurempi osa oli uudestaan työttömänä. Taustatekijöiden väliset erot henkilöiden tilanteessa jakson jälkeen olivat samankaltaiset Turussa asuneilla kuin koko aineistossa (liitetaulukko 4).

Asuinkaupungin ja muiden taustatekijöiden yhteyttä henkilön tilanteeseen tarkastellaan kuviossa 11 (s. 46) multinomiaalisen logistisen regressioanalyysin avulla

siten, että kokonaan etuudelta poistuneet ovat vertailuryhmänä. Kuviossa esillä on vain vakioitu malli. Asuinkaupungeittain verrattuna henkilöiden tilanteiden väliset erot TE-palvelujakson jälkeen ovat hyvin pieniä ja pienenevät edelleen, kun muut taustatekijät otetaan vakioidussa mallissa huomioon.

Muiden taustatekijöiden väliset erot henkilöiden tilanteessa olivat suuremmat. Esimerkiksi nuorimpaan ikäryhmiin verrattuna vanhemmat ikäryhmät olivat todennäköisemmin uudestaan TE-palvelussa tai työttömänä. Kuviosta havaitaan myös, että vuonna 2015 ja tätä myöhemmin palvelun aloittaneet olivat palvelujakson jälkeen epätodennäköisemmin uudestaan työttömänä. Taustatekijöiden mukainen vaihtelu henkilön tilanteessa palvelujakson jälkeen oli pääosin samankaltaista, kun yhteyksiä tarkasteltiin erikseen eri kaupungeissa. Esimerkiksi muista kaupungeista poiketen Oulussa lasten lukumäärä ei ollut yhteydessä henkilön tilanteeseen palvelujakson jälkeen.

Kuvio 11. Eri tekijöiden yhteydet maahan muuttaneiden tilanteeseen kuusi kuukautta TE-palvelujakson päätyttyä^a.

^a Multinomiaalinen logistinen regressiomalli, jossa vertailuryhmänä olivat työttömyysetuudelta poistuneet. Kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Ykköistä suuremmat arvot viittaavat suurempaan ja ykköistä pienemmät arvot pienempään todennäköisyyteen olla palvelujakson jälkeen uudestaan TE-palvelussa tai työttömänä. N = 58 889.

5 Pitkään työttömänä olleet kuudessa kaupungissa

5.1 Pitkään työttömänä olleiden taustatiedot

Vuosien 2015–2022 aikana oli jossain vaiheessa työttömänä pitkään eli vähintään vuoden yhteensä 263 549 sellaista henkilöä, jotka asuivat seurannan alussa yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista (taulukko 11). Seurannan alku viittaa henkilön ensimmäiseen työttömyysturvan maksukuukauteen vuosien 2015–2022 välisenä aikana. Valtaosa tästä joukosta (81 %) asui samassa kaupungissa koko työttömyyden ajan vuosina 2015–2022.

Taulukko 11. Pitkään työttömänä olleiden taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkaupungin mukaan, %.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Sukupuoli							
Mies	51	49	51	49	51	51	50
Nainen	49	51	49	51	49	49	50
Ikäryhmä, v							
17–24	8	9	16	10	20	14	12
25–34	29	26	32	28	30	31	29
35–44	24	24	20	23	20	21	22
45–54	21	21	16	20	16	18	19
55–	18	19	16	19	15	17	18
Lasten lukumäärä							
Ei lapsia	69	61	71	63	68	69	67
1–2 lasta	25	31	24	29	24	24	26
3+ lasta	6	8	5	8	8	6	7
Tausta							
Suomessa syntynyt	68	64	83	62	89	75	72
Maahan muuttanut	32	36	17	38	11	25	28
Henkilöitä, n	92 737	33 397	40 456	32 537	33 055	31 367	263 549

Puolet pitkään työttömänä olleista oli naisia kaikissa kaupungeissa. Koko joukosta valtaosa (59 %) oli 35 vuotta täyttäneitä. Seurannan alussa pääkaupunkiseudulla eli Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla asuneista 8–10 prosenttia oli 17–24-vuo-

taita, kun muissa kolmessa kaupungissa asuneista nuorten osuus oli suurempi, 14–20 prosenttia. 67 prosentilla ei ollut alaikäisiä lapsia eikä lasten lukumäärässä ollut suuria eroja kaupunkien kohdejoukkojen välillä. Maahan muuttaneiden osuus oli 28 prosenttia. Maahan muuttaneiden osuus pitkään työttömänä olleista oli suurin pääkaupunkiseudulla (32–38 %). Muissa kolmessa kaupungissa osuudet vaihtelivat 11–25 prosentin välillä.

Valtaosa aineiston työttömistä sai Kelan maksamaa perusturvaa seurannan alkaessa (65 %) ja osuus oli samaa luokkaa kaikissa kaupungeissa (taulukko 12). Kuten maahan muuttaneista työttömistä, tästäkin joukosta suuri osa (39 %) oli työttömänä ensimmäistä kertaa jo tammikuussa 2015, eli heidän työttömyytensä on voinut alkaa jo ennen vuotta 2015. Tammikuussa 2015 työttömyysturvaa saaneiden osuus oli pienempi pääkaupunkiseudun kaupungeissa kuin Tampereella, Oulussa ja Turussa. Myös vuosi 2020 erottuu yleisenä työttömyyden alkuvuotena pitkään työttömänä olleilla. Tällöin 10 prosenttia kohdejoukosta oli ensi kertaa työttömänä.

Taulukko 12. Pitkään työttömänä olleiden taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkaupungin mukaan, %.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Työttömyysturvan muoto							
Ansioturva	34	35	34	35	37	34	35
Perusturva	66	65	66	65	63	66	65
Seurannan alku							
Ennen 2015	37	34	44	36	45	46	39
2015	18	17	19	17	19	18	18
2016	11	11	10	11	10	10	11
2017	9	9	7	8	8	7	8
2018	6	7	5	6	5	5	6
2019	5	6	5	6	5	4	5
2020	11	11	7	12	6	7	10
2021	3	4	2	4	2	3	3
2022	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöitä, n	92 737	33 397	40 456	32 537	33 055	31 367	263 549

Taulukossa 13 (s. 48) on taustatietoa niistä pitkään työttömänä olleista, jotka saivat työttömyysturvaa vuosien 2019–2022 aikana ja joiden tiedot löytyivät TE-toimistojen käyttämästä URA-asiakastietojärjestelmästä. Koko joukosta 17 prosentilla oli pelkkä perusasteen koulutus ja valtaosalla (64 %) oli enintään toisen asteen koulutus. Kuten maahan muuttaneissa työttömissä, myös tässä

joukossa korkeakoulun suorittaneita oli eniten Espoossa (35 %), mutta Helsingissä lähes yhtä paljon (33 %). Pelkän perusasteen suorittaneita oli eniten Vantaalla (23 %). Koulutustieto oli tuntematon enintään 8 prosentilla, ja Oulussa tämä osuus oli pienin (2 %).

Yhteensä 9 prosentille oli kirjattu jokin asiakkaan ilmoittama työkykyä heikentävä diagnoosi vuonna 2019 tai sen jälkeen, ja lähes viidesosalle oli diagnoosi kirjattu jossain vaiheessa. Kaupunkien välillä ei ollut näissä osuuksissa suuria eroja.

Työttömien taustoissa oli joitakin eroja työttömyyden alkuvuoden mukaan (liitetaulukko 5). Esimerkiksi ennen vuotta 2015 työttömänä olleet olivat tätä myöhemmin työttömäksi jääneitä hieman vanhempia.

Taulukko 13. Pitkään työttömänä olleiden taustatietoja seurannan alussa senhetkisen asuinkunnan mukaan, %. Mukana vain vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneet henkilöt.

Taustatekijät	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Pääkoulutus							
Perusaste	18	17	14	23	12	17	17
Toinen aste	41	40	56	45	58	51	47
Korkea-aste	33	35	27	24	27	26	30
Tuntematon	7	8	3	8	2	6	6
Diagnoosi kirjattu 2019 tai myöhemmin							
Ei	93	92	91	90	89	92	91
Kyllä	7	8	9	10	11	8	9
Diagnoosi kirjattu ennen 2019 tai ei päivämäärää							
Ei	89	89	90	86	87	86	88
Kyllä	11	11	10	14	13	14	12
Diagnoosi kirjattu jossain vaiheessa							
Ei	84	83	82	79	79	81	82
Kyllä	16	17	18	21	21	19	18
Henkilöitä, n	74 622	27 396	32 109	27 415	25 362	24 673	211 577

5.2 Työttömyyskuukausien määrä ja osallistuminen TE-palveluihin vuosina 2015–2022

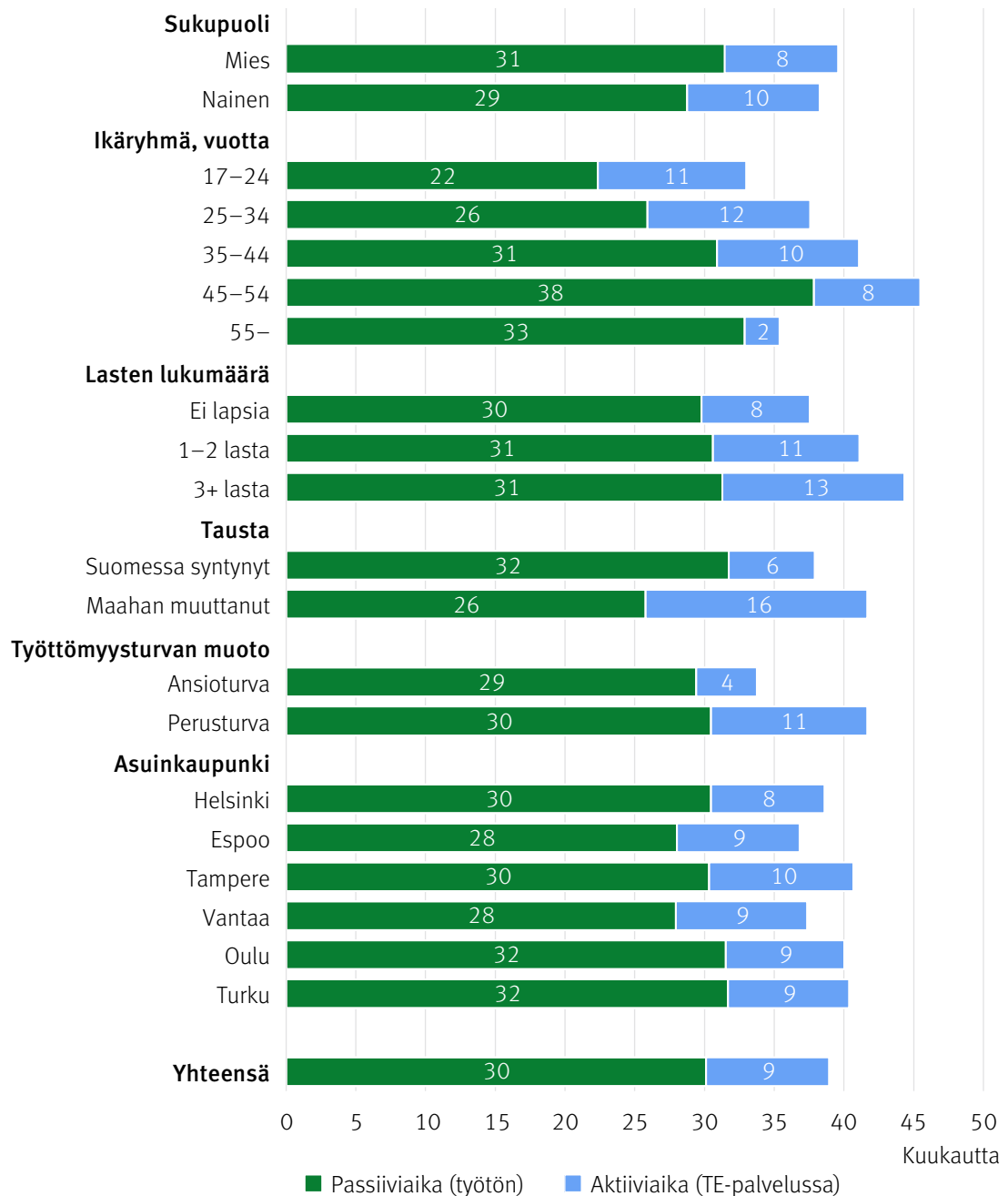
Työttömyyden pitkittymisen kuvaamiseksi tarkastellaan ensin vuosina 2015–2022 pitkään työttömänä olleille kertyneiden työttömyyskuukausien keskiarvoja taustatekijöiden mukaan (kuvio 12, s. 51). Kuten edellisessäkin luvussa, kaikki taustatekijät ovat seurannan alusta eli vuosien 2015–2022 välille sijoittuneelta ensimmäiseltä työttömyyskuukaudelta. Pitkään työttömänä olleiden joukkoon on laskettu kaikki henkilöt, jotka olivat olleet jossain vaiheessa vuosien 2015–2022 aikana pitkään työttömänä. Kohdejoukkoon kuuluneilta on laskettu mukaan kaikki työttömyyskuukaudet vuosilta 2015–2022 – eli myös työttömyysjaksot, jolloin henkilö ei ollut yhtäjaksoisesti pitkään työttömänä. Mukana tarkastelussa ovat seurannan alussa yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungissa asuneet kohdejoukon henkilöt.

Pitkään työttömänä olleille kertyi seuranta-aikana keskimäärin 39 työttömyyskuukautta, joista 9 kuukauden aikana he osallistuivat TE-palveluihin. Työttömyyden kestossa ja TE-palveluihin osallistumisessa ei ollut suuria eroja sen mukaan, missä kaupungissa henkilö asui seurannan alussa. Työttömyyskuukausia oli hieman vähemmän Espoossa ja Vantaalla kuin muissa kaupungeissa asuneilla.

Kuviosta havaitaan, että naisten ja miesten välillä ei ollut suuria eroja työttömyyskuukausien määrässä tai TE-palveluihin osallistumisessa. Vanhinta ikäryhmää lukuun ottamatta työttömyyskuukausia oli keskimäärin sitä enemmän, mitä vanhempi henkilö oli seurannan alussa. Toisaalta alle 35-vuotiaat olivat osallistuneet eniten TE-palveluihin työttömänä ollessaan ja 55 vuotta täyttäneet olivat osallistuneet vähiten.

Työttömyyskuukausia oli lisäksi keskimäärin enemmän lapsiperheellisillä kuin niillä henkilöillä, joilla ei ollut lapsia, maahan muuttaneilla verrattuna Suomessa syntyneisiin ja seurannan alussa perusturvaa saaneilla verrattuna ansiopäivärahaa saaneisiin. Pidempään työttömänä olleet ryhmät osallistuivat myös enemmän TE-palveluihin työttömyyden aikana. Maahan muuttaneille pitkään työttömänä olleille kertyi keskimäärin 42 työttömyyskuukautta, joista 16 oli aktiivikuukausia. Aktiivikuukausien määrä oli selvästi suurempi kuin muilla pitkään työttömänä olleilla.

Kuvio 12. Pitkään työttömänä olleiden työttömyyskuukausien keskiarvot taustaryhmien mukaan 2015–2022, N = 263 549.

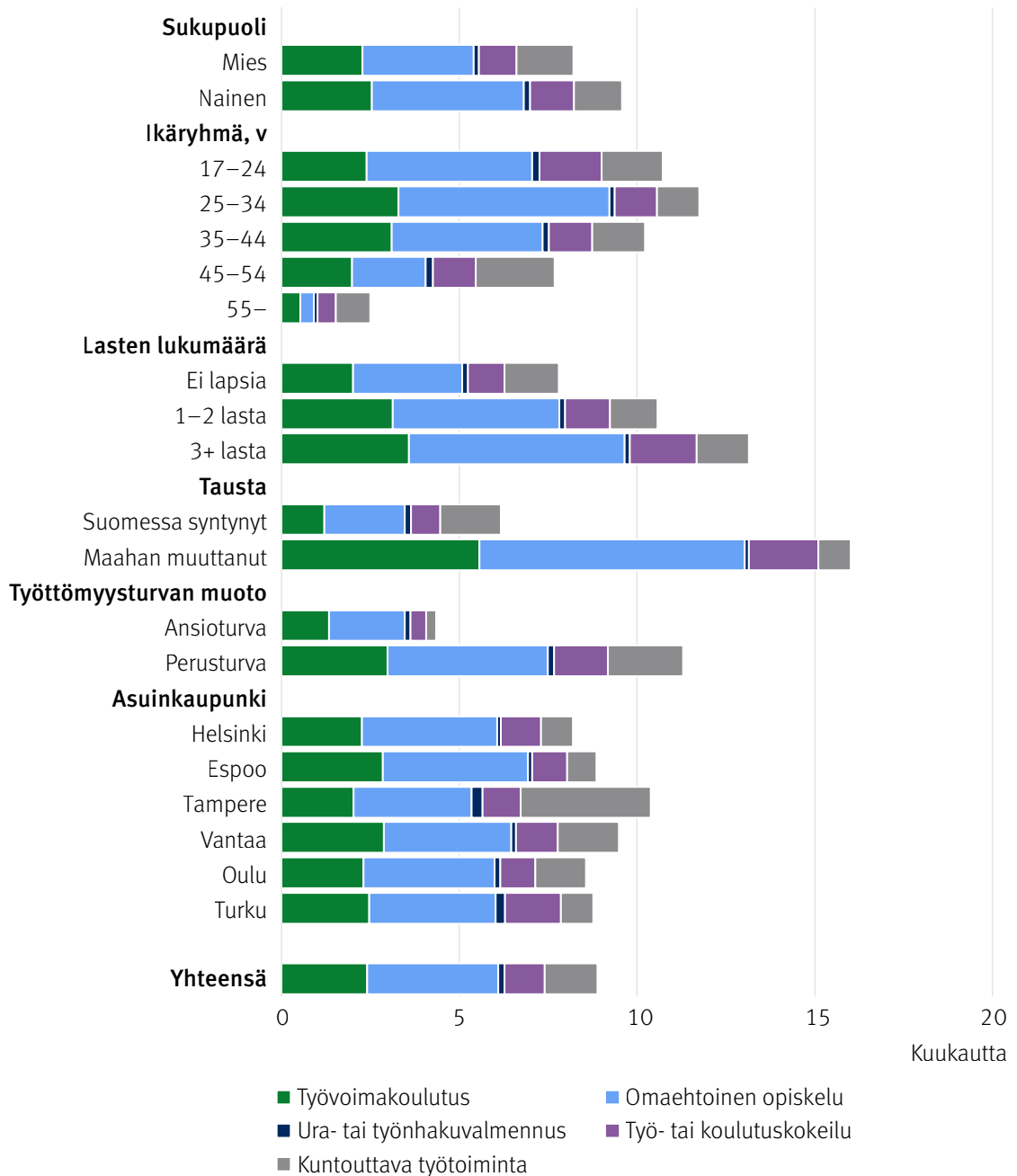

Kuten maahan muuttaneilla, myös pitkään työttömänä olleilla valtaosa TE-palveluista oli työvoimakoulutusta ja omaehtoista opiskelua useissa taustatekijöiden mukaisissa ryhmissä (Kuvio 13, s. 52). Tämä oli myös tilanne kaikissa suurissa kaupungeissa, pois lukien Tampere. Tampereella kuntouttavaan työtoimintaan oli osallistuttu keskimäärin pidempään kuin muissa kaupungeissa.

Työvoimakoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun osuus TE-palveluista oli ikäryhmiä verraten suurin alle 45-vuotiailla. Näiden palveluiden rooli oli suuri myös maahan

muuttaneilla pitkään työttömänä olleilla. 45 vuotta täyttäneillä ja Suomessa syntyneillä työ- ja koulutuskokeilujen ja kuntouttavan työtoiminnan osuus aktiiviajasta oli suhteessa suurempi kuin maahan muuttaneilla ja nuoremmilla ikäryhmillä.

Kuvio 13. Pitkään työttömänä olleiden osallistuminen TE-palveluihin vuosina 2015–2022, N = 263 549.

Taulukossa 14 (s. 53) on URA-asiakastietojärjestelmään perustuvaa tietoa pitkään työttömänä olleiden saamista TE-palveluista vuosilta 2019–2022. Kuten maahan muuttaneista työttömistä, myös pitkään työttömänä olleista suurin osa oli sijoittunut osaamisen kehittämisspalveluiden (44 %) ja työnvälitys- ja yrityspalveluiden (37 %) linjoille. Nämä olivat yleisimmät palvelulinjat kaikissa kaupungeissa.

Tampereella sekä tuetun työllistämisen että monialaisen yhteispalvelun linjalla olleiden osuudet olivat suuremmat kuin muissa kaupungeissa.

Valtaosalle (84 %) oli tehty työllistymissuunnitelma, ja yhteensä 11 prosentille oli tehty pitkään työttömänä olleille tarkoitettu aktivointisuunnitelma. Tampereella asuneille oli tehty selvästi enemmän sekä aktivointisuunnitelmia (29 %) että vuonna 2022 käyttöön tulleita monialaisia työllistymissuunnitelmia (15 %). Palkkatukea oli saanut yhteensä 12 prosenttia pitkään työttömänä olleista, ja heidän osuutensa oli suurin Turussa asuneilla (18 %). Starttirahaa oli maksettu yhteensä kahdelle prosentille koko joukosta.

Taulukko 14. Pitkään työttömänä olleiden saamia TE-palveluita seurannan alun asuinkunnan mukaan, %. Mukana vain vuosina 2019–2022 työttömyysturvaa saaneet henkilöt.^a

TE-palvelut 2019–2022	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Palvelulinja							
Ei asiantuntijapalvelun tarvetta	10	9	9	11	11	10	10
Työnvälitys- ja yrityspalvelut	30	31	44	39	40	51	37
Osaamisen kehittämisspalvelut	45	43	43	43	44	45	44
Tuetun työllistämisen palvelut	24	16	31	27	21	21	24
Monialainen yhteispalvelu	8	5	23	12	4	8	10
Saadut suunnitelmat							
Työllistymissuunnitelma	84	84	79	83	85	86	84
Aktivointisuunnitelma	5	9	29	2	18	8	11
Kotoutumissuunnitelma	8	13	5	11	5	7	8
Monialainen työllistymissuunnitelma (käytössä 2022 alkaen)	5	0	15	5	3	4	5
Työllistämiset							
Sai palkkatukea	10	9	14	9	13	18	12
Sai starttirahaa	2	2	2	2	1	2	2
Henkilöitä, n	74 622	27 396	32 109	27 415	25 362	24 673	211 577

a Sama henkilö on voinut sijoittua useammalle eri palvelulinjalle ja saada useamman erilaisen suunnitelman työttömyyden eri vaiheissa.

5.3 Taustatekijöiden yhteydet TE-palveluihin osallistumiseen ensimmäisellä pitkäaikaistyöttömyysjaksolla

Tässä luvussa tarkastellaan, miten asuin- ja muut taustatekijät ovat yhteydessä pitkään työttömänä olleiden henkilöiden TE-palveluihin osallistumiseen. Tarkastelun kohteena ovat ne työttömyysjaksot, jolloin työttömyysturvaa oli ensi kertaa maksettu vähintään 12 peräkkäisenä kuukautena ja jotka alkoivat yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista. Asuin- ja muut taustatekijät otetaan tarkastelussa huomioon sen mukaan, mikä henkilön tilanne oli tarkasteltavan työttömyysjakson alussa.

Yhteensä 56 prosenttia osallistui TE-palveluun jossain vaiheessa ensimmäistä työttömyysjaksoa (taulukko 15). 42 prosenttia osallistui palveluun jakson alkupuolella ja 14 prosenttia osallistui vasta siitä alkaen kun 12 maksukuukautta oli tullut täyteen.

Kuudessa suurimmassa kaupungissa asuneiden välillä ei ole suuria eroja TE-palveluihin osallistuneiden osuuksissa (taulukko 15). Helsingissä asuneista 51 prosenttia osallistui TE-palveluun ensimmäisen pitkäaikaistyöttömyysjakson aikana, kun muissa kaupungeissa asuneilla osuudet olivat hieman suurempia (54–62 %).

Naisista (58 %) hieman suurempi osa osallistui TE-palveluihin kuin miehistä (53 %). TE-palveluihin osallistuminen oli yleisempää 17–34-vuotiailla kuin tätä vanhemmissa ikäryhmissä. Lisäksi TE-palveluihin osallistuminen oli yleisempää lapsiperheellisillä, maahan muuttaneilla ja seurannan alussa Kelan perusturvaa saaneilla. Taustatekijöiden vaihtelu TE-palveluihin osallistumisessa on samankaltaista Turussa asuneilla kuin koko aineistossa (liitetaulukko 6).

Taulukko 15. Ensimmäisen pitkäaikaistyöttömyysjakson kuvailua taustatekijöiden mukaan.

Taustatiedot ^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaanikesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaanikesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Sukupuoli				
Mies	53	32	26	39
Nainen	58	31	26	35
Ikäryhmä, v				
17–24	68	27	21	32
25–34	69	30	23	34
35–44	62	34	26	39
45–54	52	37	28	45
55–	23	30	28	40

Taustatiedot ^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaanikesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaanikesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Lasten lukumäärä				
Ei lapsia	51	30	26	36
1–2 lasta	64	32	26	36
3+ lasta	70	37	28	42
Tausta				
Suomalaistausta	47	30	26	35
Maahan muuttanut	76	35	26	38
Työttömyysturvan muoto				
Ansioturva	38	26	24	28
Perusturva	65	36	29	40
Asuinkunta				
Helsinki	51	31	27	36
Espoo	54	30	25	36
Tampere	62	33	25	40
Vantaa	57	30	24	35
Oulu	58	32	26	37
Turku	58	32	27	37
Yhteensä	56	31	26	37
Henkilöitä, n	209 976	209 976	93 400	116 576

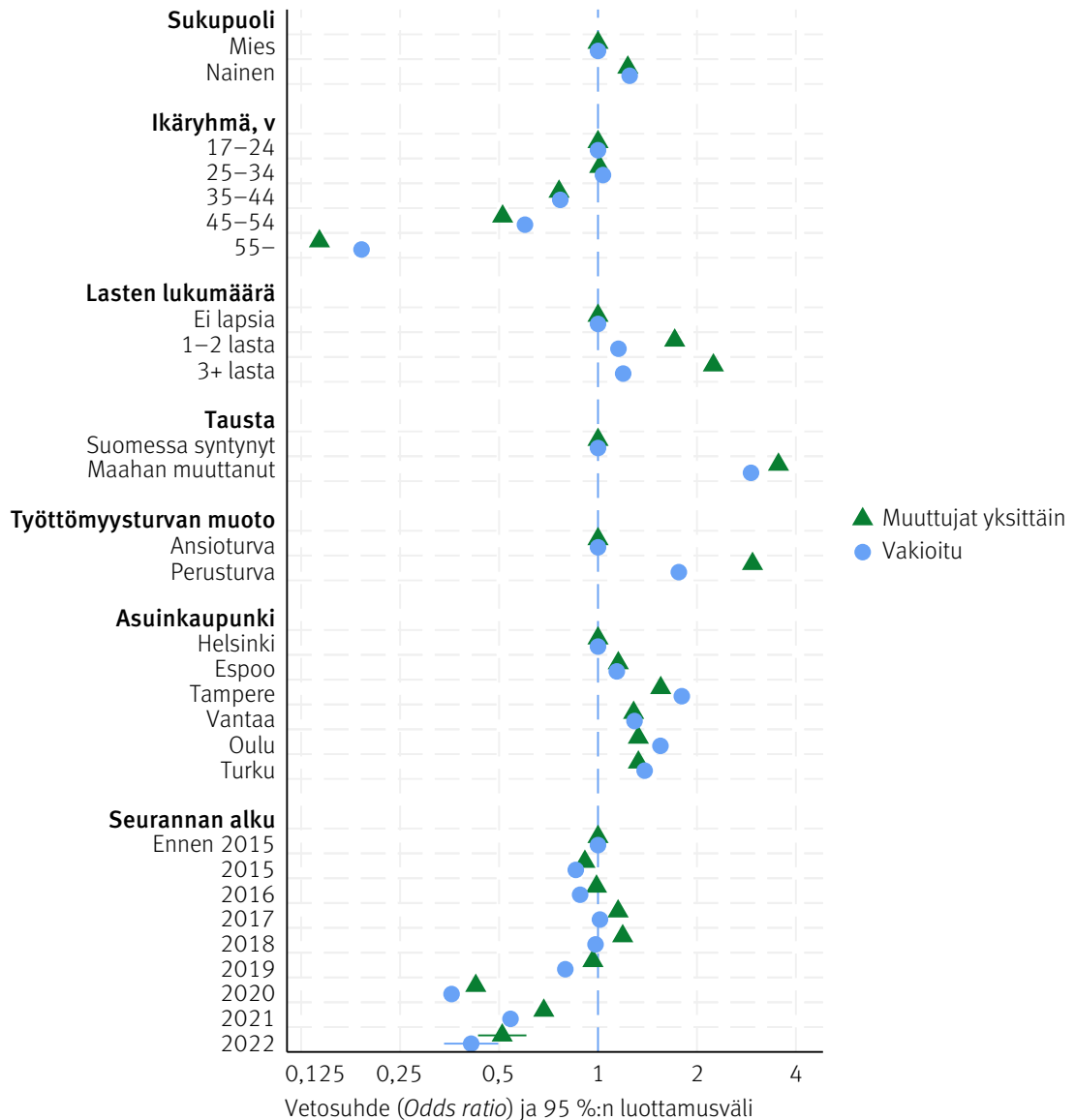
a Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta työttömyysjakson alussa.

Kuviossa 14 (s. 56) tarkastellaan logistisen regressioanalyysin avulla, miten asuin-kaupunki ja muut taustatekijät olivat yhteydessä TE-palveluihin osallistumiseen sen työttömyysjakson aikana, jolloin henkilö oli ensi kertaa pitkään työttömänä. Verrattuna Helsingissä asuneisiin TE-palveluihin osallistuminen oli todennäköisempää kaikissa muissa viidessä kaupungissa asuneilla. Yhteydet säilyivät samansuuntaisena vakioidussa mallissa, jossa muut taustatekijät oli otettu huomioon.

Muiden taustatekijöiden yhteydet TE-palveluihin osallistumiseen pysyivät myös pääosin samansuuntaisina vakiointien jälkeen. Esimerkiksi nuorimpaan ikäryhmään verrattuna 35 vuotta täyttäneiden osallistuminen TE-palveluihin oli epätodennäköisempää, kun taas maahan muuttaneiden osallistuminen oli todennäköisempää verrattuna Suomessa syntyneisiin. TE-palveluihin osallistuminen oli epätodennäköisempää erityisesti 2020 alkaen työttömäksi tulleeille, kun vertailukohtana olivat ennen vuotta 2015 työttömänä olleet. Taustatekijöiden yhteydessä

TE-palveluihin osallistumiseen oli pieniä eroja, kun yhteyksiä tarkasteltiin erikseen eri kaupungeissa. Verrattuna esimerkiksi nuorimpaan ikäryhmään Tampereella 25–54-vuotiaiden osallistuminen TE-palveluihin oli todennäköisempää. Koko aineistossa 35 vuotta täyttäneiden osallistuminen oli epätodennäköisempää nuorimpaan ikäryhmään verrattuna.

Kuvio 14. Eri tekijöiden yhteydet TE-palveluun osallistumiseen työttömyysjakson aikana, jolloin henkilö oli ensi kertaa pitkään työttömänä^a.

^a Logistinen regressioanalyysi. Vakioidussa mallissa kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Ykköstä suuremmat arvot viittaavat suurempaan ja ykköstä pienemmät arvot pienempään todennäköisyyteen osallistua TE-palveluun. N = 209 976.

5.4 Taustatekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen

Seuraavaksi tarkastellaan, miten asuin-kaupunki ja muut taustatekijät ovat yhteydessä työttömyysetuudelta poistumiseen pitkään työttömänä olleilla. Taulukossa 15 (s. 54–55) on kuvattu työttömyysjaksojen mediaanikestot taustatekijöiden mukaan. Kaikilla pitkään työttömänä olleilla ensimmäisen pitkäaikaistyöttömyysjakson mediaanikesto oli 31 kuukautta, mikä tarkoittaa, että noin 2,5 vuoden kuluttua työttömyyden alkamisesta puolet joukosta oli poistunut työttömyysetuudelta.

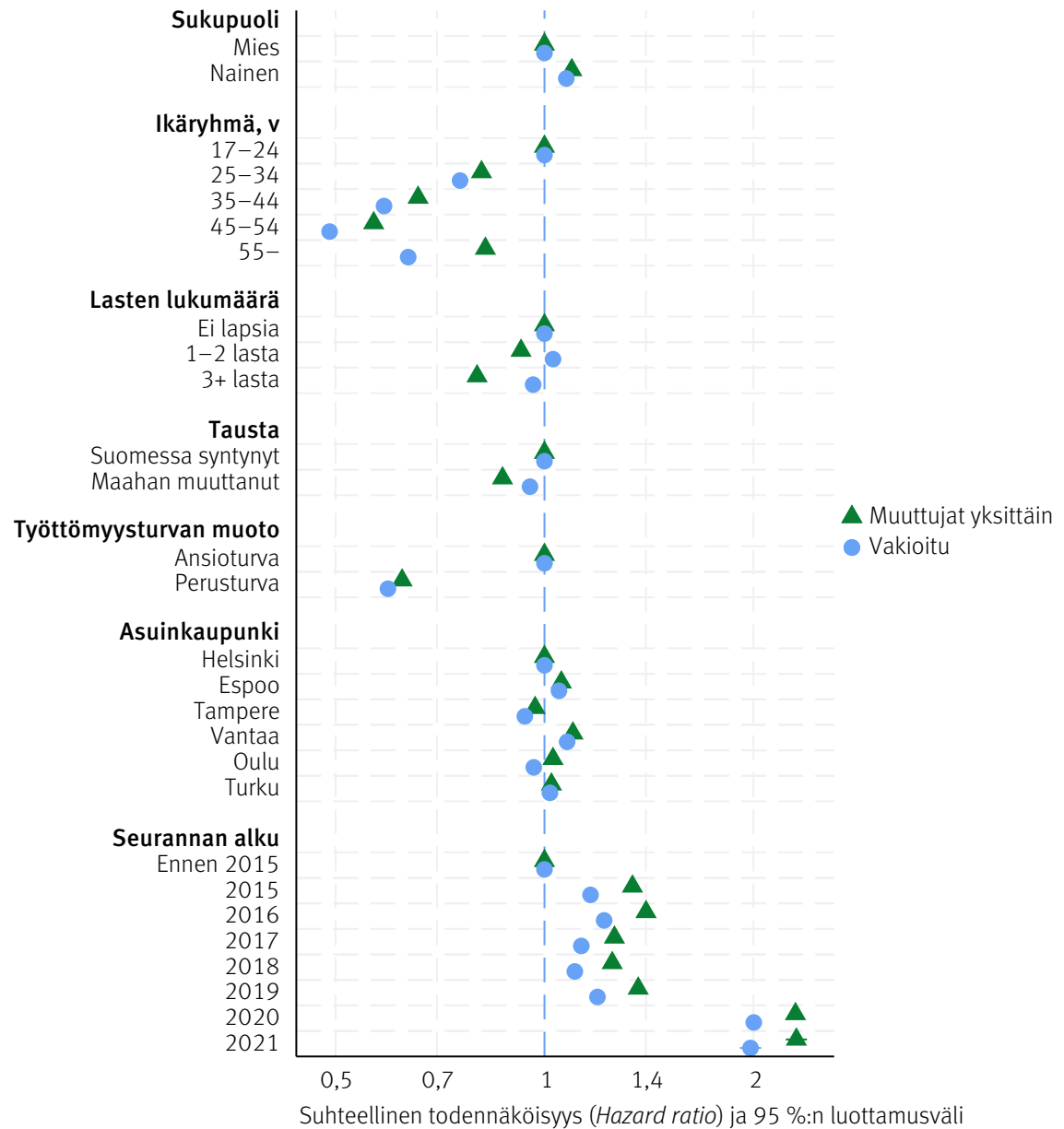
Eri kaupungeissa asuneilla pitkäaikaistyöttömyysjakson mediaanikesto oli 30–32 kuukautta. Muiden taustatekijöiden mukaan katsottuna työttömyysjaksot olivat keskimäärin pidempiä vanhemmilla ikäryhmillä, lapsiperheellisillä, maahan muuttaneilla sekä jakson alussa perusturvaa saaneilla. Taustatekijöiden mukainen vaihtelu työttömyysjaksojen mediaanikestoissa oli samankaltaista Turussa asuneilla (liitetaulukko 6).

Kuviossa 15 (s. 58) tarkastellaan regressioanalyysin avulla, miten asuin-kaupunki ja muut taustatekijät olivat yhteydessä työttömyysetuudelta poistumiseen. Asuinkuntien väliset erot työttömyysetuudelta poistumisessa olivat vähäisiä. Vakiodusta mallista havaitaan, että Helsingissä asuneisiin verrattuna Espoossa, Vantaalla ja Turussa asuneilla oli suurempi suhteellinen todennäköisyys poistua työttömyysetuudelta, kun taas Tampereella ja Oulussa asuneilla todennäköisyys oli pienempi.

Esimerkiksi ikäryhmien väliset erot työttömyysetuudelta poistumisessa olivat suuremmat kuin eri kaupungeissa asuneiden väliset erot. Verrattuna nuorimpaan ikäryhmään vanhemmat ikäryhmät poistuivat työttömyysetuudelta hitaammin. Verrattuna vuoden 2015 alussa työttömänä olleisiin tätä myöhemmin työttömäksi tulleet poistuivat etuudelta nopeammin.

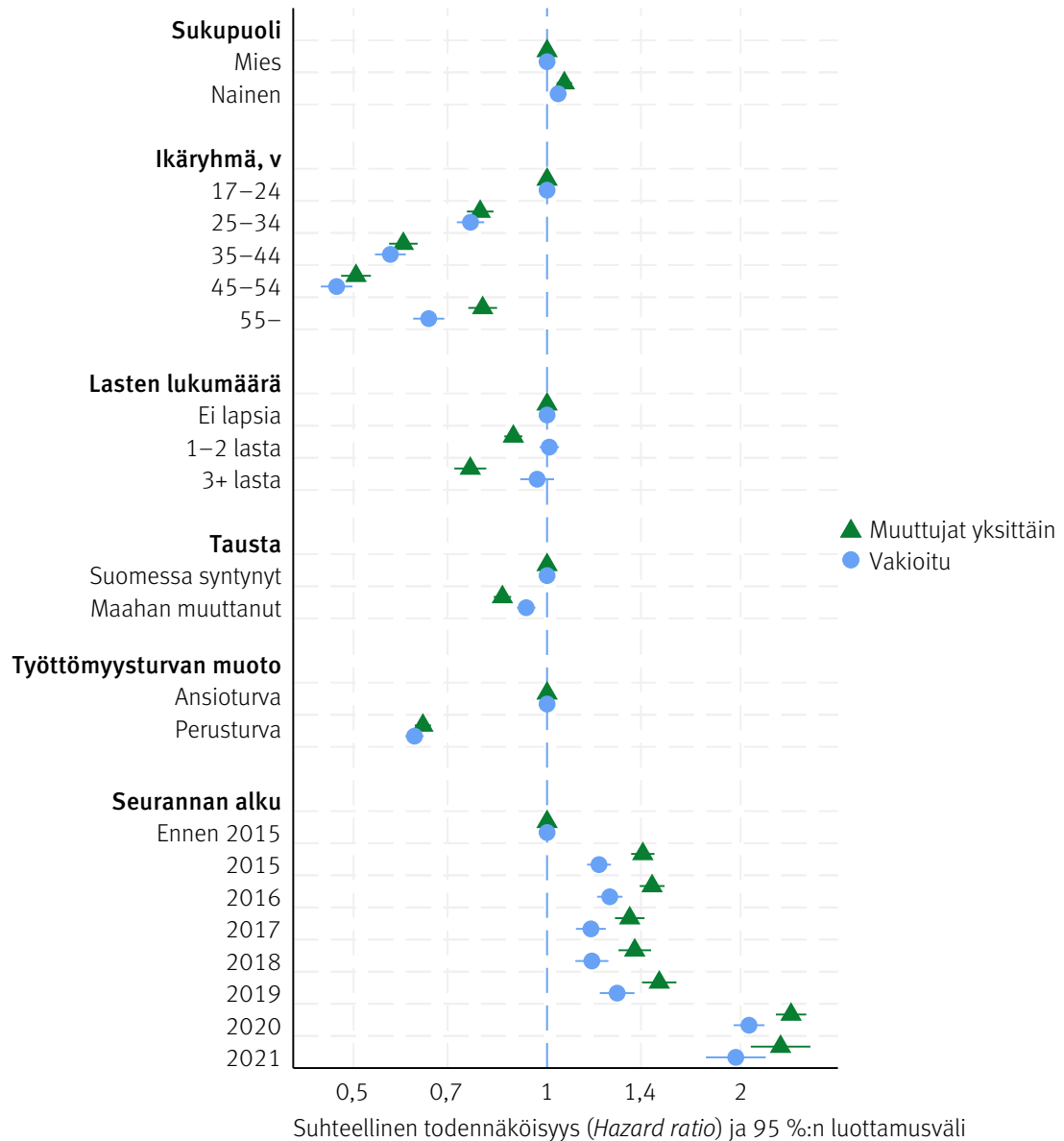
Taustatekijöiden mukainen vaihtelu työttömyysetuudelta poistumisessa oli pääosin samankaltaista, kun yhteyksiä tarkasteltiin erikseen eri kaupungeissa. Muista kaupungeista poiketen Oulussa henkilöt, joilla oli kolme tai useampia lapsia, poistuivat etuudelta nopeammin verrattuna henkilöihin, joilla ei ollut alaikäisiä lapsia. Turun osalta tulokset on esitetty kuviossa 16 (s. 59). Yhteydet olivat pääosin samankaltaiset kuin koko aineistossa.

Kuvio 15. Eri tekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen pitkään työttömänä olleilla^a.

^a Coxin regressio. Vakioidussa mallissa kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Ykköstä suuremmat arvot viittaavat suurempaan ja ykköstä pienemmät arvot pienempään todennäköisyyteen poistua työttömyysetuudelta. N = 209 416.

Kuvio 16. Eri tekijöiden yhteydet työttömyysetuudelta poistumiseen Turussa asuneilla pitkään työttömänä olleilla^a.

a Coxin regressio. Vakioidussa mallissa kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Ykköstä suuremmat arvot viittaavat suurempaan ja ykköstä pienemmät arvot pienempään todennäköisyyteen poistua työttömyysetuudelta. N = 24 712.

5.5 TE-palveluihin osallistuminen ja työttömyysetuudelta poistuminen

Tässä luvussa tarkastellaan TE-palvelujaksoja, jotka alkoivat, kun henkilölle oli maksettu ensi kertaa 12 peräkkäisenä kuukautena tai tätä pidempään työttömyys-

turvaa. Mukana ovat vain jaksot, jotka alkoivat yhdessä kuudesta suurimmasta kaupungista.

Taulukossa 15 (s. 54–55) on kuvattu pitkään työttömänä olleiden ensimmäisten pitkäaikaistyöttömyysjaksojen mediaanikestot sen mukaan, osallistuiko henkilö jossakin vaiheessa jakson aikana TE-palveluun vai ei. TE-palveluihin osallistuneilla jaksojen mediaanikesto oli 37 kuukautta, kun taas osallistumatta jättäneillä kesto oli 26 kuukautta. Vastaava ero on havaittavissa kaikissa taustatekijöiden mukaisissa ryhmissä sekä seurannan alussa Turussa asuneilla (liitetaulukko 6).

Yhteensä 26 prosentilla pitkään työttömänä olleista TE-palvelujakso alkoi sinä kuukautena tai myöhemmin, kun työttömyysturvaa oli ensi kerran maksettu 12 kuukautena peräkkäin. Näiden TE-palvelujaksojen sisältöjä on kuvattu taulukossa 16. Koko joukosta valtaosa (88 %) osallistui yhteen TE-palveluun saman palvelujakson aikana. Yhteensä 24 prosenttia oli työ- tai koulutuskokeilussa ja 22 prosenttia osallistui työvoimakoulutukseen. Tampereella kuntouttava työtoiminta ja Turussa työ- tai koulutuskokeilut olivat hieman yleisempiä kuin muissa kaupungeissa. Koko joukosta 12 prosenttia oli osallistunut useampaan palveluun ensimmäisen yhtenäisen palvelujakson aikana.

Taulukko 16. Pitkään työttömänä olleiden TE-palvelujaksojen sisältö jakson alun asuinkunnan mukaan, %^a.

TE-palvelut	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Kaikki
Yksi palvelu jaksolla							
Työvoimakoulutus	24	24	13	21	26	21	22
Omaehtoinen opiskelu	20	19	12	15	16	13	16
Ura- tai työnhakuvalmennus	7	7	16	7	11	12	10
Työ- tai koulutuskokeilu	26	21	17	22	24	31	24
Kuntouttava työtoiminta	10	14	28	22	13	11	16
Useampi palvelu							
Työvoimakoulutus + muuta	4	5	1	4	3	3	3
Omaehtoinen opiskelu + muuta	1	1	1	1	0	1	1
Ura- tai työnhakuvalmennus + muuta	1	2	4	1	2	3	2
Työ- tai koulutuskokeilu + muuta	3	3	3	3	3	4	3
Kuntouttava työtoiminta + muuta	2	3	5	3	2	1	3
Muut yhdistelmät	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöitä, n	16 313	6 555	10 673	7 106	7 227	6 755	54 629

a Mukana jaksot, joiden laskettiin alkaneen siitä, kun henkilölle maksettiin työttömyysturvaa ensi kertaa 12 peräkkäisenä kuukautena tai tätä pidempään.

Seuraavassa tarkastellaan sitä, mikä oli pitkään työttömänä olleiden tilanne kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen TE-palvelujakson päättymisestä. Yhteensä 39 prosenttia oli poistunut työttömyysetuudelta, 7 prosenttia osallistui uudelleen TE-palveluun ja 53 prosenttia oli uudelleen työttömyysetuudella (taulukko 17).

Taulukko 17. Pitkään työttömänä olleiden tilanne taustatekijöittäin tarkasteltuna kuuden kuukauden kuluttua TE-palvelujakson päätyttyä, %^a.

Taustatekijät ^b	Poistunut etuudelta	TE-palvelussa	Työtön
Sukupuoli			
Mies	38	7	55
Nainen	40	8	52
Ikäryhmä, v			
17-24	49	6	45
25-34	45	7	48
35-44	39	8	53
45-54	34	8	58
55-	32	6	62
Lasten lukumäärä			
Ei lapsia	39	7	54
1-2 lasta	41	7	52
3+ lasta	37	10	54
Tausta			
Suomalaistausta	40	6	54
Maahan muuttanut	38	10	53
Työttömyysturvan muoto			
Ansioturva	54	4	41
Perusturva	37	8	55
Asuinkunta			
Helsinki	41	6	53
Espoo	41	8	51
Tampere	36	9	55
Vantaa	40	9	51
Oulu	39	6	55
Turku	36	7	57
Yhteensä	39	7	53
Henkilöitä, n	19 139	3 619	26 147

a Mukana TE-palvelujaksot, joiden laskettiin alkaneen siitä, kun henkilölle maksettiin työttömyysturvaa ensi kertaa 12 peräkkäisenä kuukautena tai tätä pidempään.

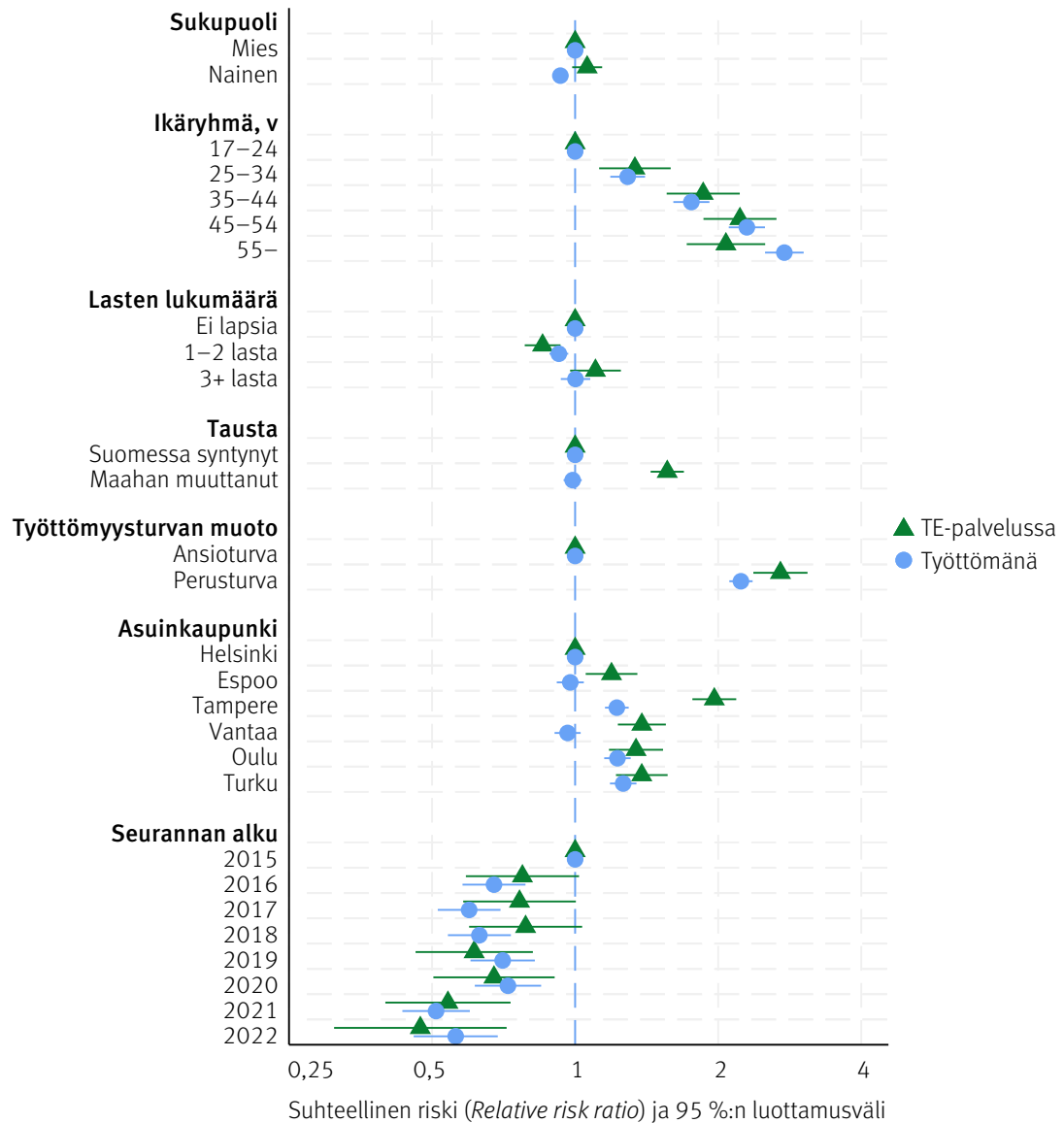
b Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta TE-palvelujakson alussa.

Kaupunkien välillä ei ollut suuria eroja henkilöiden tilanteessa palvelujakson jälkeen. Muita taustatekijöitä tarkastellen suurempi osa nuoremmista ikäryhmistä oli poistunut etuudelta verrattuna vanhempiin ikäryhmiin. Vanhemmista ikäryhmistä puolestaan suurempi osa oli uudestaan työttömänä. Etuudelta oli poistunut suurempi osa jakson alussa ansioturvaa saaneista verrattuna perusturvaa saaneisiin. Taustatekijöiden väliset erot henkilöiden tilanteessa jakson jälkeen olivat pääosin samankaltaiset Turussa asuneilla kuin koko aineistossa (liitetaulukko 7).

Kuviossa 17 (s. 63) tarkastellaan multinomiaalisen logistisen regressioanalyysin avulla, miten asuinkaupunki ja muut taustatekijät olivat yhteydessä pitkään työttömänä olleiden tilanteeseen kuusi kuukautta ensimmäisen TE-palvelujakson jälkeen. Kuviossa esillä on vain vakioitu malli. Verrattuna Helsingissä asuneisiin kaikissa muissa kaupungeissa asuneet olivat TE-palvelujakson jälkeen todennäköisemmin uudelleen TE-palvelussa. Tampereella, Oulussa ja Turussa asuneet olivat todennäköisemmin uudestaan työttömänä.

Eri kaupungeissa asuneiden väliset erot ovat kuitenkin vähän pienempiä kuin esimerkiksi ikäryhmien väliset erot siinä, mikä oli pitkään työttömänä olleiden tilanne palvelujakson jälkeen. Verrattuna nuorimpaan ikäryhmään vanhemmat ikäryhmät olivat jakson jälkeen todennäköisemmin työttömänä tai TE-palvelussa. Perusturvaa saaneet puolestaan olivat jakson jälkeen todennäköisemmin uudestaan työttömänä tai TE-palvelussa kuin ansioturvaa saaneet, ja maahan muuttaneet olivat todennäköisemmin uudestaan TE-palvelussa. Taustatekijöiden yhteydessä henkilön tilanteeseen palvelujakson jälkeen oli pieniä eroja, kun analyysi tehtiin erikseen eri kaupungeille.

Kuvio 17. Eri tekijöiden yhteydet pitkään työttömänä olleiden tilanteeseen kuusi kuukautta TE-palvelujakson päätyttyä^a.

^a Multinomiaalinen logistinen regressiomalli, jossa vertailuryhmänä oli työttömyysetuudelta poistuneet. Kaikki muuttujat on vakioitu toisillaan. Kunkin muuttujaryhmän ensimmäinen kategoria on vertailuryhmä, joka saa arvon 1. Ykköstä suuremmat arvot viittaavat suurempaan ja ykköstä pienemmät arvot pienempään todennäköisyyteen olla palvelujakson jälkeen uudestaan TE-palvelussa tai työttömänä. N = 48 905.

6 Yhteenveto ja pohdinta

Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden henkilöiden taustoja, työttömyysturvan käyttöä ja TE-palveluihin osallistumista kuudessa suurimmassa kaupungissa. Tutkimuksen pääasiallisena aineistona hyödynnettiin Kelan ja Finanssivalvonnan rekisteritietoja työttömyysturvan saajista ja maksuista vuosilta 2015–2022.

6.1 Kaupunkien välillä vain vähän eroja maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden taustoissa

Maahan muuttaneet työttömät olivat taustaltaan hyvin samanlaisia kuudessa suurimmassa kaupungissa. Kaikissa kaupungeissa esimerkiksi yleisin muuton syy oli perhe, ja merkittävä osa maahan muuttaneista työttömistä sai työttömyysturvaa ensi kerran pian maahanmuuton jälkeen. Valtaosa asui samassa kaupungissa koko työttömyyden ajan.

Maahan muuttaneiden työttömien taustoissa havaittiin myös joitakin eroja kuuden suurimman kaupungin välillä. Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla asui suhteessa enemmän työn vuoksi maahan muuttaneita, kun taas Tampereella, Turussa ja erityisesti Oulussa asui suhteellisesti enemmän humanitaarisista syistä muuttaneita. Työn vuoksi maahan muuttaneet ovat todennäköisesti yleisemmin hakeutuneet asumaan pääkaupunkiseudulle, missä työmarkkinatilanne on muuta Suomea parempi. Maahan muuttaneille pääkaupunkiseudun työmarkkinatilanne voi näyttää erilaiselta myös siinä mielessä, että tarjolla on enemmän sellaisia työpaikkoja, joissa pärjää englannilla tai huonommalla suomen kielen taidoilla kuin muualla Suomessa.

Syntymämaita tarkastellen EU- ja Efta-maissa syntyneiden osuus oli suurempi pääkaupunkiseudulla ja Turussa kuin Oulussa ja Tampereella. Turussa puolestaan Pohjois-Afrikasta ja Lähi-idästä tulleiden osuus oli suhteellisesti suurempi ja Aasiasta tulleiden pienempi. Oulu erottui muista kaupungeista siten, että siellä nuorten, humanitaarisista syistä maahan muuttaneiden ja työttömyyden alkaessa vasta vähän aikaa maassa asuneiden osuus oli suurin.

Tampereella, Oulussa ja Turussa asuneet pitkään työttömänä olleet henkilöt olivat työttömyyden alkaessa nuorempia kuin Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla asuneet. Pääkaupunkiseudulla maahan muuttaneiden osuus pitkään työttömänä olleista oli suurempi. Myös maahan muuttaneiden osuus väestöstä on Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla suurempi kuin Turussa, Oulussa ja Tampereella (Kotouttamisen osaamiskeskus, 2024d).

Maahan muuttaneista työttömistä lähes viidesosalle ei ollut kirjattu koulutustietoa TE-toimistojen käyttämään URA-asiakastietojärjestelmään. Niin maahan muuttaneista työttömistä kuin pitkään työttömänä olleista työttömistäkin korkeakoulutettujen osuus oli suurin Espoossa ja pelkän perusasteen koulutuksen suorittaneiden osuus oli suurin Vantaalla. Kaupunkien välillä voi olla eroa siinä, missä määrin eri taustaisilta maahan muuttaneilta on pyritty selvittämään koulutustietoa TE-toimistoissa.

Terveysongelmat kuuluvat keskeisimpiin työllistymisen esteisiin Suomessa (Farchy & Immervoll, 2021). Kaupunkien välillä ei ollut suuria eroja siinä, kuinka suurelle osalle maahan muuttaneista työttömistä ja pitkään työttömänä olleista työttömistä oli kirjattu jokin asiakkaan itse ilmoittama, työkykyä heikentävä diagnoosi TE-toimistojen käyttämään URA-asiakastietojärjestelmään. Täytyy huomata, että järjestelmän kirjauksissa voi olla puutteita. Osa kirjauksista voi olla vanhentuneita, kun taas kaikista terveysrajoitteista ei välttämättä ole lainkaan merkintää (Laaksonen ym. 2024). Tarkastelussa ei myöskään vakioitu esimerkiksi työttömien ikää. On mahdollista, että kaupunkien väliset erot työttömien työkyvyssä ja terveydessä tulisivat esiin jollakin muulla terveyttä kuvaavalla mittarilla.

Tämä tutkimus on Turun kaupungin tilaama ja rahoittama, joten tiivistämme tulokset Turun osalta. Yhteenvetona Turun tilanteesta voidaan todeta, että maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden taustoissa ei ollut suuria eroja Turun ja muiden kaupunkien välillä. Kuten edellä todettiin, Turussa Pohjois-Afrikasta ja Lähi-idässä syntyneiden maahan muuttaneiden osuus oli suurempi ja Aasiassa syntyneiden pienempi kuin muissa kaupungeissa. Korkeasti koulutettujen maahan muuttaneiden työttömien osuus oli Turussa ja Vantaalla pienempi kuin muissa kaupungeissa. Pitkään työttömänä olleista korkeasti koulutettujen osuus oli Turussa sama kuin Oulussa ja Tampereella.

6.2 Maahan muuttaneiden ja pitkään työttömänä olleiden työttömyyden kesto lyhyin Espoossa ja Vantaalla

Maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden työttömyyden kestoista tehtiin samankaltaisia havaintoja asuinkaupunkien suhteen. Molemmilla kohdejoukoilla keskimäärin vähiten työttömyysturvan maksukuukausia oli kertynyt Espoossa ja Vantaalla asuneille.

Verrattuna Helsingissä asuneisiin Espoossa ja Vantaalla asuneet maahan muuttaneet työttömät ja pitkään työttömänä olleet työttömät myös poistuivat nopeammin työttömyysetuudelta ja Tampereella ja Oulussa asuneet poistuivat hitaammin – kun erot työttömien taustatekijöissä oli otettu huomioon. Maahan muuttaneilla Helsingissä ja Turussa asuneiden välillä ei ollut eroja. Turussa asuneet pitkään

työttömänä olleet poistuivat etuudelta nopeammin kuin Helsingissä, mutta ero oli pieni. Tulokset ovat linjassa kaupunkien työllisyysasteiden kanssa Turun ja Helsingin välistä eroa lukuun ottamatta. Koko väestön työllisyysaste on Helsinkiä parempi Espoossa ja Vantaalla ja heikompi Oulussa, Tampereella ja Turussa.

Tiettyjen yksilöllisten taustatekijöiden väliset erot työttömyysetuudelta poistumisessa ovat kuitenkin suuremmat kuin asuin-kaupunkien väliset erot. Molemmilla kohderyhmillä ikä oli yhteydessä työttömyyden kestoon. Vanhemmat ikäryhmät poistuivat etuudelta hitaammin kuin nuoremmat. Maahan muuttaneiden työttömi- en kohdalla työttömyyden kesto vaihteli myös maahanmuuton syyn, syntymämaan ja maassa asutun ajan mukaan. Pidempään maassa asuneet poistuivat työttö- myysturvalta nopeammin kuin vastikään maahan muuttaneet. Myös aiemmissa tutkimuksissa on havaittu, että maahan muuttaneiden työllisyysaste nousee maassaolovuosien mukaan (Pesola ym., 2024; Toikka ym., 2023).

Työttömyyden keston kannalta on myös merkitystä sillä, minä vuonna ja minkälais- ten taloudellisten suhdanteiden aikaan on jäänyt työttömäksi. Vuonna 2015 tai sitä myöhemmin työttömäksi tulleet poistuivat työttömyysetuudelta nopeammin kuin ennen vuotta 2015 työttömänä olleet. Molemmilla kohderyhmillä vuosina 2020–2022 työttömäksi jääneiden etuudelta poistuminen oli nopeinta.

Yhteenvedona Turun tilanteen kannalta voidaan todeta, että Turussa asuneilla maahan muuttaneilla työttömyysjaksot olivat keskimäärin hieman pidempiä kuin pääkaupunkiseudulla asuneilla. Taustatekijöiden mukainen vaihtelu maahan muuttaneiden ja pitkään työttömänä olleiden työttömyysjaksojen kestossa ja työttömyysetuudelta poistumisessa oli samankaltaista Turussa kuin koko joukossa.

Aineistossa ei ollut tietoa siitä, mihin henkilöt päätyivät työttömyyden jälkeen – eli oliko henkilö työllistynyt vai oliko työttömyysturvan saaminen päättynyt muusta syystä. Muita syitä voivat olla esimerkiksi siirtyminen perhevapaalle tai työkyvyttö- myyseläkkeelle tai maasta muuttaminen. On myös mahdollista, että työttömyyden päättymisen syissä on vaihtelua kaupunkien välillä, mutta sitä ei tässä tutkimuk- sessa voitu tarkastella.

6.3 Maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden osallistuminen TE-palveluihin vähäisempää Helsingissä

TE-palveluista työvoimakoulutuksessa ja omaehtoisissa opinnoissa kertyi eniten kuukausia molemmilla kohderyhmillä lähes kaikissa kaupungeissa. Poikkeuksena oli Tampere, jossa pitkään työttömänä olleet olivat osallistuneet kuntouttavaan työtoimintaan keskimäärin pisimpään. Myös Tampereella asuneet maahan muut-

taneet työttömät olivat osallistuneet kuntouttavaan työtoimintaan keskimäärin pidempään kuin muissa kaupungeissa.

Tampereella myös suhteellisesti suurempaa osaa maahan muuttaneista työttömistä ja pitkään työttömänä olleista oli vuosina 2019–2022 palveltu monialaisen yhteistyöpalvelun linjalla TE-toimistossa. Lisäksi Tampereella kuntouttavaan työtoimintaan liittyvä aktivointisuunnitelmia oli tehty suuremmalle osalle työttömistä kuin muissa kaupungeissa. Täytyy huomata, että vuonna 2021 alkaneet kuntakoikeilut ovat voineet vaikuttaa siihen, minkälaisia palvelulinjoja on ollut käytössä ja missä määrin merkintöjä on tehty URA-järjestelmään. Tässä tutkimuksessa ei tarkasteltu tarkemmin palvelulinjojen ja erilaisten suunnitelmien ajoittumista työttömyysjaksoille.

Molemmilla kohderyhmillä valtaosaan yhtenäisistä TE-palvelujaksoista sisältyi kaikissa kaupungeissa vain yhdenlaista TE-palvelua. Maahan muuttaneilla useamman TE-palvelun ketjut olivat yleisempiä kuin pitkään työttömänä olleilla. Mikäli maahan muuttaneilla samaan jaksoon sisältyi useampi eri TE-palvelu, jakso alkoi yleisimmin työvoimakoulutuksella.

Vantaalla, Turussa, Tampereella ja Oulussa asuneet maahan muuttaneet työttömät olivat osallistuneet todennäköisemmin TE-palveluun ensimmäisen työttömyysjakson aikana kuin Helsingissä asuneet. Pitkään työttömänä olleiden osallistuminen TE-palveluun oli kaikissa muissa viidessä kaupungissa todennäköisempää kuin Helsingissä.

Maahan muuttaneissa työttömissä ei kaupunkien välillä ollut juurikaan eroa siinä, mikä oli henkilön tilanne kuusi kuukautta ensimmäisen TE-palvelujakson jälkeen. Vanhemmat ikäryhmät olivat nuoria todennäköisemmin palvelujakson jälkeen uudestaan TE-palvelussa tai työttömänä. Pidempään maassa asuneet puolestaan olivat palvelujakson jälkeen epätodennäköisemmin uudestaan TE-palvelussa ja todennäköisemmin työttömänä. Vastikään maahan muuttaneet työttömät osallistuvat selvästi todennäköisemmin TE-palveluun kuin pidempään maassa asuneet maahan muuttaneet työttömät. Pidempään maassa asuneiden joukosta TE-palveluun osallistuneet voivat olla valikoitunut joukko, joilla työttömyys pitkittyy ja joiden asema työmarkkinoilla on heikompi, mikä selittää heidän suurempaa todennäköisyyttä päätyä palvelujakson jälkeen uudestaan työttömäksi. Tämänkin vertailun suhteen täytyy huomata, että työttömyysetuudelta poistuminen ei välttämättä tarkoita, että henkilö olisi työllistynyt, vaan etuudelta poistuminen voi tarkoittaa myös esimerkiksi työvoiman ulkopuolelle siirtymistä.

Verrattuna Helsingissä asuneisiin lähes kaikissa muissa kaupungeissa asuneet pitkään työttömänä olleet työttömät osallistuivat todennäköisemmin uudestaan TE-palveluun palvelujakson jälkeen. Tampereella, Oulussa ja Turussa asuneet

joutuivat todennäköisemmin uudestaan työttömiksi. Erityisesti ikäryhmien väliset erot olivat suuremmat kuin asuinkaupunkien väliset erot. Vanhemmat ikäryhmät olivat palvelujakson jälkeen nuoria todennäköisemmin uudestaan TE-palvelussa tai työttömänä. Maahan muuttaneet pitkään työttömänä olleet puolestaan osallistuivat todennäköisemmin uudestaan TE-palveluun kuin Suomessa syntyneet.

Yhteenvedona voidaan sanoa, että taustatekijöiden mukainen vaihtelu TE-palveluihin osallistumisessa oli samankaltaista Turussa kuin muissa kaupungeissa. Helsinkiin verrattuna TE-palveluihin osallistuminen oli Turussa yleisempää sekä maahan muuttaneilla että pitkään työttömänä olleilla. Turku erottui muista kaupungeista siinä, että siellä sekä maahan muuttaneet työttömät että pitkään työttömänä olleet työttömät olivat saaneet yleisemmin palkkatukea. Turun kaupungin toimintamallina on ollut vähentää työmarkkinatuen maksuosuutta ja työllistää palkkatuen avulla työttömiä. Taustatekijöiden väliset erot henkilöiden tilanteessa TE-palvelujakson jälkeen olivat pääosin samankaltaiset Turussa kuin muissakin kaupungeissa asuneilla.

6.4 Loppupäätelmät

Tutkimuksen yhtenä lähtökohtana oli suurten kaupunkien väliset erot maahan muuttaneiden työttömyysasteissa ja pitkäaikaistyöttömyyden kehityksessä. Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työttömyysaste on Turussa ollut korkeampi eikä pitkäaikaistyöttömien määrä ole vähentynyt muihin viiteen suurimpaan kaupunkiin verrattuna.

Tutkimuksessa havaittiin, että kaupunkien välillä ei kuitenkaan ollut suuria eroja maahan muuttaneiden työttömien ja pitkään työttömänä olleiden työttömien työttömyyskuukausien määrässä tai ensimmäisten työttömyysjaksojen kestossa.

Tässä tutkimuksessa tarkasteltiin pelkästään työttömänä olleiden henkilöiden tilannetta. Kaupunkien välillä on eroa siinä, kuinka suuri osa työikäisestä väestöstä kuuluu työvoimaan. Turussa työvoimaan kuuluneiden ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten osuus on suurempi kuin Tampereella ja lähellä Espoon ja Helsingin tasoa. Myös tämä voi selittää työttömyysasteiden eroa Turun ja muiden kaupunkien välillä, koska siirtymiä tapahtuu myös työvoiman ulkopuolella olon ja työttömyyden välillä. Työvoiman ulkopuolella olevat ovat esimerkiksi opiskelijoita tai kotona lapsia hoitavia vanhempia. Jos aineisto sisältäisi koko väestön, olisi mahdollista tutkia siirtymiä myös työvoiman ulkopuolelta työvoimaan ja päinvastoin.

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa eri kaupungeissa työttömänä olleista, kun vastuu työvoimapalveluiden järjestämisestä siirtyy vuoden 2025 alussa TE-toi-

mistoilta kunnille. Suuret kaupungit ovat osallistuneet työllisyyden kuntakokeiluihin. Tästä huolimatta eri TE-palveluiden käytössä ei ollut suuria eroja kaupunkien välillä. Keskeinen ero oli Tampereen ja muiden kaupunkien välillä kuntouttavan työtoiminnan käyttämisessä. Kaupunkien väliset erot TE-palveluihin osallistumisessa olivat myös pienemmät verrattuna tiettyihin yksilökohtaisiin taustatekijöihin. Maahan muuttaneiden taustoissa oli kuitenkin joitakin eroja eri kaupunkien välillä esimerkiksi lähtömaiden ja maahanmuuton syiden osalta. Joissakin kunnissa voi olla enemmän kokemusta tietystä maahan muuttaneiden ryhmästä tai tietynlaisesta palvelusta, mikä voi tarjota muille kunnille vertaisoppimisen mahdollisuuksia kotoutumis- ja työvoimapalveluiden järjestämiseen. Esimerkiksi Oulussa yhtenä asiakasryhmänä korostuvat nuoret humanitaarisista syistä muuttaneet kotoutujat.

Maahan muuttaneilla naisilla työllisyysaste on keskimäärin matalampi kuin miehillä. Myös tässä tutkimuksessa havaittiin, että maahan muuttaneet naiset poistuivat miehiä hitaammin työttömyysetuudelta. Ero ei kuitenkaan ollut suuri. Niin maahan muuttaneilla työttömillä kuin pitkään työttömänä olleillakin erityisesti vanhempi ikä liittyi keskeisesti työttömyyden pitkittymiseen. Vanhemmat ikäryhmät kuitenkin osallistuivat nuoria vähemmän TE-palveluihin. TE-palveluiden tarjontaan vanhemmille ikäryhmille on syytä kiinnittää huomiota.

Tutkimuksessa oli mukana vastikään maahan muuttaneet ja pidempään maassa asuneet mutta myöhemmässä vaiheessa työttömäksi jääneet henkilöt. Keskittymällä tarkemmin vastikään maahan muuttaneisiin ja kotoutumispalveluiden piirissä oleviin henkilöihin kaupunkien välillä voisi olla eroja esimerkiksi eri TE-palveluiden muodostamisessa ketjuissa. Toisaalta pidempään maassa asuneiden sisältyminen tutkimusaineistoon tarjoaa kattavamman kuvan tutkimuksen kohdejoukoista eri kaupungeissa. Myös pidempään maassa asuneiden TE-palveluiden käyttöä tai palveluiden tarvetta voisi olla hyvä tarkastella lähemmin. Pidempään maassa asuneilla esimerkiksi heikko suomen kielen taito voi haitata työpaikan löytymistä, mutta he eivät enää ole kotoutumispalveluiden piirissä. Tässä tutkimuksessa TE-palveluiden ketjuja tarkasteltiin vain karkealla tasolla, kun aiemmassa tutkimuksessa palveluketjuja on eritelty tarkemmin (Alasalmi ym., 2023).

Vuosien 2015–2022 välillä jossain vaiheessa pitkään työttömänä olleiden kaikesta työttömyysajasta keskimäärin vajaa neljännes oli aktiiviaikaa eli TE-palveluihin osallistumista. Aiemmissa tutkimuksissa on tuotu esiin, että TE-palveluihin osallistuminen vähenee työttömyyden pitkittyessä (Laaksonen ym., 2024; van Gerven ym., 2022). Tässä tutkimuksessa havaittiin, että noin neljäsosalla pitkään työttömänä olleista TE-palvelujakso alkoi henkilön oltua vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä. Jos työkyvyn ongelmat ovat pitkään työttömänä olleiden työllistymisen tai TE-palveluihin osallistumisen esteenä, terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelut voivat tukea palaamista polulle kohti työmarkkinoita. Kuntoutus- tai terveyspalveluiden käyttöä ei tässä tutkimuksessa tarkasteltu.

Vuodesta 2023 alkaen kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen on ollut kuntien sijaan hyvinvointialueiden vastuulla. Tämä voi alkaa näkyä palvelun käytön vähenemisenä, sillä hyvinvointialueilla ei ole taloudellista kannustinta palvelun tarjoamiseen samaan tapaan kuin kunnilla on ollut.

Vuodesta 2025 alkaen tulevat voimaan muutokset kotoutumislaisissa ja työvoimapalveluiden järjestämisessä. Tavoitteena on monin eri tavoin edistää maahan muuttaneiden kotoutumista, palveluihin pääsyä ja työllistymistä. Osaa aiemmin havaituista, maahan muuttaneiden kouluttautumiseen ja työllistymiseen liittyvistä ongelmista on pyritty huomioimaan uudessa kotoutumislaisissa (HE 208/2022). Uuden lain myötä esimerkiksi omaehtoisten opintojen jatkaminen loppuun kotoutumisajan jälkeen onnistuu helpommin. Jatkossa myös työvoiman ulkopuolella olevia henkilöitä pyritään tavoittamaan paremmin kotoutumispalveluiden piiriin. Kuntien kannattaa toimia uuden lain tavoitteiden eteen, kun vastuu palveluiden järjestämisestä siirtyy kunnille.

Tutkimuksessa keskityttiin kuudessa suurimmassa kaupungissa asuneisiin, työttömyysturvaa saaneisiin henkilöihin. Suurimmissa kaupungeissa ja erityisesti pääkaupunkiseudulla työllisyystilanne on parempi kuin muualla Suomessa. Toisaalta valtaosa maahan muuttaneista asuu suurissa kaupungeissa.

Pienet erot maahan muuttaneiden tarkastelussa voivat kertoa myös siitä, että maahan muuttaneet kohtaavat samantyyppisiä esteitä työmarkkinoilla eri kaupungeissa. Vasta Suomeen muuttaneet, joilla ei ole töitä, suuntaavat kotoutumiskoulutukseen asuinpaikasta riippumatta. Tämän joukon polku työmarkkinoille voi olla pitkä, jos työllisyystilanne ei ole erityisen hyvä. Kotoutumispalveluiden uudistus pyrkii nimenomaan nopeuttamaan kotoutumisen käynnistymistä ja parantamaan työllisyyttä. Työperusteisesti työntekijäammatteihin Suomeen tulleet voivat kohdata suhdannevaihteluihin liittyvää työttömyyttä esimerkiksi rakennusosalalla. TE-palveluita tarvitaan tueksi, jos työstä työttömäksi jääneen työttömyys venyy. Vuodesta 2022 alkaen Suomeen on muuttanut sotaa paenneita ukrainalaisia, jotka on syytä ottaa huomioon kotoutumispalveluiden kohderyhmänä, jotta heidän siirtymistään työmarkkinoille voidaan tukea.

Tutkimuksen keskeisin tulos on kaupunkien väliset pienet erot. Suomessa alueiden väliset erot ovat huomattavat monella mittarilla tarkasteltuna, mutta suuret kaupungit ovat monella tapaa samanlaisia, esimerkiksi väestön ikärakenteen tai elinkeinorakenteen perusteella. Erot työttömien taustatekijöissä, työttömyyden kestossa ja TE-palveluiden käytössä voisivat olla huomattavasti suuremmat, jos tarkasteltaisiin moninaisempaa alueiden joukkoa.

Lähteet

A 1073/2012. Valtioneuvoston asetus julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta.

Aho, S., Arnkil, R., Härmäläinen, K., Lind, S., Spangar, T., Tuomala, J., Ojala, S., Saloniemi, A., & Stenvall, J. (2024). *Työllisyyden kuntakokeilujen arviointi* (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 3). Valtioneuvoston kanslia.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-047-9>

Aho, S., Tuomala, J., Härmäläinen, K., & Mäkiäho, A. (2018). *Työvoimapolitiikan kohdistuminen ja niihin osallistuvien työllistyminen* (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 19). Valtioneuvoston kanslia.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-523-5>

Aho, S., & Mäkiäho, A. (2017). *Maahanmuuttajat ja työvoimapolitiikan toimenpiteiden vaikuttavuus* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 26). Työ- ja elinkeinoministeriö.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-226-2>

Alasalmi, J., Busk, H., & Holappa, V. (2023). *Kotoutumiskoulutukseen osallistuneiden ohjautuminen, palvelupolut ja työllistyminen* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 31). Työ- ja elinkeinoministeriö.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-878-3>

Butschek, S., & Walter, T. (2014). What active labour market programmes work for immigrants in Europe? A meta-analysis of the evaluation literature. *IZA Journal of Migration*, 3(48).
<https://doi.org/10.1186/s40176-014-0023-6>

Card, D., Kluve, J., & Weber, A. (2018). What works? A meta analysis of recent active labor market program evaluations. *Journal of the European Economic Association*, 16(3), 894–931.
<https://doi.org/10.1093/jeea/jvx028>

Eronen, A., Härmälä, V., Jauhiainen, S., Karikallio, H., Karinen, R., Kosunen, A., Laamanen, J.-P., & Lahtinen, M. (2014). *Maahanmuuttajien työllistyminen: Taustatekijät, työnhaku ja työvoimapolitiikka* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 6). Työ- ja elinkeinoministeriö.
<https://tem.fi/documents/1410877/2859687/Maahanmuuttajien+ty%C3%B6llistyminen+10022014.pdf/ffa2923e-b3c4-47c5-87c7-d08470cb152f/Maahanmuuttajien+ty%C3%B6llistyminen+10022014.pdf?version=1.0&t=1465460116000>

Farchy, E., & Immervoll, H. (2021). *Faces of joblessness in Finland: A people-centred perspective on employment barriers and policies* (OECD Social, Employment and Migration Working Papers, No. 258). OECD Publishing.
<https://doi.org/10.1787/ca3bc4a4-en>

HE 207/2022. Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

HE 208/2022. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi.

Jauhiainen, S., & Raivonen, L. (2020). *Maahanmuuttajien Kelan etuuksien käyttö vuonna 2018* (Työpapereita 157). Kela.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020120198868>

Kiviholma, S., & Karhunen, H. (2022). *Systematic review of active labor market policies' effects on immigrants' employment* (Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 27). Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-638-3>

Kotouttamisen osaamiskeskus. (2024a). *Työvoimaosuus (Rek), 1998-2022* [tilasto]. Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta.
<https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/>

[Kotoutumisenindikaattorit__tyoll/04seurlnd_tyoll_pxt_11d2.px/](https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit_tyoll/04seurlnd_tyoll_pxt_11d2.px/) Viitattu 2.5.2024.

Kotouttamisen osaamiskeskus. (2024b). *Työttömyysaste (Rek), 1995-2022* [tilasto].

Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta.

https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit_tyoll/02seurlnd_tyoll_pxt_117q.px/ Viitattu 2.5.2024

Kotouttamisen osaamiskeskus. (2024c). *Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä (Rek), 2005-2022* [tilasto]. Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta.

https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit_tyoll/03seurlnd_tyoll_pxt_11d1.px/ Viitattu 2.5.2024.

Kotouttamisen osaamiskeskus. (2024d). *Maahanmuuttoa kuvaavia väestöllisiä tunnuslukuja kunnittain, 1990-2023* [tilasto]. Kototietokanta. https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kototietokanta/Kototietokanta_vaesto_tunnusl/002_koto_tunnusl_vaesto_11kt.px/ Viitattu 2.5.2024.

L 189/2001. Laki kuntouttavasta työtoiminnasta.

L 1386/2010. Laki kotoutumisen edistämisestä.

L 916/2012. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta.

L 1369/2014. Laki työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta.

L 681/2023. Laki kotoutumisen edistämisestä.

L 380/2023. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä.

Laaksonen, J., Kärkkäinen, S., Mesiäislehto, M., & Tuominen, N. (2024). *TE-palvelujen ja -toimenpiteiden*

käyttö ja kustannukset laskevat työttömyyden pitkittyessä (Tutkimuksesta tiiviisti 7). Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-270-9>

Maunu, T., Räisänen, H. & Tuomaala, M. (2023). *Pitkä työttömyys* (TEM-analyysijä 114). Työ- ja elinkeinoministeriö.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-834-9>

Nieminen, J., Kanninen, O., & Karhunen, H. (2021). Mitä työllisyyden kuntakokeiluista voidaan oppia? *Yhteiskuntapolitiikka* 86(1), 39-49.

<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202102164934>

Nykänen, S. (2023). *Kunnan palvelujen riittämättömyys*. https://repo.thl.fi/sites/monisuomi/monisuomi22/ilmiot/kunnan_palvelujen_riittamattomyys.html Viitattu 2.5.2024.

Pesola, H., Sarvimäki, M., & Virkola, T. (2024). *Eri syistä maahan muuttaneiden työllistyminen Suomessa* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 9). Työ- ja elinkeinoministeriö.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-870-7>

Rinne, H., Pitkänen, S., Vuorento, M., & Ala-Kauhaluoma, M. (2018). *Kotoutumissuunnitelma ja työllistyminen* (Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 2). Tarkastusvaliokunta, Eduskunta. https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/trvj_2+2018.pdf

Sarvimäki, M., & Hämäläinen, K. (2016). Integrating immigrants: The impact of restructuring active labor market programs. *Journal of Labor Economics*, 34(2), 479–508. <https://www.jstor.org/stable/26553210>

Shemeikka, R. Schmidt-Thomé, K., Harkko, J., Paavola, J.-M., Raunio, M., Alanko, L., Björk, A., Kettunen, P., Kouvonen, A., Pitkänen, S., Ramadan, F., Varjonen, S. & Vuorento, M. (2021). *Maahan muuttaneiden koulutus- ja työllisyyspolut* (Valtioneuvoston selvitys- ja

tutkimustoiminnan julkaisusarja 29). Valtioneuvoston kanslia. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-358-6>

Toikka, M., Laasonen, H., & Terviö, M. (2023). *Maahanmuuttajien työllisyys kehittynyt suotuisasti viime vuosina* (Datahuone Policy Brief 2). Valtion taloudellinen tutkimuskeskus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023070588478>

Tuomaala, M. (2021). *Aktiivisilta työvoimapolitiisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2019* (TEM-analyyseja 107). Työ- ja elinkeinoministeriö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-800-4>

Työ- ja elinkeinoministeriö (2024a). *Työnvälitystilaston koko maan tilastotietoja keskimäärin 1991-2023*. <https://tem.fi/documents/1410877/2187011/tilkm2023.pdf/dee4cc4d-90cb-740d-47a2-73441b2622c6/tilkm2023.pdf?t=1706171460307>

Työ- ja elinkeinoministeriö (2024b). *Ulkomaalaisten työttömyys ja palveluihin osallistuminen. Huhtikuun 2024 luvut*. <https://kotoutuminen.fi/documents/56901608/199909426/Ulkomaalaisten-ty%C3%B6tt%C3%B6myys-ja-palveluihin-osallistuminen-huhtikuu-2024.pdf/331c148a-55bd-cbf0-f3af-d41069172128/Ulkomaalaisten-ty%C3%B6tt%C3%B6myys-ja-palveluihin-osallistuminen-huhtikuu-2024.pdf?t=1713952662153>

van Gerven, M., Mesiäislehto, M., Saikku, P., Ollonqvist, J., Malava, T., & Tuominen, N. (2022). *Eri poluilla työllisyyteen. Suomen sosiaaliturvajärjestelmän erityispiirteet ja ongelmakohdat kansainvälisessä vertailussa* (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 51). Valtioneuvoston kanslia. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-369-2>

Liitteet

Liitetaulukko 1. Maahan muuttaneiden yleisimmät syntymävaltiot ja henkilöiden lukumäärät eri maaryhmissä.

EU- ja Efta-maat	Venäjä ja entinen Neuvostoliitto		Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä		
Viro	10 364	Neuvostoliitto	15 560	Irak	9 982
Yhd. kuningaskunta	1 258	Venäjä	2 532	Iran	3 471
Romania	1 130			Turkki	3 053
Italia	908			Syyria	1 824
Saksa	866			Marokko	1 370
Puola	860			Algeria	607
Espanja	784			Egypti	601
Bulgaria	696			Tunisia	479
Ranska	614			Sudan	292
Ruotsi	602			Libanon	261
Muut yhteensä	3 304			Muut yhteensä	940
Muu Afrikka	Aasia		Muu tai tuntematon		
Somalia	7 241	Afganistan	3 541	Jugoslavia	3 993
Nigeria	1 452	Kiina	3 349	Yhdysvallat	1 012
Etiopia	957	Intia	2 883	Brasilia	731
Ghana	817	Vietnam	2 832	Ukraina	482
Kongo (Kinshasa)	692	Thaimaa	2 549	Meksiko	446
Gambia	578	Nepal	1 708	Albania	415
Kamerun	572	Bangladesh	1 662	Kuuba	285
Kenia	506	Filippiinit	1 578	Kolumbia	279
Eritrea	322	Pakistan	1 498	Peru	269
Angola	228	Sri Lanka	546	Australia	245
Muut yhteensä	1 486	Muut yhteensä	1 732	Muut yhteensä ja tuntematon	2 176

Liitetaulukko 2. Maahan muuttaneiden työttömien taustatietoja seurannan alkuvuoden mukaan, %.

Taustatekijät	Ennen 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sukupuoli									
Mies	49	49	51	50	46	44	53	47	42
Nainen	51	51	49	50	54	56	47	53	58
Ikäryhmä, v									
17–24	6	12	16	18	17	15	11	15	15
25–34	30	39	42	40	43	43	36	41	44
35–44	29	26	25	25	24	26	28	26	26
45–54	21	15	12	12	11	11	16	12	10
55–	13	7	5	5	5	5	8	6	4
Lasten lukumäärä									
Ei lapsia	49	54	59	60	60	58	68	63	63
1–2 lasta	38	36	32	30	30	32	27	29	30
3+ lasta	13	9	9	10	9	9	5	7	7
Syntymämaa									
EU- ja Efta-maat	16	23	20	17	18	18	23	22	17
Venäjä ja entinen Neuvosto- liitto	21	18	15	13	13	13	14	12	13
Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä	22	17	24	28	25	22	13	18	19
Muu Afrikka	15	15	14	14	14	13	9	12	12
Aasia	17	18	18	20	21	25	30	24	28
Muu tai tuntematon	9	9	8	8	9	10	10	12	12
Muuton syy									
Työ	10	19	19	16	19	19	36	25	23
Perhe	38	40	38	39	47	49	34	47	52
Humanitaarinen	18	14	23	26	19	13	4	4	3
Muut syyt	33	27	20	18	15	19	26	24	22
Asumisaika Suomessa, v									
0–2	14	25	40	46	47	50	26	47	54
3–5	20	15	11	8	10	10	13	13	12
6–9	20	20	17	14	13	11	14	11	10
10–19	33	28	23	21	20	17	25	18	15
20–	14	12	10	10	10	11	21	12	9

Taustatekijät	Ennen								
	2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Työttömyysturvan muoto									
Ansioturva	16	29	24	19	20	19	33	22	20
Perusturva	84	71	76	81	80	81	67	78	80
Asuinkaupunki									
Helsinki	41	42	40	41	41	38	43	38	36
Espoo	14	16	18	19	19	20	19	20	22
Tampere	10	9	10	9	9	9	7	8	8
Vantaa	16	18	17	17	17	19	21	19	18
Oulu	5	4	5	6	5	5	3	5	6
Turku	13	11	10	9	10	9	7	11	9
Henkilöitä, n	29 638	14 952	11 382	9 310	7 761	7 343	18 005	6 808	6 221

Liitetaulukko 3. Ensimmäisen työttömyysjakson kuvailua maahan muuttaneilla työttömillä taustatekijöiden mukaan. Mukana vain työttömyysjakson alussa Turussa asuneet.

Taustatekijät ^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaani-kesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaani-kesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Sukupuoli				
Mies	55	17	5	30
Nainen	66	20	6	29
Ikäryhmä, v				
17–24	73	14	4	20
25–34	66	17	5	27
35–44	61	20	6	34
45–54	51	23	7	47
55–	33	24	14	47
Lasten lukumäärä				
Ei lapsia	58	16	5	28
1–2 lasta	62	20	6	31
3+ lasta	72	30	8	41
Syntymämaa				
EU- ja Efta-maat	45	10	5	22

Taustatekijät^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaani- kesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaani- kesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Venäjä ja entinen Neuvostoliitto	49	19	6	34
Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä	73	28	9	36
Muu Afrikka	75	22	7	31
Aasia	59	16	5	26
Muu tai tuntematon	59	17	5	25
Muuton syy				
Työ	33	7	4	20
Perhe	73	20	6	27
Humanitaarinen	76	30	8	37
Muut syyt	50	20	8	35
Asumisaika Suomessa, v				
0–2	87	28	3	32
3–5	65	15	4	25
6–9	52	14	6	26
10–19	47	16	7	32
20–	32	14	7	32
Työttömyysturvan muoto				
Ansioturva	28	8	5	23
Perusturva	71	23	7	31
Yhteensä	61	19	6	30
Henkilöitä, n	11 510	11 510	4 518	6 992

a Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta työttömyysjakson alussa.

Liitetaulukko 4. Maahan muuttaneiden työttömien tilanne taustatekijöittäin tarkasteltuna kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen TE-palvelujakson päätyttyä, %. Mukana vain TE-palvelujakson alussa Turussa asuneet.

Taustatekijät ^a	Poistunut etuudelta	TE-palvelussa	Työtön
Sukupuoli			
Mies	48	10	41
Nainen	52	11	38
Ikäryhmä, v			
17–24	70	10	21
25–34	57	10	33
35–44	45	11	44
45–54	28	10	62
55–	20	11	69
Lasten lukumäärä			
Ei lapsia	55	10	35
1–2 lasta	47	10	43
3+ lasta	34	13	53
Syntymämaa			
EU- ja Efta-maat	56	8	36
Venäjä ja entinen Neuvostoliitto	39	9	52
Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä	43	12	45
Muu Afrikka	57	11	32
Aasia	60	11	30
Muu tai tuntematon	54	10	36
Muuton syy			
Työ	66	8	26
Perhe	58	10	32
Humanitaarinen	43	13	44
Muut syyt	36	10	55
Asumisaika Suomessa, v			
0–2	61	13	26
3–5	55	10	35
6–9	47	9	44
10–19	38	9	53
20–	36	7	57

Taustatekijät ^a	Poistunut etuudelta	TE-palvelussa	Työtön
Työttömyysturvan muoto			
Ansioturva	54	8	38
Perusturva	49	11	40
Yhteensä	50	10	40
Henkilöitä, n	3 428	711	2 712

a Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta TE-palvelujakson alussa.

Liitetaulukko 5. Pitkään työttömänä olleiden taustatietoja seurannan alkuvuoden mukaan, %.

Taustatekijät	ennen 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sukupuoli									
Mies	53	48	48	50	48	48	50	47	56
Nainen	47	52	52	50	52	52	50	53	44
Ikäryhmä, v									
17–24	7	15	17	17	17	17	11	16	7
25–34	26	33	34	32	34	33	25	31	19
35–44	23	22	21	21	21	22	23	21	24
45–54	22	18	16	17	15	15	21	14	26
55–	22	13	12	14	13	15	21	17	24
Lasten lukumäärä									
Ei lapsia	65	66	67	67	68	68	78	70	67
1–2 lasta	28	28	26	25	25	25	18	24	24
3+ lasta	7	7	7	7	7	7	4	7	8
Tausta									
Suomessa syntynyt	74	77	70	68	66	65	73	63	72
Maahan muuttanut	26	23	30	32	34	35	27	37	28
Työttömyysturvan muoto									
Ansioturva	32	43	38	32	31	32	32	32	21
Perusturva	68	57	62	68	69	68	68	68	79
Asuinkaupunki									
Helsinki	33	35	36	38	38	36	41	37	38
Espoo	11	12	13	15	15	15	15	16	15
Tampere	17	16	15	14	14	14	11	12	14
Vantaa	11	12	13	12	12	14	16	15	14
Oulu	14	13	12	12	11	11	8	10	10
Turku	14	12	11	10	11	10	9	10	9
Henkilöitä, n	103 864	47 311	28 118	21 210	15 334	13 680	25 388	7 845	799

Liitetaulukko 6. Ensimmäisen pitkäaikaistyöttömyysjakson kuvailua taustatekijöiden mukaan. Mukana vain työttömyysjakson alussa Turussa asuneet.

Taustatekijät ^a	Osallistui TE-palveluun jakson aikana, %	Jakson mediaanikesto kuukausina	Jakson mediaani-kesto kuukausina, ei osallistunut TE-palveluun	Jakson mediaani-kesto kuukausina, osallistui TE-palveluun
Sukupuoli				
Mies	57	32	27	37
Nainen	59	32	27	36
Ikäryhmä, v				
17–24	71	26	20	30
25–34	70	30	24	33
35–44	65	35	27	40
45–54	56	39	30	47
55–	24	30	29	42
Lasten lukumäärä				
Ei lapsia	53	31	27	36
1–2 lasta	66	33	27	37
3+ lasta	73	39	28	42
Tausta				
Suomalaistausta	49	30	27	35
Maahan muuttanut	80	37	27	39
Työttömyysturvan muoto				
Ansioturva	42	27	25	29
Perusturva	67	36	29	40
Yhteensä	58	32	27	37
Henkilöitä, n	24 768	24 768	10 419	14 349

^a Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta työttömyysjakson alussa.

Liitetaulukko 7. Pitkään työttömänä olleiden tilanne taustatekijöittäin tarkasteltuna kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen TE-palvelujakson päätyttyä, %. Mukana vain TE-palvelujakson alussa Turussa asuneet.^a

Taustatiedot ^b	Poistunut etuudelta	TE-palvelussa	Työtön
Sukupuoli			
Mies	36	6	57
Nainen	36	8	56
Ikäryhmä, v			
17–24	52	5	44
25–34	43	6	50
35–44	37	8	55
45–54	29	7	64
55–	26	8	66
Lasten lukumäärä			
Ei lapsia	36	6	57
1–2 lasta	37	7	56
3+ lasta	36	13	51
Tausta			
Suomalaistausta	38	5	57
Maahan muuttanut	34	10	56
Työttömyysturvan muoto			
Ansioturva	46	6	47
Perusturva	35	7	58
Yhteensä	36	7	57
Henkilöitä, n	2 286	442	3 550

a Mukana jaksot, joiden laskettiin alkaneen siitä, kun henkilölle maksettiin työttömyysturvaa ensi kertaa 12 peräkkäisenä kuukautena tai tätä pidempään.

b Kaikki taustatekijät kuvaavat tilannetta TE-palvelujakson alussa.

